

การประเมินการเตรียมพร้อมการป้องกันอัคคีภัย : กรณีศึกษาเทศบาลเมืองปาดังเบซาร์
อำเภอสะเตา จังหวัดสงขลา

**An Assessment of Fire Safety Preparedness : A Case Study of Padangbezer
Municipality, Amphoe Sadao, Changwat Songkhla**

พงษ์พันธ์ สุวรรณกาล

Pongpan Suwankran

สารนิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญารัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต
สาขาวิชารัฐประศาสนศาสตร์
มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์

**A Minor Thesis Submitted in Partial Fulfillment of the Requirements for the Degree of
Master of Public Administration
Prince of Songkla University**

2554

ชื่อสารนิพนธ์	การประเมินการเตรียมพร้อมป้องกันอัคคีภัย : กรณีศึกษา เทศบาลเมืองปาดังเบซาร์ อำเภอสะเตา จังหวัดสงขลา
ผู้เขียน	พงษ์พันธ์ สุวรรณกาล
สาขาวิชา	รัฐประศาสนศาสตร์
ปีการศึกษา	2553

บทคัดย่อ

การศึกษาเรื่อง การเตรียมพร้อมการป้องกันอัคคีภัย : กรณีศึกษา เทศบาลเมืองปาดังเบซาร์ อำเภอสะเตา จังหวัดสงขลา โดยมีวัตถุประสงค์ 1) เพื่อประเมินการเตรียมพร้อมการป้องกันอัคคีภัย 2) เพื่อศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยส่วนบุคคลของการเตรียมพร้อมป้องกันอัคคีภัย 3) เพื่อระบุปัญหาและอุปสรรค การเตรียมพร้อมการป้องกันอัคคีภัย โดยประชากรที่ใช้ ในการศึกษา คือ เจ้าหน้าที่ป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย จำนวน 22 คน และสมาชิกสภาเทศบาลเมืองปาดังเบซาร์ มีจำนวน 18 คน และกลุ่มตัวอย่างได้แก่กรรมการชุมชน จำนวน 89 คน และอาสาสมัครป้องกันภัยฝ่ายพลเรือน จำนวน 143 คน จะได้ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง จำนวน 272 คน โดยผู้ศึกษาทำการสุ่มตัวอย่างแบบง่าย (Simple Random Sampling) และใช้แบบสอบถาม (Questionnaires) เป็นเครื่องมือในการเก็บรวบรวมข้อมูล การวิเคราะห์ข้อมูลทางสถิติขั้นพื้นฐาน และทดสอบสมมติฐานโดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูปทางสังคมศาสตร์ (SPSS) สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ค่าความถี่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน และวิเคราะห์หาความสัมพันธ์ใช้สถิติ ไค – สแควร์ (Chi – Square)

ผลการศึกษา พบว่า การเตรียมพร้อมการป้องกันอัคคีภัยของเทศบาลเมืองปาดังเบซาร์ ทั้ง 5 ด้าน คือ ด้านเตรียมคน อุปกรณ์ และเครื่องมือเครื่องใช้ ด้านการจัดระบบปฏิบัติการ ด้านการจัดฝึกอบรมประชาชนและเจ้าหน้าที่ ด้านการจัดทำผังเมือง และด้านการสำรวจพื้นที่เสี่ยงภัย โดยภาพรวมเกือบทุกด้านอยู่ในระดับค่อนข้างมาก ยกเว้น ด้านการฝึกอบรมประชาชนและเจ้าหน้าที่อยู่ในระดับปานกลาง

ความสัมพันธ์ ระหว่างปัจจัยส่วนบุคคลกับการเตรียมพร้อมป้องกันอัคคีภัยของเทศบาลเมืองปาดังเบซาร์

เพศ อายุ ศาสนา ระดับการศึกษา รายได้ต่อเดือน และระยะเวลาที่อยู่อาศัยในเขตเทศบาลเมืองปาดังเบซาร์ ไม่มีความสัมพันธ์กับระดับความคิดเห็นของผู้ตอบแบบสอบถามอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

ในส่วนความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยส่วนบุคคลด้านสถานภาพ เขตชุมชนที่อยู่อาศัย บทบาทที่มีความเกี่ยวข้องกับเทศบาลเมืองปาดังเบซาร์ และการฝึกอบรมการป้องกันอัคคีภัยในหลักสูตร มีความสัมพันธ์กันกับระดับการเตรียมพร้อมการป้องกันอัคคีภัย คือ มีสัดส่วนที่มากกว่าปัจจัยส่วนบุคคลด้านอื่นๆ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

ปัญหาและอุปสรรค การเตรียมความพร้อมการป้องกันอัคคีภัยของเทศบาลปาดังเบซาร์ คือ

1. เทศบาลขาดการจัดสรรงบประมาณในการสนับสนุนการป้องกันอัคคีภัย อย่างเพียงพอ เนื่องจากว่าการเตรียมพร้อมป้องกันอัคคีภัยเป็นการปฏิบัติงานที่จะต้องได้รับการสนับสนุนที่เพียงพอด้านงบประมาณ ไม่ว่าจะเป็นด้านเครื่องมือ อุปกรณ์ ด้านฝึกอบรมให้ความรู้ความเข้าใจในการป้องกันอัคคีภัยให้กับประชาชน

2. เทศบาลขาดการจัดให้ฝึกอบรมเชิงสาธิตในการป้องกันอัคคีภัย และขาดการฝึกซ้อมแผนการอพยพหนีไฟ ทำให้ประชาชนขาดความรู้ ความเข้าใจ ในการปฏิบัติตนเมื่อเกิดอัคคีภัย

Minor Thesis Title An Assessment of Fire Safety Preparedness : A Case Study of Padangbezer Municipality, Amphoe Sadao, Changwat Songkhla

Author Pongpan Suwankran

Major Program Public Administration

Academic Year 2010

ABSTRACT

The research on “An Assessment of Fire Safety Preparedness: A Case Study of Padangbezer Municipality, Amphoe Sadao, Changwat Songkhla” aimed 1) to assess the preparedness for fire safety operations; 2) to compare the levels of preparedness for fire safety operations of the research samples by their personal factors; and 3) to identify the problems and obstacles of the preparedness for prevention of fires. The research samples of 272 people from different groups were included in the study using the simple random sampling method. These included 22 Disaster Prevention and Mitigation officials, 18 members of the Committee of Padangbezer Municipality, 89 members of the Community Committee and 143 Disaster Prevention and Mitigation Volunteers in Padangbezer Municipality, Amphoe Sadao, Changwat Songkhla. Research data were collected by means of questionnaires. The obtained data were then calculated for the descriptive statistics of frequencies, percentages, means and standard deviations, and the Chi-Square was performed for correlation analysis.

Results concerning the preparedness for fire safety operations of Padangbezer Municipality in five areas of 1) administrations of personnel, materials and instruments, 2) the operational management system, 3) the training for fire prevention officials and people in the community, 4) city planning, and 5) surveys of endangered areas were generally found at a high level of preparedness. Only preparedness in the training for fire prevention officials and people in the community was found at a moderate level.

Results concerning relationships between the research samples’ personal factors and the levels of their preparedness for fire safety operations indicated that the personal factors of gender, age, religion, level of education, monthly income, and the length of time living in Padangbezer Municipality were not found to affect the levels of their preparedness for fire safety

operations at a statistical level of 0.05. However, the personal factors of personal status, the community they lived in, their roles and involvement with Padangbezer Municipality management and trainings in the fire preventing programs were found to affect the preparedness of the fire prevention at a significant level of 0.05.

Problems and obstacles of the preparedness for fire safety operations obtained from the research were as follow.

1. Padangbezer Municipality did not provide sufficient budgets for the fire safety operations. The budgets for materials and instruments and that for trainings to educate the people on prevention of fires were not sufficient.

2. Padangbezer Municipality did not provide sufficient demonstrations and practical trainings in evacuating people from the fire scenes. The public were not trained or informed what to do in cases of fires.

กิตติกรรมประกาศ

สารนิพนธ์เรื่อง การประเมินการเตรียมพร้อมการป้องกันอัคคีภัย : กรณีศึกษาเทศบาลเมืองปาดังเบซาร์ อำเภอสะเตาะ จังหวัดสงขลา ฉบับนี้ได้รับคำชี้แนะจาก ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. บุษบง ชัยเจริญวัฒน์ อาจารย์ที่ปรึกษาสารนิพนธ์ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ชีรชัย ภูไพบูลย์ และ คุณดำรง เสียมไหม กรรมการที่ปรึกษาสารนิพนธ์ ที่กรุณาให้คำแนะนำตรวจทาน แก้ไขสาระสำคัญของเนื้อหาอย่างละเอียด ถี่ถ้วน ตลอดจนให้คำปรึกษาในด้านต่างๆ ซึ่งมีประโยชน์อย่างมากแก่ผู้วิจัย จึงขอขอบพระคุณทุกท่านเป็นอย่างสูง มา ณ โอกาสนี้

ขอขอบพระคุณคณาจารย์ประจำหลักสูตรรัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ทุกท่านที่กรุณาประสิทธิ์ประสาทความรู้และประสบการณ์อันมีค่ายิ่ง

ขอขอบคุณ พี่น้อง มิตรสหาย คณะนักศึกษาหลักสูตรรัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต รุ่นที่ 18 ที่คอยให้ความช่วยเหลือ และเป็นกำลังใจที่ดีตลอดมา

สุดท้ายนี้ ขอกราบพระคุณ บิดา มารดา ผู้เป็นที่รักยิ่ง ผู้ที่คอยอบรมสั่งสอน ชี้แนะแนวทางการประพฤติปฏิบัติในสิ่งดี ผู้ที่อดทนเฝ้ารอความสำเร็จอย่างไม่รู้จักเหน็ดเหนื่อย

ผู้วิจัยหวังว่า สารนิพนธ์ฉบับนี้จะมีประโยชน์ต่อผู้ที่ต้องการจะศึกษาหาข้อมูลในการนำไปใช้ประโยชน์ต่อไปได้ และหากสารนิพนธ์ฉบับนี้มีข้อบกพร่องประการใด ผู้วิจัยขอน้อมรับไว้ ณ ที่นี้ด้วย

พงษ์พันธ์ สุวรรณกาล

สารบัญ

	หน้า
ปกใน	(1)
หน้าอำนวยการ	(2)
บทคัดย่อ	(3)
Abstract	(5)
กิตติกรรมประกาศ	(7)
สารบัญ	(8)
รายการตาราง	(11)
รายการภาพประกอบ	(14)

บทที่

1. บทนำ

ความเป็นมาของปัญหาและปัญหา	1
วัตถุประสงค์	2
นิยามศัพท์เฉพาะ	3
ขอบเขตของการวิจัย	4
ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ	4

2. เอกสารงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

แนวคิดเกี่ยวกับการเตรียมการป้องกันอัคคีภัย	5
แนวความคิดเกี่ยวกับการป้องกันอัคคีภัย	10
แนวคิดเกี่ยวกับการประเมิน	13
งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	19
กรอบแนวคิดการวิจัย	25

สารบัญ (ต่อ)

	หน้า
3. วิธีดำเนินการวิจัย	
ประชากร กลุ่มตัวอย่าง วิธีการสุ่มตัวอย่าง	26
ข้อมูลที่ใช้ในการวิจัย	28
เครื่องมือในการวิจัย	29
การเก็บรวบรวมข้อมูล	30
การวิเคราะห์ข้อมูล	31
การหาความเชื่อมั่นของเครื่องมือวิจัย	32
4. ผลการวิจัย	
ส่วนที่ 1 การวิเคราะห์ข้อมูลทั่วไปของประชากรกลุ่มตัวอย่าง	34
ส่วนที่ 2 การวิเคราะห์ข้อมูลประเมินการเตรียมพร้อมการป้องกัน อัคคีภัยของเทศบาลเมืองปาดังเบซาร์	38
ส่วนที่ 3 ความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยส่วนบุคคลกับการประเมิน การเตรียมการป้องกันอัคคีภัยของเทศบาลเมืองปาดังเบซาร์	46
5. สรุปผลการวิจัย และข้อเสนอแนะ	
สรุปผลการวิจัย	75
อภิปรายผล	78
ข้อเสนอแนะ	80
ข้อเสนอแนะการวิจัยครั้งต่อไป	80

สารบัญ (ต่อ)

	หน้า
บรรณานุกรม	81
ภาคผนวก	83
แบบสอบถาม	84
ประวัติผู้เขียน	93

รายการตาราง

ตาราง		หน้า
1	จำนวนประชากรที่เป็นกรรมการชุมชนทั้ง 8 ชุมชน	27
2	จำนวนกลุ่มตัวอย่างที่เป็นกรรมการชุมชนทั้ง 8 ชุมชน	28
3	แสดงหลักเกณฑ์การให้คะแนนของแบบสอบถาม	30
4	จำนวนค่าความถี่และร้อยละของประชากรกลุ่มตัวอย่าง	34
5	ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับความคิดเห็น เกี่ยวกับการประเมินการเตรียมพร้อมการป้องกันอัคคีภัย ด้านการเตรียมคน อุปกรณ์ และเครื่องมือเครื่องใช้	38
6	ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับความคิดเห็น เกี่ยวกับการประเมินการเตรียมพร้อมการป้องกันอัคคีภัย ด้านการจัดระบบปฏิบัติการ	40
7	ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับความคิดเห็น เกี่ยวกับการประเมินการเตรียมพร้อมการป้องกันอัคคีภัย ด้านการฝึกอบรมประชาชนและเจ้าหน้าที่	42
8	ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับความคิดเห็น เกี่ยวกับการประเมินการเตรียมพร้อมการป้องกันอัคคีภัย ด้านการจัดทำผังเมือง	43
9	ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับความคิดเห็น เกี่ยวกับการประเมินการเตรียมพร้อมการป้องกันอัคคีภัย ด้านการสำรวจพื้นที่เสี่ยงภัย	44
10	ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับความคิดเห็น เกี่ยวกับการประเมินการเตรียมพร้อมการป้องกันอัคคีภัย ด้านการเตรียมคน อุปกรณ์ และเครื่องมือเครื่องใช้ ด้านการจัดระบบปฏิบัติการ ด้านการฝึกอบรมประชาชนและเจ้าหน้าที่ ด้านการจัดทำผังเมือง และด้านการสำรวจพื้นที่เสี่ยงภัย	45

รายการตาราง (ต่อ)

ตาราง	หน้า
11 การวิเคราะห์ ความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยส่วนบุคคล กับการประเมินการเตรียมพร้อมการป้องกันอัคคีภัย ด้านการเตรียมคน อุปกรณ์ และเครื่องมือเครื่องใช้	46
12 การวิเคราะห์ ความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยส่วนบุคคล กับการประเมินการเตรียมพร้อมการป้องกันอัคคีภัย ด้านการจัดระบบปฏิบัติการ	50
13 การวิเคราะห์ ความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยส่วนบุคคล กับการประเมินการเตรียมพร้อมการป้องกันอัคคีภัย ด้านการฝึกอบรมประชาชนและเจ้าหน้าที่	54
14 การวิเคราะห์ ความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยส่วนบุคคล กับการประเมินการเตรียมพร้อมการป้องกันอัคคีภัย ด้านการจัดทำผังเมือง	58
15 การวิเคราะห์ ความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยส่วนบุคคล กับการประเมินการเตรียมพร้อมการป้องกันอัคคีภัย ด้านการสำรวจพื้นที่เสี่ยงภัย	62
16 การวิเคราะห์ ความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยส่วนบุคคล กับการประเมินการเตรียมพร้อมการป้องกันอัคคีภัย ด้านการเตรียมพร้อมการป้องกันอัคคีภัย	66
17 การเปรียบเทียบความคิดเห็นระหว่างบทบาทที่เกี่ยวข้อง ซึงกับการประเมินด้านเตรียมคน อุปกรณ์ และเครื่องมือเครื่องใช้	70
18 การเปรียบเทียบความคิดเห็นระหว่างบทบาทที่เกี่ยวข้อง ซึงกับการประเมินด้านการจัดระบบปฏิบัติการ	70
19 การเปรียบเทียบความคิดเห็นระหว่างบทบาทที่เกี่ยวข้อง กับการประเมินด้านการฝึกอบรมประชาชนและเจ้าหน้าที่	71
20 การเปรียบเทียบความคิดเห็นระหว่างบทบาทที่เกี่ยวข้อง กับการประเมินด้านการจัดทำผังเมือง	71

รายการตาราง (ต่อ)

ตาราง		หน้า
21	การเปรียบเทียบความคิดเห็นระหว่างบทบาทที่เกี่ยวข้องกับการประเมินด้านการสำรวจพื้นที่เสี่ยงภัย	72
22	การเปรียบเทียบความคิดเห็นระหว่างบทบาทที่เกี่ยวข้องกับการประเมินด้านการเตรียมพร้อมการป้องกันอัคคีภัย ทั้ง 5 ด้าน	73

รายการภาพประกอบ

ภาพประกอบ	หน้า
1 กรอบแนวคิดในการวิจัย	25

บทที่ 1

บทนำ

ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

ความก้าวหน้าทางเทคโนโลยีทำให้เกิดการขยายตัวของเศรษฐกิจ การค้า และการลงทุน และเป็นปัจจัยสำคัญที่ส่งผลกระทบต่อการทำลายสิ่งแวดล้อมของโลก ทำให้ความสัมพันธ์ระหว่างมนุษย์กับมนุษย์ และมนุษย์กับธรรมชาติเปลี่ยนแปลงไป โดยเป็นปัจจัยเร่งให้โลกต้องเผชิญกับวิกฤตด้านทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม โดยเฉพาะสถานการณ์ภาวะโลกร้อน ได้ส่งผลทำให้สาธารณภัยมีแนวโน้มที่จะทวีความถี่ของการเกิด และมีระดับความรุนแรงเพิ่มมากขึ้น รวมทั้งมีความหลากหลายและซับซ้อนมากยิ่งขึ้น เราจึงมีความจำเป็นที่จะต้องเปลี่ยนแปลงวิถีคิดและการปฏิบัติ เพื่อให้การบริหารจัดการกับสาธารณภัย มีความสอดคล้องกับสภาพการเปลี่ยนแปลงของธรรมชาติและสามารถป้องกันความเสียหายที่อาจเกิดขึ้นในอนาคต

อัคคีภัย เป็นสาธารณภัยประเภทหนึ่งที่มีโอกาสเกิดขึ้นได้ตลอดเวลาและสามารถเผาผลาญทรัพย์สินให้วอดวายได้ในชั่วระยะเวลาไม่กี่ชั่วโมง ก่อให้เกิดความสูญเสียต่อชีวิต ทรัพย์สินของประชาชนและเศรษฐกิจโดยรวมของประเทศ ซึ่งสาเหตุการเกิดอัคคีภัยส่วนใหญ่เกิดจากความประมาทขาดความระมัดระวัง หรือความพลั้งเผลอ สถานที่ที่เกิดอัคคีภัยมักเป็นที่อยู่อาศัยและชุมชนที่หนาแน่น หรือมีความแออัดของประชาชน อาคารสูง โรงงานอุตสาหกรรม ศูนย์การค้า และโรงพยาบาล ซึ่งสถานที่เหล่านี้มักจะมีการใช้พลังงานไฟฟ้า พลังงานเชื้อเพลิง พลังงานความร้อน และอื่นๆ ที่เอื้อต่อการเกิดอัคคีภัย โดยเฉพาะในฤดูที่มีอากาศร้อนและแห้งแล้ง ระหว่างเดือนธันวาคมถึงเดือนพฤษภาคม มักมีอัคคีภัยเกิดขึ้นบ่อยครั้ง

จากข้อมูลการเกิดอัคคีภัยของประเทศไทยตั้งแต่ปี พ.ศ. 2532 – 2552 เกิดอัคคีภัยรวม 46,986 ครั้ง มีผู้ได้รับบาดเจ็บ 3,775 ราย มีผู้เสียชีวิต 1,639 ราย บ้านเรือนเสียหายทั้งสิ้น 30,054 หลัง บ้านเรือนเสียหายบางส่วน 35,959 หลัง อาคารพาณิชย์เสียหาย 1,098 หลัง โรงแรมเสียหาย 122 แห่ง โรงงาน/โรงสีเสียหาย 370 แห่ง วัด/โรงเรียน/สถานที่ราชการเสียหาย 2,575 แห่ง ห้างสรรพสินค้า/อาคารสูงเสียหาย 60 แห่ง พื้นที่การเกษตรเสียหาย 42,027 ไร่ รวมมูลค่าความเสียหายทั้งสิ้น 26,071,029,472 บาท (กรมป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย 2552)

จากข้อมูลการเกิดอัคคีภัยของเทศบาลเมืองปาดังเบซาร์ ปี พ.ศ. 2551 พบว่าเกิดอัคคีภัยจำนวน 2 ครั้ง มีผู้เสียชีวิต 1 ราย บ้านเรือนเสียหายทั้งสิ้น 2 หลัง มูลค่าความเสียหายทั้งสิ้น 150,00 บาท และในปี พ.ศ. 2552 พบว่าเกิดอัคคีภัยจำนวน 5 ครั้ง ไม่มีผู้บาดเจ็บหรือเสียชีวิต บ้านเรือนเสียหายทั้งสิ้น 1 หลัง บ้านเรือนเสียหายบางส่วน 4 หลัง มูลค่าความเสียหาย 250,000 บาท

เทศบาลเมืองปาดังเบซาร์ คือ เมืองเล็ก ๆ ชายแดนใต้ ที่อยู่ติดกับรัฐเปอร์ลิส ประเทศมาเลเซีย แต่การพัฒนาปาดังเบซาร์ไม่เคยหยุดนิ่ง ความเจริญเติบโตของเมือง ทำให้มีประชาชนปลูกบ้านเรือนอาศัยอยู่หนาแน่น ปัจจุบันเทศบาลเมืองปาดังเบซาร์มีการแบ่งเขตชุมชน 8 ชุมชน มีประชากรทั้งหมด 14,107 คน จำนวนครัวเรือนทั้งสิ้น 5,089 ครัวเรือน สภาพบ้านเรือนส่วนใหญ่สร้างติดกันเป็นห้องแถว ถนนหลายสายมีความแคบและมีการจราจรทั้งสองข้างทางทำให้เป็นอุปสรรคในการเข้ารับเหตุของรถดับเพลิง

จากสภาพดังกล่าวชี้ให้เห็นว่า การเตรียมความพร้อมการป้องกันอัคคีภัย จึงมีความสำคัญอย่างยิ่ง ในการช่วยลดความสูญเสียต่อชีวิตและทรัพย์สิน ซึ่งภารกิจเกี่ยวกับการป้องกันอัคคีภัย เป็นความรับผิดชอบของทุกภาคส่วนในสังคมที่จะต้องร่วมมือ เพื่อหาแนวทางการป้องกันและแก้ไขปัญหาอัคคีภัยที่อาจจะเกิดขึ้น และโดยเฉพาะอย่างยิ่งภาคประชาชนที่ควรมีจิตสำนึกตระหนักถึงความปลอดภัย โดยการเตรียมพร้อมป้องกันและลดความเสี่ยงจากอัคคีภัยในบ้านเรือนและชุมชน ซึ่งตามกระบวนการดำเนินงานป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย ของกรมป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย ประกอบด้วย 3 ขั้นตอน คือ ขั้นตอนการปฏิบัติก่อนเกิดภัย การปฏิบัติขณะเกิดภัย และการฟื้นฟูบูรณะหรือหลังเกิดภัย จะเห็นได้ว่าขั้นตอนการปฏิบัติ ก่อนเกิดภัยเป็นวิธีการที่ดีที่สุดในกระบวนการดำเนินงานป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย โดยจะเป็นขั้นตอนในการเตรียมความพร้อม และป้องกันเพื่อไม่ให้อัคคีภัยเกิดขึ้น

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อประเมินการเตรียมพร้อมการป้องกันอัคคีภัย ของเทศบาลเมืองปาดังเบซาร์ อำเภอสะเตาะ จังหวัดสงขลา
2. เพื่อศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยส่วนบุคคลกับปัจจัยที่มีผลต่อการเตรียมพร้อมการป้องกันอัคคีภัย ของเทศบาลเมืองปาดังเบซาร์ อำเภอสะเตาะ จังหวัดสงขลา
3. เพื่อระบุปัญหาและอุปสรรค การเตรียมพร้อมการป้องกันอัคคีภัยของเทศบาลเมืองปาดังเบซาร์ อำเภอสะเตาะ จังหวัดสงขลา

นิยามศัพท์เฉพาะ

1. การเกิดอัคคีภัย หมายถึง ภัยที่เกิดจากเพลิงไหม้หรืออัคคีภัย ที่ก่อให้เกิดความสูญเสียต่อชีวิต ทรัพย์สินและเศรษฐกิจของประชาชนที่อาศัยอยู่ภายในเขตเทศบาลเมืองปาดังเบซาร์ ตำบลปาดังเบซาร์ อำเภอสะเตาะ จังหวัดสงขลา
2. การป้องกันอัคคีภัย หมายถึง การดำเนินการหรือจัดการเพื่อการป้องกันอัคคีภัยที่จะเกิดขึ้นภายในเขตเทศบาลเมืองปาดังเบซาร์ ตำบลปาดังเบซาร์ อำเภอสะเตาะ จังหวัดสงขลา โดยใช้หลักการป้องกันอัคคีภัยเบื้องต้นของกรมป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย พ.ศ. 2548 ซึ่งประกอบด้วย 4 ประการ คือ การจัดระเบียบเรียบร้อย การตรวจซ่อมบำรุง การมีระเบียบวินัย และการให้ความร่วมมือ
3. การจัดระเบียบเรียบร้อย หมายถึง การป้องกันการติดต่อลูกกลมของอัคคีภัยโดยจัดระเบียบในการรักษา สิ่งของต่างๆ ที่น่าจะเกิดอัคคีภัยได้ง่ายให้ถูกต้อง ทั้งภายในและภายนอกอาคารให้เรียบร้อย
4. การตรวจตราซ่อมบำรุง หมายถึง การบำรุงสิ่งของที่ใช้ในบ้านเรือนให้อยู่ในสภาพที่สมบูรณ์ในขณะที่ใช้งาน
5. การมีระเบียบวินัย หมายถึง การปฏิบัติตามกฎและระเบียบข้อบังคับที่เกี่ยวข้องกับการป้องกันอัคคีภัย เช่น สถานที่ใดที่มีไว้ซึ่งเครื่องดับเพลิง อุปกรณ์ดับเพลิงหรือเส้นทางหนีไฟก็ต้องประพฤติปฏิบัติตามข้อบังคับนั้นๆ รวมทั้งสถานที่ใดที่มีป้ายเขียน ข้อห้ามสูบบุหรี่ ก็ต้องประพฤติปฏิบัติตาม
6. การให้ความร่วมมือ หมายถึง การศึกษาหาความรู้ความเข้าใจในการป้องกันอัคคีภัยโดยการฝึกการใช้อุปกรณ์เครื่องมือเครื่องใช้ในการดับเพลิง ตลอดจนการฝึกซ้อมในการปฏิบัติตามแผนฉุกเฉินเมื่อเกิดเพลิงไหม้ และสนับสนุนปฏิบัติตามหลักการของการป้องกันอัคคีภัย
7. เทศบาล หมายถึง เทศบาลเมืองปาดังเบซาร์ ตำบลปาดังเบซาร์ อำเภอสะเตาะ จังหวัดสงขลา
8. เจ้าหน้าที่ หมายถึง เจ้าหน้าที่ป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย เทศบาลเมืองปาดังเบซาร์

ขอบเขตของการวิจัย

1. ข้อมูลของงานวิจัยนั้น ได้จากการเก็บจากแบบสอบถามจากประชาชนที่อาศัยอยู่ในเขตเทศบาลเมืองปาดังเบซาร์ และข้อมูลจากการค้นคว้าเอกสารที่เกี่ยวข้อง
2. ระยะเวลาในการทำวิจัย ใช้ระยะเวลาทั้งหมด 6 เดือน ตั้งแต่เดือนตุลาคม พ.ศ.2553 – มีนาคม พ.ศ.2554
3. พื้นที่ที่ทำการศึกษาวิจัย ได้ใช้กรณีศึกษาของเทศบาลเมืองปาดังเบซาร์ อำเภอสะเตาะ จังหวัดสงขลา
4. ระเบียบวิธีวิจัยได้ใช้โปรแกรมปฏิบัติการสำเร็จรูปทางด้านสถิติ (SPSS) ในการประมวลผลและวิเคราะห์ข้อมูล

ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

1. ทำให้ทราบผลการเตรียมพร้อมการป้องกันอัคคีภัย ของเทศบาลเมืองปาดังเบซาร์ อำเภอสะเตาะ จังหวัดสงขลา
2. ทำให้ทราบผลความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยส่วนบุคคลกับปัจจัยที่มีผลต่อการเตรียมพร้อมการป้องกันอัคคีภัย ของเทศบาลเมืองปาดังเบซาร์ อำเภอสะเตาะ จังหวัดสงขลา
3. นำผลที่ได้จากการศึกษาเป็นแนวทางในการพัฒนา ปรับปรุงการดำเนินงานของการเตรียมพร้อมการป้องกันอัคคีภัย ของเทศบาลเมืองปาดังเบซาร์ อำเภอสะเตาะ จังหวัดสงขลา

บทที่ 2

เอกสาร และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

การประเมินการเตรียมพร้อมการป้องกันอัคคีภัย : กรณีศึกษาเทศบาลเมืองปาดังเบซาร์ อำเภอสะเตาะ จังหวัดสงขลา ได้ศึกษาเกี่ยวกับแนวคิด ทฤษฎี และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง ดังนี้

1. แนวคิดเกี่ยวกับการเตรียมการป้องกันอัคคีภัย
2. แนวคิดเกี่ยวกับการป้องกันอัคคีภัย
3. แนวคิดเกี่ยวกับการประเมิน
4. งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง
5. กรอบแนวคิดในการวิจัย

1. แนวคิดเกี่ยวกับการเตรียมการป้องกันอัคคีภัย

งานที่มีความสำคัญต่อการป้องกันอัคคีภัย ได้แก่ การจัดเตรียมและหาวิธีการป้องกันมิให้เกิดภัยขึ้น หรือการแก้ไขปัญหาลุप्तรรคไว้ล่วงหน้าก่อนที่จะเกิดภัยขึ้น เพื่อลดผลกระทบที่เป็นอันตรายและการสูญเสียต่อชีวิตและทรัพย์สิน ทั้งภาครัฐ ภาคเอกชน และประชาชนร่วมกันปฏิบัติตั้งแต่ยามปกติ

เพื่อเตรียมระบบการป้องกันภัยฝ่ายพลเรือนให้มีขีดความสามารถพร้อมเผชิญภัยได้ทุกรูปแบบตั้งแต่ภาวะปกติ จึงควรปฏิบัติดังนี้

(1.1) ปรับปรุงและพัฒนาระบบการวางแผนป้องกันอัคคีภัยให้มีความทันสมัย สอดคล้องกับสภาพความเสี่ยงภัยของพื้นที่ และสามารถนำไปปฏิบัติงานได้อย่างแท้จริง และจัดให้มีการฝึกซ้อมการป้องกันอัคคีภัยอย่างสม่ำเสมอ

(1.2) พัฒนา สนับสนุน และส่งเสริมองค์กรที่รับผิดชอบในการป้องกันอัคคีภัย ในทุกระดับให้มีความเข้มแข็งและมีขีดความสามารถที่จะปฏิบัติงานได้อย่างมีประสิทธิภาพ ทั้งในด้านโครงสร้างองค์กร อัตรากำลัง งบประมาณ เครื่องมือเครื่องใช้ และเทคโนโลยีอันจำเป็นต่อการปฏิบัติการ

(1.3) ส่งเสริมให้มีการค้นคว้าวิจัยทางด้านวิชาการ เพื่อนำมาพัฒนาและปรับปรุงงานการป้องกันอัคคีภัยให้มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น โดยเฉพาะอย่างยิ่งในการศึกษาวิเคราะห์ความเสี่ยงในพื้นที่ต่างๆ

(1.4) ปรับปรุงและพัฒนาระบบการฝึกอบรมเกี่ยวกับการป้องกันอัคคีภัยให้มีความทันสมัยและ ได้มาตรฐาน เพื่อสร้างความพร้อมให้แก่บุคลากรด้านการป้องกันอัคคีภัย

(1.5) เร่งรัดการใช้มาตรการทางกฎหมายที่มีอยู่ เพื่อป้องกันภัยและลดผลกระทบจากการเกิดภัยพิบัติ โดยเฉพาะภัยที่เกิดจากการกระทำของมนุษย์ เช่น อัคคีภัย ภัยจากสารเคมีอันตราย เป็นต้น

(1.6) ส่งเสริมให้มีการประสานงาน และร่วมมือกันระหว่างหน่วยงานต่างๆ ที่เกี่ยวข้องในการป้องกันอัคคีภัยอย่างต่อเนื่องตั้งแต่ในภาวะปกติ

(1.7) ให้มีการรณรงค์ ประชาสัมพันธ์ เผยแพร่ความรู้และข่าวสารเกี่ยวกับการป้องกันอัคคีภัยแก่ประชาชนอย่างต่อเนื่องและทั่วถึง เพื่อสร้างจิตสำนึกและความตระหนักในการป้องกันและระงับภัยที่อาจเกิดขึ้น โดยเฉพาะกลุ่มเยาวชนในสถานศึกษา ผู้ใช้แรงงานในสถานประกอบการ และประชาชนที่อาศัยอยู่ในพื้นที่เสี่ยงอัคคีภัยประเภทต่างๆ

(1.8) ส่งเสริมให้ประชาชนและภาคเอกชนได้มีส่วนร่วมในการป้องกันอัคคีภัย โดยสนับสนุนให้ผู้ประกอบการด้านอุตสาหกรรม พาณิชยกรรมขนาดใหญ่ และเจ้าของอาคารสูงได้จัดวางระบบป้องกันอัคคีภัยในบริเวณอาคารสถานที่ของตน

(1.9) กองอำนาจการป้องกันภัยฝ่ายพลเรือนเขตท้องที่ทุกแห่งจัดทำแผนที่พื้นที่เสี่ยงอัคคีภัย

1.1 การเตรียมคน อุปกรณ์ และเครื่องมือเครื่องใช้

(1.1.1) จัดเจ้าหน้าที่รับผิดชอบงานป้องกันอัคคีภัยให้ครบถ้วนทุกหน้าที่ ชักซ้อม ฝึกซ้อม อบรม และกำหนดวิธีการปฏิบัติตามหน้าที่และขั้นตอนต่างๆ ให้สามารถปฏิบัติงานได้อย่างต่อเนื่องและมีประสิทธิภาพ

(1.1.2) จัดตั้งหน่วยอาสาสมัครป้องกันภัยฝ่ายพลเรือนเพื่อช่วยเหลือทางราชการ

(1.1.3) จัดหาผู้เชี่ยวชาญหรือเจ้าหน้าที่ส่วนราชการ หน่วยงาน และองค์กรที่เกี่ยวข้อง เพื่อช่วยในการฝึกอบรมให้ความรู้เกี่ยวกับการป้องกันอัคคีภัยหรือความรู้เกี่ยวกับวิชาชีพพิเศษต่างๆ ที่เกี่ยวกับการปฏิบัติ

(1.1.4) ประสานการเตรียมการกับส่วนราชการที่เกี่ยวข้อง ในการจัดเตรียมกำลังคน วัสดุอุปกรณ์ เครื่องมือเครื่องใช้ และจัดหางบประมาณสนับสนุนตามความเหมาะสมและจำเป็น

(1.1.5) สำรวจและจัดทำบัญชีเตรียมกำลังคน สถานที่ วัสดุอุปกรณ์ เครื่องมือเครื่องใช้ของราชการ รัฐวิสาหกิจ และเอกชนในพื้นที่ เพื่อสนับสนุนการปฏิบัติการป้องกันอัคคีภัย

1.2 การจัดระบบปฏิบัติการ

(1.2.1) จัดให้มีการจัดทำแผนการปฏิบัติและแผนสำรองของเจ้าหน้าที่ และมีการซักซ้อมตั้งแต่มยามปกติ เพื่อให้มีความพร้อมที่จะปฏิบัติได้ทันทีเมื่อมีเหตุการณ์เกิดขึ้น

(1.2.2) จัดให้มีการติดต่อสื่อสารอย่างมีประสิทธิภาพระหว่างหน่วยปฏิบัติต่างๆ ตลอดจนการติดต่อสื่อสารภายในขององค์กร

(1.2.3) กำหนดแนวทางและดำเนินการใช้การส่งวิทยุกระจายเสียง วิทยุโทรทัศน์ รวมถึงระบบการกระจายข่าวท้องถิ่น เช่น เสียงตามสาย หอกระจายข่าวประจำหมู่บ้าน เพื่อสนับสนุนการป้องกันอัคคีภัยอย่างต่อเนื่อง

(1.2.4) กำหนดมาตรการรักษาความปลอดภัย ความสงบเรียบร้อย รวมทั้งการควบคุมการจราจรและการสัญจรภายในเขตพื้นที่

(1.2.5) จัดให้มีการสถานที่หลบภัยสำหรับประชาชนและเจ้าหน้าที่ รวมตลอดเส้นทางในการอพยพ

(1.2.6) จัดให้มีข่าวแจ้งเตือน สัญญาณเตือนภัย ให้ประชาชนและเจ้าหน้าที่ได้รับทราบล่วงหน้าถึงภัยที่อาจเกิดขึ้น เพื่อสามารถเตรียมป้องกันชีวิตและทรัพย์สินให้ปลอดภัยได้ทันเวลา

(1.2.7) จัดให้มีหน่วยบรรเทาทุกข์และการสงเคราะห์ผู้ประสบภัยอย่างเพียงพอ และเหมาะสมกับสถานการณ์

(1.2.8) จัดให้มียานพาหนะ อุปกรณ์ และสิ่งอำนวยความสะดวกในการคมนาคมขนส่ง รวมทั้งการกำหนดการใช้เส้นทางคมนาคมขนส่งในการป้องกันอัคคีภัย

(1.2.9) ประเมินสถานการณ์และผลการปฏิบัติเพื่อพัฒนาระบบการป้องกันอัคคีภัย ให้สามารถลดโอกาสการเกิดภัยได้มากที่สุดเป็นสำคัญ รวมทั้งสามารถกู้ภัย บรรเทาภัย และฟื้นฟูบูรณะได้รวดเร็วและมีประสิทธิผล

1.3 จัดให้มีการฝึกอบรมเจ้าหน้าที่และประชาชน

(1.3.1) การให้ความรู้และการฝึกอบรม การประชาสัมพันธ์ด้านการป้องกันอัคคีภัยจัดสรรงบประมาณ ให้การสนับสนุน ประเมินผล พัฒนา และประสานการให้ความรู้ และการฝึกอบรมกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้องเป็นส่วนรวม

(1.3.2) กองอำนวยการป้องกันภัยฝ่ายพลเรือนเขตท้องที่ดำเนินการให้ความรู้และการฝึกอบรมเจ้าหน้าที่และประชาชน

(1.3.3) การให้ความรู้และการฝึกอบรมเจ้าหน้าที่และประชาชนเพื่อการป้องกันอัคคีภัย มีวิธีการปฏิบัติดังนี้

1) ประชาชนทั่วไป ให้ความรู้เบื้องต้นเกี่ยวกับอัคคีภัยให้สามารถป้องกันและช่วยเหลือตัวเองได้

- เผยแพร่ความรู้โดยการประชาสัมพันธ์ทางสื่อมวลชน
- ให้การอบรมเกี่ยวกับการป้องกันภัยฝ่ายพลเรือน
- จัดกิจกรรมเชิงสาธิตในเรื่องการป้องกันอัคคีภัย
- ส่งเสริมให้องค์กรเอกชนมีส่วนร่วมในการป้องกันอัคคีภัย

2) อาสาสมัครป้องกันภัยฝ่ายพลเรือน เป็นการฝึกอบรม จัดตั้งการตั้งใช้เพื่อช่วยเหลือทางราชการ

3) เจ้าหน้าที่ เพื่อให้เจ้าหน้าที่ที่มีความคุ้นเคยและคล่องแคล่วในการปฏิบัติตลอดจนให้มีการฝึกความพร้อมและพัฒนาขีดความสามารถในการปฏิบัติงาน โดยแบ่งเป็น 4 แบบ

- การให้ความรู้และการฝึกอบรมเฉพาะหน้าที่สำหรับเจ้าหน้าที่ผู้ปฏิบัติงานในแต่ละฝ่าย เพื่อความคุ้นเคยในการทำงาน

- การฝึกอบรมเชิงสาธิตวิธีการป้องกันอัคคีภัย โดยกำหนดสถานการณ์จำลองขึ้นทดสอบการปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่

- การฝึกฝนการปฏิบัติงาน ในขั้นตอนและสถานการณ์ต่างๆ

- ทดสอบความพร้อมในระบบการป้องกันภัยหลักสูตรเจ้าหน้าที่ดับเพลิงและกู้ภัยระดับต้น ตามสถานการณ์สมมติที่เหมาะสมกับสภาวะแวดล้อมปัจจุบันและอนาคตอันใกล้

(1.3.4) หลักสูตรการฝึกอบรม

- 1) หลักสูตรอาสาสมัครป้องกันภัยฝ่ายพลเรือน
- 2) หลักสูตรเจ้าหน้าที่ดับเพลิงและกู้ภัยระดับต้น
- 3) หลักสูตรเจ้าหน้าที่ดับเพลิงและกู้ภัยระดับก้าวหน้า
- 4) หลักสูตรเจ้าหน้าที่ดับเพลิงและกู้ภัยระดับสูง
- 5) หลักสูตรเจ้าหน้าที่ดับเพลิงและกู้ภัยระดับมาตรฐาน
- 6) หลักสูตรการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย
- 7) หลักสูตรการป้องกันภัยทางอากาศ
- 8) หลักสูตรการป้องกันการก่อวินาศกรรม
- 9) หลักสูตรการอพยพประชาชนและส่วนราชการ
- 10) หลักสูตรการรักษาความมั่นคงแห่งชาติ
- 11) หลักสูตรการป้องกันภัยฝ่ายพลเรือน

บูรณะฟื้นฟู

- 12) หลักสูตรปฏิบัติก่อนการเกิดภัยและภายหลังภัยสิ้นสุดแล้ว รวมทั้งการ
- 13) หลักสูตรการจัดการภัยพิบัติโดยอาศัยชุมชนเป็นฐาน
- 14) หลักการพัฒนาและการเสริมสร้างทีมงาน
- 15) หลักสูตรเฉพาะด้าน ได้แก่
  - หลักสูตรการกู้ภัยจากสารเคมีและวัตถุอันตราย
  - หลักการกู้ภัยจากวัตถุระเบิด
  - หลักสูตรการค้นหาและช่วยชีวิตผู้ประสบภัยจากอาคารถล่ม
  - หลักสูตรการค้นหาและช่วยเหลือผู้ประสบภัยในอาคารสูง
  - หลักสูตรการค้นหาและช่วยเหลือผู้ประสบภัยทางน้ำ

1.4 การจัดทำผังเมือง

กำหนดให้มีการจัดวางผังเมืองและการใช้พื้นที่ครอบคลุมทุกพื้นที่ เพื่อป้องกันและแก้ไขปัญหาอัคคีภัย โดยจัดทำฐานข้อมูลการใช้ประโยชน์ที่ดิน ศึกษาผลกระทบความรุนแรงจากสาธารณภัยและกำหนดความเร่งด่วนของพื้นที่วิกฤตที่มีความเสี่ยงต่อการเกิดอัคคีภัย

1.5 การสำรวจพื้นที่เสี่ยงภัย

สำรวจ วิเคราะห์พื้นที่ที่เกิดอัคคีภัยเป็นประจำ หรือเสี่ยงต่อการเกิดอัคคีภัย ระบุรายละเอียดของพื้นที่และจัดทำแผนที่ประกอบ เพื่อเป็นข้อมูลในการวางแผนป้องกันอัคคีภัย โดยดำเนินการดังนี้

- (1.5.1) จัดทำแบบข้อมูลพื้นที่เสี่ยงอัคคีภัย
- (1.5.2) สำรวจและวิเคราะห์ข้อมูลองค์ประกอบพื้นฐานของการเสี่ยงภัย
- (1.5.3) ตรวจสอบการเกิดอัคคีภัยของแต่ละพื้นที่
- (1.5.4) เปรียบเทียบข้อมูลพื้นที่เสี่ยงภัยกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง
- (1.5.5) แบ่งแยกการเกิดอัคคีภัยแต่ละประเภท
- (1.5.6) ระบุรายละเอียดข้อมูลที่จำเป็นต่อการวิเคราะห์ความรุนแรง เช่น ชื่อหมู่บ้าน ตำบล จำนวนประชากร จำนวนครัวเรือน สถานที่ตั้ง ลักษณะของอันตรายที่จะเกิด ความเสียหายที่จะได้รับ พื้นที่ปลอดภัย
- (1.5.7) จัดทำแผนที่พื้นที่เสี่ยงภัย โดยระบุเส้นทางอพยพและเข้าช่วยเหลือ
- (1.5.8) วิเคราะห์ผลกระทบในภาพรวมที่อาจส่งผลกระทบต่อพื้นที่ข้างเคียง
- (1.5.9) ตรวจสอบซ้ำเป็นประจำทุกปี

2. แนวคิดเกี่ยวกับการป้องกันอัคคีภัย

อัคคีภัย หมายถึง ภัยอันตรายอันเกิดจากไฟที่ขาดการควบคุมดูแล ทำให้เกิดการติดต่อกันลุกลามไปตามบริเวณที่มีเชื้อเพลิงเกิดการลุกไหม้ต่อเนื่อง สภาพของไฟจะรุนแรงมากขึ้น ถ้าการลุกไหม้ที่มีเชื้อเพลิงหนุนเนื่อง หรือมีไอของเชื้อเพลิงถูกขับออกมาความรุนแรงก็จะมากยิ่งขึ้น

การป้องกันอัคคีภัย หมายถึง การดำเนินการเพื่อมิให้เกิดเพลิงไหม้และเตรียมการเพื่อรองรับเหตุการณ์เมื่อเกิดเพลิงไหม้

สิ่งที่ทำให้เกิดอัคคีภัยได้ง่าย หมายถึง เชื้อเพลิง สารเคมี หรือวัตถุอื่นใดไม่ว่าจะมีสถานะเป็นของแข็ง ของเหลว หรือก๊าซ ที่อยู่ในภาวะพร้อมที่จะเกิดการสันดาป

ความเสียหายที่เกิดจากอัคคีภัย เป็นการยากที่จะควบคุมและป้องกันมิให้เกิดอัคคีภัยขึ้นได้อย่างเด็ดขาดและเสมอไปเพราะ อัคคีภัยนั้นเปรียบเสมือน “ศัตรูที่ไม่รู้จักหลับ” และความประมาทเลินเล่อของพนักงานหรือผู้ประกอบการเป็นจำนวนมาก ย่อมจะเกิดขึ้นและมีขึ้นได้ไม่วันใดก็วันหนึ่ง จึงเห็นควรที่จะต้องช่วยกันป้องกันอัคคีภัย ในการป้องกันอัคคีภัยจะมีสิ่งที่ควรปฏิบัติเฉพาะเรื่องเฉพาะอย่างอีกมากมายแต่ก็มีหลักการง่ายๆในการป้องกันอัคคีภัยอยู่ 5 ประการ คือ

1. การจัดระเบียบเรียบร้อยภายในและภายนอกอาคารให้ดี เช่น การจัดสิ่งรกรุงรังภายในอาคารบ้านเรือนให้หมดไป โดยการเก็บรักษาสิ่งที่จะอาจเกิดอัคคีภัยได้ง่ายไว้เป็นสัดส่วน ซึ่งเป็นบันได ขั้นต้นในการป้องกันอัคคีภัย โดยปฏิบัติตามกิจกรรม 5 ส ดังนี้

(1) สะสาง คือ การแยกให้ชัดเจนระหว่างของที่จำเป็นต้องใช้ กับที่ไม่จำเป็นต้องใช้ของที่จำเป็นต้องใช้ให้จัดหรือทำลายทิ้งไป ส่วนของที่จำเป็นต้องใช้ให้นำมาจัดวางให้หยิบใช้ได้ สะดวกและดูแลความสะอาด ซึ่งทุกครัวเรือนต้องมีการจัดการที่ดีถูกต้องและเหมาะสม

(2) สะดวก คือ การจัดวางสิ่งของที่มีความจำเป็นต้องใช้หรือไม่จำเป็นต้องใช้ ให้มีความเป็นระเบียบเรียบร้อย สามารถหยิบใช้งานได้ง่าย สะดวกรวดเร็ว การจัดทำเรื่องความสะอาดจะช่วยลดเวลาการค้นหาสิ่งของลงมาได้มาก ซึ่งหากมีการจัดวางสิ่งของที่ดีแล้วนอกจากจะช่วยลดอัคคีภัยแล้ว ยังสามารถลดอุบัติเหตุต่างๆที่จะเกิดขึ้นในบ้านได้อีกด้วย

(3) สะอาด คือ การปิดกวาด เช็ดถู สถานที่ วัสดุอุปกรณ์ เครื่องมือให้มีความสะอาด ไม่สกปรก เลอะเทอะ

(4) สุขลักษณะ คือ การรักษาการปฏิบัติในเรื่อง การสะสาง สะดวก สะอาด ให้มีการปฏิบัติอย่างต่อเนื่อง

(5) สร้างนิสัย คือ การรักษาการปฏิบัติที่กำหนดไว้อย่างต่อเนื่องจนเป็นนิสัย

2. การตรวจตราซ่อมบำรุง หมายถึง การกำจัดสาเหตุในการกระจายตัวของเชื้อเพลิงและความร้อน โดยการบำรุงรักษาลังของที่ใช้ในบ้านเรือนให้อยู่ในสภาพที่สมบูรณ์ในขณะที่ใช้งาน

3. การมีระเบียบวินัย หมายถึง การปฏิบัติตามกฎและระเบียบข้อบังคับที่เกี่ยวกับการป้องกันอัคคีภัย เช่น สถานที่ใดให้มีไว้ซึ่งเครื่องดับเพลิง อุปกรณ์ดับเพลิงหรือเส้นทางหนีไฟ ก็ต้องประพฤติปฏิบัติตามข้อบังคับนั้นๆ รวมทั้งสถานที่ใดที่มีป้ายเขียน ข้อห้ามสูบบุหรี่ก็ต้องประพฤติปฏิบัติตาม และอย่าฝ่าฝืนข้อห้ามที่จิตสำนึกควรพึงระวัง คือ

- (1) อย่าปล่อยให้เด็กเล่นไฟ
- (2) อย่าจุดธูปเทียนบูชาพระทิ้งไว้
- (3) อย่าวางก้นบุหรี่ที่ขอบจานที่เขี่ยบุหรี่ หรือยี่ต๊อบไม่หมด ทำให้ปลัดตกจากจาน หรือ สูบบุหรี่บนที่นอน
- (4) อย่าใช้เครื่องต้มน้ำไฟฟ้าแล้วเสียบปลั๊กจนน้ำแห้ง
- (5) อย่าเปิดพัดลมแล้วไม่ปิดปล่อยให้หมุนค้างคืนค้างวัน
- (6) เครื่องอำนวยความสะดวกอย่างอื่น เช่น เปิดโทรทัศน์ แล้วลืมปิด
- (7) ตั้งวางเครื่องไฟฟ้า เช่น โทรทัศน์ ตู้เย็น ดิฉาผนัง ความร้อนระบายออกไม่ได้ตามที่ควรเป็น เครื่องร้อนจนไหม้ตัวเองขึ้น
- (8) อย่าหมกเศษผ้าขี้ริ้ว วางไม้กวาดดอกหญ้า หรือชุกกระดาศไว้หลังตู้เย็น บางครั้งสัตว์เลี้ยงในอาคารก็คาบเศษสิ่งที่ไม่ใช่ไปสะสมไว้หลังตู้เย็นที่มีไออุ่นก็อาจเกิดการลุกไหม้ได้
- (9) อย่าใช้อุปกรณ์ไฟฟ้าที่ไม่ได้มาตรฐานหรือปลอมแปลงคุณภาพ เช่น บาลาสต์ที่ใช้กับหลอดไฟฟ้าฟลูออเรสเซนต์ เมื่อเปิดทิ้งไว้อาจร้อน และลุกไหม้ส่วนของอาคารที่ติดอยู่
- (10) อย่าจุดหรือเผาขยะมูลฝอย หญ้าแห้ง โดยไม่มีคนดูแลเพราะไฟที่ยังไม่ดับเมื่อเกิดลมพัด ก็จะคุ้ขึ้นมาอีก อาจมีลูกไฟปลิวไปติดบริเวณใกล้เคียงได้
- (11) อย่าลืมเสียบปลั๊กไฟฟ้าทิ้งไว้
- (12) อย่าทิ้งอาคารบ้านเรือนหรือคนชราและเด็กไว้โดยไม่มีผู้ดูแล
- (13) อย่าสูบบุหรี่ขณะเติมน้ำมันรถ
- (14) ดูแลการหุงต้ม เมื่อเสร็จการหุงต้มแล้วให้ดับไฟ ถ้าใช้เตาแก๊สต้องปิดวาล์วเตาแก๊สและถังแก๊สให้เรียบร้อย
- (15) เครื่องเขียน แบบพิมพ์บางชนิดไวไฟ เช่น กระดาษไข กระดาษแผ่นบางๆ อาจเป็นสื่อสะพานไฟทำให้เกิดอัคคีภัยติดต่อลุกลามได้
- (16) ดีดีที สเปรย์ฉีดผม ฉีดไล่ไฟจะติดไฟและระเบิด

(17) เกิดไฟฟ้าลัดวงจรในคืนที่ฝนตกหนัก เพราะสายไฟที่เก่าเปื่อย เมื่อวางทับอยู่กับฝาเพดาน ไม้ผู้ที่มีความชื้นยอมเกิดอันตราย จากกระแสไฟฟ้าขึ้นได้

(18) เกิดฟ้าผ่าลงที่อาคารขณะที่มีพายุฝน ถ้าไม่มีสายล่อฟ้าที่ถูกต้องก็ต้องเกิดเพลิงไหม้ขึ้น ได้อย่างแน่นอน

(19) เต้าแก๊สหุงต้มในครัวเรือนหรือสำนักงานเกิดรั่ว

(20) รถยนต์ รถจักรยานยนต์ เกิดอุบัติเหตุหรือถ่ายน้ำมันเบนซิน เกิดการรั่วไหลก็อาจทำให้เกิดอัคคีภัยขึ้นได้

(21) ในสถานที่บางแห่งมีการเก็บรักษาเคมีที่อาจก่อให้เกิดอัคคีภัยได้ง่าย อาจลุกไหม้ขึ้นได้เอง สารเคมีบางชนิด เช่น สีนํ้ามันและนํ้ามันลินลิด เป็นต้น เมื่อคลุกเคล้ากับเศษผ้าวางทิ้งไว้ อาจลุกไหม้ขึ้นเอง ในห้องทดลองเคมีของ โรงเรียน เคมีเกิดจากขวดบรรจุฟอสฟอรัสเหลือง(ขวดพลาสติกตกลงมา เกิดแตกลุกไหม้ขึ้น

(22) ซ่อมแซมสถานที่ เช่น การลอกสีด้วยเครื่องพ่นไฟ การตัดเชื่อมโลหะด้วยแก๊สหรือไฟฟ้า การทาสีหรือพ่นสีต้องทำด้วยความระมัดระวัง อาจเกิดไฟลุกไหม้ขึ้นได้

ข้อควรปฏิบัติเมื่อเกิดเพลิงไหม้

- (1) ช่วยคนชรา เด็ก และคนที่ช่วยตัวเองไม่ได้ ไปอยู่ที่ปลอดภัย
- (2) อย่าใช้ลิฟต์ในขณะที่เกิดเหตุเพลิงไหม้
- (3) ขนย้ายเอกสารและทรัพย์สินที่มีค่าเท่าที่จำเป็นตามสถานการณ์และนำไปเก็บกองรวมอย่าให้ฉีกขาดลุ่ย โดยป้องกันมิให้น้ำกระเซ็นเปียก

ข้อควรระวังและวิธีปฏิบัติเมื่อแก๊สรั่ว

- (1) เมื่อได้กลิ่นแก๊สปิดวาล์วหัวถังทันที
- (2) เปิดประตู หน้าต่าง ให้อากาศถ่ายเทเพื่อไม่ให้แก๊สเจือจาง
- (3) ห้ามจุดไม้ขีด ไฟแช็ค เปิด-ปิดสวิตซ์ไฟ หรือเครื่องใช้ไฟฟ้าในบริเวณที่มีแก๊สรั่ว

(4) ใช้ไม้กวาด กวาดแก๊สออกทางประตู

(5) ตรวจสอบหารอยรั่วและแก้ไขทันที

(6) หากถึงแก๊สมือรั่วให้นำถังแก๊สนั้นไปไว้ในที่โล่งปลอดภัย

(7) ท่อยางต้องไม่อยู่ใกล้เปลวไฟ

4. ความร่วมมือ หมายถึง การศึกษาหาความรู้ความเข้าใจในการป้องกันอัคคีภัยโดยการฝึกการใช้อุปกรณ์เครื่องมือเครื่องใช้ในการดับเพลิง ตลอดจนการฝึกซ้อมในการปฏิบัติตามแผนฉุกเฉินเมื่อเกิดเพลิงไหม้ว่าจะปฏิบัติตามการดับเพลิงได้อย่างไรและวิธีการแจ้งข่าวเพลิงไหม้ไปที่ใดก่อนตามความสำคัญและถ้าไม่สามารถต่อสู้กับไฟได้ จะมีทางใดบ้างเป็นทางหนีไฟ แต่ถ้ามียคนอยู่มาก ก็ควร

จะแบ่งแยกหน้าที่ปฏิบัติการเกี่ยวกับเพลิงไหม้ เช่น หน้าที่ของผู้อำนวยความสะดวกในสถานที่นั้นๆ จะสั่งการอย่างไร หัวหน้ารักษาความปลอดภัยจะแนะนำบุคคลในสถานที่นั้นให้ช่วยกันดับเพลิง เตรียมย้ายเอกสารของมีค่าหรือช่วยชีวิตอย่างไร ผู้ที่ทำหน้าที่ดับเพลิงและเคลื่อนย้ายจะปฏิบัติการอย่างไร พร้อมทั้งผู้ที่มีหน้าที่แจ้งโทรศัพท์ไปตามหมายเลขที่จะให้หน่วยงานต่างๆ มาช่วยเหลือ ควรทำอย่างไร หน้าที่ต่างๆ เหล่านี้ ควรกำหนดไว้ในแผนฉุกเฉินและมีการฝึกซ้อมตามแผน ทั้งนี้ก็เพื่อการปฏิบัติการเมื่อเกิดเพลิงไหม้จะได้ไม่เกิดการสับสนวุ่นวาย ตื่นตกใจ และยังช่วยให้ทุกคนทำหน้าที่ในการควบคุมภาวะอันตรายอันเกิดจากไฟไหม้ได้ด้วย นอกจากนี้ควรมีการเตรียมความพร้อมในเรื่องต่อไปนี้

(1) เตรียมอุปกรณ์ดับเพลิงที่พร้อมใช้ เช่น เครื่องดับเพลิงประเภทต่างๆ น้ำใส่ตุ่ม พร้อมภาชนะตัดทราศกระป๋อง สำรวจแหล่งน้ำ ตรวจสอบประปาหัวแดงว่ามีน้ำหรือไม่ ใช้ได้หรือไม่ รวมทั้งจัดให้มีการฝึกอบรมวิธีการดับเพลิงเบื้องต้น เพื่อให้ประชาชนในชุมชนมีทักษะและรู้จักวิธีการใช้เครื่องดับเพลิงชนิดต่างๆ

(2) มีแผนฉุกเฉิน จัดบุคลากรที่มีหน้าที่ตามแผนและจัดเตรียมหมายเลขโทรศัพท์ฉุกเฉินแจ้งเหตุอัคคีภัย

(3) เตรียมเส้นทางหนี ประตู บันไดฉุกเฉิน เส้นทางเข้าระงับเหตุ และจุดรวมพลของชุมชน

(4) มีการฝึกซ้อมแผน การแจ้งเหตุ การดับเพลิง การอพยพหนีเพลิง เป็นประจำอย่างน้อยปีละ 2 ครั้ง เพื่อให้ประชาชนเตรียมพร้อมหากเกิดอัคคีภัย

(5) ให้ความร่วมมือปฏิบัติตามข้อแนะนำ หรือแนวทางที่ราชการหรือสถาบันด้านการป้องกันและระงับอัคคีภัยกำหนดไว้เพื่อความปลอดภัย

3. แนวคิดการประเมิน

การประเมิน (Assessment) หมายถึง การนำลักษณะของสิ่งต่างๆ ที่ส่วนใหญ่มักเป็นข้อมูลเชิงคุณภาพ มาศึกษาพยายามตีค่าเป็นตัวเลขให้สัมพันธ์กับสิ่งแวดล้อมขณะนั้น โดยใช้สถานะต่างๆ กันเป็นเกณฑ์ จึงต้องมีการศึกษา วิเคราะห์เกณฑ์ และสิ่งแวดล้อมต่างๆ ไปด้วย การประเมินโดยทั่วไปจะทำในเวลาใดก็ได้ เช่น ก่อน ระหว่าง หรือหลังการดำเนินงานแล้ว คำที่ใช้โดยทั่วไป เช่น การประเมินผลงาน (Performance Assessment) การประเมินตนเอง (Self Assessment) เป็นต้นการประเมินต่างไปจากการวัดและการประเมินผล เพราะต้องมีการศึกษาข้อมูล วิเคราะห์สภาพแวดล้อมของสิ่งที่กำลังศึกษา แล้วจึงตีค่าของสิ่งนั้นออกมา โดยผลลัพธ์ที่ได้มิได้นำมาตัดสินสรุปผลเพื่อจำแนกกลุ่ม หรือให้ทราบการ ดี – เลว มาก – น้อย เก่ง – ไม่เก่ง แต่ต้องการตีค่าให้เห็นข้อมูลย้อนกลับ (Feedback) ของสิ่งนั้น ๆ เพื่อจะได้นำไปพัฒนาสิ่งนั้นในอนาคต ซึ่งหลังสงครามโลกครั้งที่ 2 เป็นต้นมา การประเมินมี

การพัฒนาขึ้นมากเพราะใช้ระเบียบวิธีทางสถิติมาช่วยในการศึกษาข้อมูลตั้งแต่การเก็บรวบรวมข้อมูลจนถึงการวิเคราะห์ทางสถิติข้อมูลต่าง ๆ จึงทำให้การประเมินก้าวหน้าขึ้นอย่างมากในปัจจุบัน และใช้แพร่หลายในทุกวงการ

กระบวนการประเมิน

ขั้นตอนที่ 1 การประชาสัมพันธ์

การประเมินในทุกขั้นตอนของโครงการต่างๆถูกมองจากผู้ต้องรับการประเมินหรือผู้ถูกประเมินว่าเป็นการตรวจเพื่อหาข้อผิดพลาดแล้วรายงานความผิดของตน ซึ่งเป็นความเข้าใจที่ไม่ถูกต้องกระบวนการประเมินจึงต้องเริ่มต้นจากการประชาสัมพันธ์เพื่อสร้างความตระหนัก และเป็นการเตรียมความพร้อมของทุกหน่วยของโครงการให้มีความเข้าใจถึงความสำคัญของการประเมิน ซึ่งจะทำให้ข้อมูลที่ได้รับการประเมินใกล้เคียงกับความจริงมากที่สุด เพราะความเข้าใจถึงความสำคัญของการประเมินจะทำให้ผู้เกี่ยวข้องกับการประเมินออกความคิดเห็นได้เต็มที่และตรงกับความเป็นจริง เช่น การประเมินความพึงพอใจของผู้ใช้บริการร้านอาหารในมหาวิทยาลัย ผู้ใช้บริการตระหนักดีว่าเป็นการประเมินเพื่อปรับปรุงร้านอาหารในมหาวิทยาลัยของตน และผลดีเป็นของตนเองว่าหลังจากประเมินแล้ว จะได้รับการบริการที่ดีขึ้น ขณะเดียวกันร้านค้าทราบว่าจะปรับปรุงร้านอาหารของตนตามผลของการประเมินก็จะทำให้มีผู้ลูกค้ามาใช้บริการมากขึ้น จึงเป็นการเต็มใจในการให้ข้อมูลของฝ่ายผู้ประเมิน และฝ่ายผู้รับการประเมินก็เต็มใจรับข้อมูลมาปรับปรุง ผลดีก็เกิดกับโครงการอย่างชัดเจน เป็นต้น จึงนับว่าการสร้างความตระหนักและเตรียมความพร้อมเป็นขั้นตอนแรกของการประเมิน

ขั้นตอนที่ 2 การวางแผนการประเมิน

ขั้นตอนต่อจากการประชาสัมพันธ์ คือการวางแผนการประเมิน ซึ่งประกอบด้วย

การสร้างเครื่องมือ (Instrument) ในการประเมิน ในการดำเนินการของโครงการใดย่อมมีจุดประสงค์หรือวัตถุประสงค์ของโครงการต่าง ๆ กัน ความสำเร็จของโครงการวัดจากความตรงตามจุดประสงค์หรือวัตถุประสงค์ที่ตั้งไว้ และการวัดว่าการดำเนินการตรงจุดประสงค์ หรือวัตถุประสงค์เพียงใดนั้นต้องมีการกำหนด **ตัวชี้วัด** หรือ **ตัวบ่งชี้** หรือ **ดัชนี (Index)** ที่ตรงกับจุดประสงค์ หรือวัตถุประสงค์ ตัวชี้วัด หรือ ตัวบ่งชี้ หรือ ดัชนี หมายถึงลักษณะที่สำคัญที่สามารถแสดงได้ว่าโครงการได้ดำเนินมาตรงตามวัตถุประสงค์เพียงใด

การกำหนดตัวบ่งชี้ ทำได้โดยการศึกษาของผู้เชี่ยวชาญในโครงการนั้น ๆ เมื่อศึกษาแล้วจึงกำหนดลักษณะที่คาดว่าจะทำให้โครงการนั้น ๆ บรรลุตามวัตถุประสงค์ขึ้นมาหลายๆลักษณะ หรือเรียกทางสถิติว่าหลายตัวแปร และใช้วิธีการทางสถิติ เรียกว่า “การวิเคราะห์องค์ประกอบ (Factor Analysis)” เพื่อคัดเลือกตัวแปรที่สำคัญนำมากำหนดเป็นตัวบ่งชี้ขึ้น ในกรณีของวงการศึกษาระดับมัธยมศึกษาในประเทศไทย สำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา (องค์กรมหาชน) หรือ สมศ. ได้

มีคณะกรรมการประกอบด้วยอาจารย์จากมหาวิทยาลัยต่างๆทำหน้าที่ศึกษาและกำหนดตัวบ่งชี้ขึ้น พร้อมทั้งกำหนดเกณฑ์ของตัวบ่งชี้เรียกว่า “มาตรฐานตัวบ่งชี้” ตัวบ่งชี้ที่สำคัญ เช่น

มาตรฐานที่ 6 มาตรฐานด้านหลักสูตรและการเรียนการสอน ให้มีจำนวนตัวบ่งชี้ 9 ตัว ดังนี้

ตัวบ่งชี้ 6.1 ร้อยละของหลักสูตรที่ได้มาตรฐานต่อหลักสูตรทั้งหมด

ตัวบ่งชี้ 6.2 จำนวนนักศึกษาเต็มเวลาเทียบเท่าต่อจำนวนอาจารย์ประจำ

ตัวบ่งชี้ 6.3 ร้อยละของอาจารย์ประจำที่มีวุฒิปริญญาเอกหรือเทียบเท่าต่ออาจารย์ประจำ

ตัวบ่งชี้ 6.4 ร้อยละของอาจารย์ที่ดำรงตำแหน่งทางวิชาการ

ตัวบ่งชี้ 6.5 การปฏิบัติตามจรรยาบรรณวิชาชีพคณาจารย์ (Professional Ethics)

ตัวบ่งชี้ 6.6 กระบวนการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญโดยเฉพาะการเรียนรู้จากการปฏิบัติ และประสบการณ์จริง

ตัวบ่งชี้ 6.7 ระดับความพึงพอใจของนักศึกษาต่อคุณภาพการสอนของอาจารย์และสิ่งสนับสนุนการเรียนรู้

ตัวบ่งชี้ 6.8 ร้อยละของนักศึกษาที่เข้าร่วมกิจกรรม/โครงการพัฒนานักศึกษาต่อจำนวนนักศึกษาทั้งหมด

ตัวบ่งชี้ 6.9 ค่าใช้จ่ายทั้งหมดที่ใช้ในระบบห้องสมุด คอมพิวเตอร์ และศูนย์สนเทศต่อจำนวนนักศึกษาทั้งหมด ...”

โดยตัวบ่งชี้แบ่งได้ 2 ประเภท คือ ตัวบ่งชี้เชิงปริมาณ และตัวบ่งชี้เชิงคุณภาพ

ตัวบ่งชี้เชิงปริมาณ ได้แก่ จำนวนร้อยละ จำนวนเงินค่าใช้จ่าย จำนวนชั่วโมงการทำงาน จำนวนอาจารย์ จำนวนชั่วโมงสอน ฯลฯ ตัวบ่งชี้เชิงคุณภาพ ได้แก่ ความพึงพอใจของผู้ใช้บริการ ความคิดเห็นของพนักงานต่อผู้บริหาร ระดับอาการของคนไข้ ฯลฯ

ตัวบ่งชี้เชิงคุณภาพนี้ไม่สามารถหาค่าคุณภาพที่แท้จริงได้จึงต้องมีการกำหนด “ระดับคะแนน (Rating scale)” ให้เป็นค่าตัวแทนของตัวบ่งชี้ประเภทนี้

ทั้งตัวบ่งชี้ และระดับคะแนน จะถูกนำมาสร้างเป็นเครื่องมือการประเมิน อยู่ในรูปแบบฟอร์มการประเมิน หรือแบบสอบถามความคิดเห็น ที่ครอบคลุมเนื้อหาครบถ้วนทุกลักษณะของโครงการที่กำลังดำเนินการอยู่ มีความชัดเจน มีลักษณะความเป็นเครื่องมือการประเมินหรือเครื่องมือวัดความคิดเห็นที่ดี โดยคุณสมบัติของการเป็นเครื่องมือที่ดีมีดังนี้

1) มีความถูกต้องหรือเที่ยงตรงตามเนื้อหา (Validity) คือสามารถวัดได้ครอบคลุมเนื้อหาหรือจุดประสงค์ที่ต้องการได้ครบถ้วน

2) มีความเชื่อถือได้ (Reliability) คือ ไม่เปลี่ยนแปลง ไม่ว่าจะวัดกี่ครั้ง เมื่อไร ที่ไหน ก็ได้ผลอย่างเดิมเสมอ

3) มีประสิทธิภาพ (Efficiency) เช่น ใช้คำถามเข้าใจง่าย ใช้เวลาตอบน้อย

4) มีอำนาจจำแนก (Discrimination) คือ มีความแตกต่างกันในแต่ละข้อถาม ผู้เชี่ยวชาญในโครงการนั้น ๆ เป็นผู้ตรวจสอบคุณสมบัติของการเป็นเครื่องมือที่ดีเครื่องมือการประเมินที่สร้างแล้ว และนำไปทดสอบ (Pre-Test) ในกลุ่มย่อย ๆ เพื่อเป็นการตรวจสอบรายละเอียดในขั้นสุดท้าย เพื่อนำมาแก้ไข ก่อนจะใช้เป็นเครื่องมือการประเมินที่สมบูรณ์ต่อไป

ในขั้นตอนการวางแผนนี้ นอกจากการสร้างเครื่องมือการประเมินแล้ว ต้องมีการกำหนดวิธีการประเมินไปพร้อมๆกัน เพื่อให้สอดคล้องกับเครื่องมือที่สร้างขึ้น เช่น การประเมินประสิทธิภาพของเครื่องจักรในการผลิตสินค้า อาจจะต้องมีตัวบ่งชี้เป็นจำนวนสินค้าที่ผลิตโดยเครื่องจักรนั้นๆ แสดงว่าการประเมินต้องทำขณะกำลังผลิตในวันหนึ่งๆ เป็นต้น หรือการประเมินภาระงานของพนักงานต้องประเมินเมื่อพนักงานได้ปฏิบัติงานผ่านไปแล้วระยะเวลาหนึ่ง เป็นต้น ในวิธีการประเมิน จึงมักประกอบด้วย ประเมินเมื่อใด ประเมินอะไร และใครเป็นผู้ประเมิน

ขั้นตอนที่ 3 การดำเนินการประเมิน

การดำเนินการประเมินเปรียบได้กับวิธีการทางสถิติในขั้น เก็บรวบรวมข้อมูลและวิเคราะห์หรือตีความหมายข้อมูลนั่นเอง เพราะเมื่อนำเครื่องมือที่สร้างขึ้นหรือเรียกว่า แบบประเมินไปให้ผู้ประเมินกรอกข้อมูลแล้ว ข้อมูลที่ได้จะถูกรวบรวมเรียกข้อมูลที่รวบรวมแล้วว่า “คะแนนการประเมิน” ค่าคะแนนการประเมินที่ได้มาจะถูกนำมาตีความหมายว่า ค่าคะแนนการประเมินแต่ละค่าหมายถึงลักษณะของโครงการนั้น ๆ เป็นอย่างไร การตีความหมายดังกล่าว จึงต้องมีการกำหนด “เกณฑ์การประเมิน(Criteria)” ขึ้น โดยเกณฑ์การประเมินหมายถึง ค่าที่ใช้กำหนดระดับคุณภาพของสิ่งที่ถูกประเมิน เป็นองค์ประกอบที่สำคัญในการพิจารณาลักษณะของโครงการ เกณฑ์การประเมินกำหนดขึ้นมาเพื่อให้เกิดความชัดเจนและยุติธรรมในการประเมิน และทำให้เห็นทิศทางในการพัฒนาให้โครงการนั้นๆเป็นไปตามเป้าหมายหรือวัตถุประสงค์ของโครงการที่กำลังถูกประเมิน เกณฑ์การประเมินมีความสัมพันธ์อย่างใกล้ชิดมากกับตัวบ่งชี้ที่กำหนดไว้ในตอนสร้างเครื่องมือการประเมิน

เกณฑ์การประเมินแสดงได้หลายลักษณะ โดยเกณฑ์ การประเมินของตัวบ่งชี้เชิงปริมาณจะแสดงตรงตามข้อมูลจริง มีทั้งเมื่อได้ข้อมูลจริงของตัวบ่งชี้เชิงปริมาณแล้ว นำมากำหนดเกณฑ์การประเมินแสดงเป็นค่าคะแนนรวม

เช่น ระดับคุณภาพ 3 (ดี) หมายถึงได้คะแนนรวมอยู่ระหว่าง 10-15 คะแนน

ระดับคุณภาพ 2 (พอใช้) ได้คะแนนรวมระหว่าง 5 – 9.9

ระดับคุณภาพ 1 (ปรับปรุง) ได้คะแนนรวมระหว่าง 0 – 4.9

หรือแสดงเกณฑ์การประเมินในคำร้อยละหรือเปอร์เซ็นต์ เช่น ร้อยละหรือเปอร์เซ็นต์ การเพิ่มผลผลิต ร้อยละหรือสัดส่วนของจำนวนงานในโครงการที่สำเร็จตรงเวลาหรือภายในเวลาที่กำหนด เป็นต้น

แต่เกณฑ์การประเมินของตัวบ่งชี้เชิงคุณภาพ ไม่สามารถแสดงจากข้อมูลจริงได้ เช่น ตัวบ่งชี้เป็นความพึงพอใจของผู้ใช้บริการ จึงนิยมแสดงเกณฑ์การประเมินของตัวบ่งชี้เชิงคุณภาพในรูปของค่าเฉลี่ยถ่วงน้ำหนัก (Weighted Mean) หรือ คำร้อยละถ่วงน้ำหนัก (Weighted Percent)

ขั้นตอนที่ 4 การเขียนรายงานและการเผยแพร่

การประเมินเป็นการวิจัยประยุกต์ (Applied Research) การเขียนรายงานการประเมินใช้หลักการเขียนเช่นเดียวกับการเขียนรายงานการวิจัยประกอบด้วยหัวข้อที่สำคัญเช่นที่มาของการประเมิน วัตถุประสงค์ของ การประเมิน ทฤษฎี และ งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง การวิเคราะห์ข้อมูล การสรุปผล เป็นต้น เอกสารรายงานการประเมิน จึงมีโครงสร้างเหมือนรายงานการวิจัยทุกประการ ข้อแตกต่างจากงานวิจัย คือ การเผยแพร่งานวิจัยจะมีอยู่ในวงวิชาการที่เกี่ยวข้องในสาขาวิชานั้น ๆ เพราะเป็นการสร้างองค์ความรู้ใหม่ในสาขาวิชานั้น แต่การประเมินเป็นการแสดงผลภาพรวมของโครงการ หรือแสดงผลทั้งหมดของการดำเนินงานของหน่วยงาน การเผยแพร่รายงานการประเมินจึงสามารถกระทำได้อย่างกว้างขวาง เพราะใช้เพียงวิธีการวิเคราะห์ข้อมูลพื้นฐานที่ไม่ซับซ้อนจึงเข้าใจง่าย และโดยทั่วไปผู้ประเมินและผู้ถูกประเมินจะมีความสนใจผลของการประเมินของตนเองอย่างมาก อีกประการหนึ่งคือการประเมินต้องถูกกระทำซ้ำๆกันอยู่ตามช่วงเวลาที่เหมาะสม เพื่อให้เกิดการพัฒนาอย่างต่อเนื่อง การเผยแพร่รายงานการประเมินจึงสมควรให้ทุกหน่วยของโครงการ หรือองค์กรที่มีการประเมินได้รับทราบอย่างทั่วถึง เพื่อเป็นการสร้างความเข้าใจและสร้างความตระหนักในความสำคัญของการประเมิน ผู้ประเมินและผู้ถูกประเมินจะเกิดความมุ่งมั่นในการประเมินครั้งหน้า และทำให้ผลของการประเมินในครั้งต่อไปมีความเชื่อถือมากยิ่งขึ้น

ขั้นตอนที่ 5 การนำผลการประเมินไปใช้

เนื่องจากการประเมินต้องถูกกระทำซ้ำ ๆ กันอยู่ตามช่วงเวลาที่เหมาะสม ตลอดเวลาที่โครงการหรือหน่วยงานหรือองค์กรนั้นๆยังมีการประเมินจึงต้องมีการบันทึกผลและไปเปรียบเทียบกับผลงานแรก ๆ เพื่อใช้เป็นข้อมูลย้อนกลับ (Feed Back) บอกให้ทราบข้อบกพร่องของการปฏิบัติ ให้เกิดการพัฒนานในโครงการนั้น ๆ อย่างต่อเนื่อง ผลของการประเมินจึงนำไปใช้ในความหมายเพื่อให้ทราบถึงข้อมูลย้อนกลับ สำหรับใช้เป็นทิศทางในการพัฒนาให้โครงการนั้น ๆ เป็นไปตามเป้าหมายหรือวัตถุประสงค์ของโครงการที่กำหนดไว้

ปัญหาหรือข้อผิดพลาดที่เกิดจากการประเมิน

ปัญหาทั่วไปที่เกิดจากการประเมิน และมีผลทำให้กระบวนการประเมินของโครงการใด ๆ มีความน่าเชื่อถือน้อยลง หรือทางสถิติเรียกว่าเกิดข้อผิดพลาด (Error) มักพบในขั้นตอนการดำเนินการประเมิน ซึ่งส่วนใหญ่เป็นปัญหาตั้งแต่การเก็บรวบรวมข้อมูล มีทั้งเป็นปัญหาเนื่องมาจากผู้ประเมินและผู้ถูกประเมิน พอสรุปได้ ดังนี้

1. ผู้ประเมินไม่ประเมินหรือประเมินอย่างเสียไม่ได้

2. ผู้ประเมินมีอคติในด้านต่าง ๆ ได้แก่

2.1 Personal Bias ได้แก่ การ Bias ที่มีจิตตัวผู้ประเมินมาโดยธรรมชาติ จำแนกประเภทต่าง ๆ ดังนี้

- Generosity โน้มเอียงที่จะประเมินให้ทุกคนสูง

- Severity โน้มเอียงที่จะประเมินให้ทุกคนต่ำ

- Central Tendency โน้มเอียงที่จะประเมินทุกคนอยู่กลาง ๆ

2.2 Halo Effect ได้แก่ การใช้ความรู้สึกชอบพอส่วนตัวของผู้ประเมินต่อผู้ถูกประเมินประทับใจคนไหนก็ให้คะแนนสูง ซึ่งเป็นลักษณะธรรมชาติของมนุษย์

2.3 Logical Error ได้แก่ การที่ผู้ประเมินคิดว่าผู้ถูกประเมินที่ทำอย่างหนึ่งอย่างใดดีก็มักจะทำอย่างอื่นดีด้วย จึงประเมินค่าการปฏิบัติงานสูงไปด้วย ซึ่งไม่เป็นความจริงเสมอไป

2.4 Contrast Error ได้แก่ การประเมินโดยเทียบผู้ถูกประเมินกับตัวผู้ประเมินเอง หรือเปรียบเทียบกับผู้ถูกประเมินอื่น ๆ เก่งเป็นพิเศษ เป็นต้น

2.5 Leniency ได้แก่ การประเมินที่ ผู้ประเมินใจดีประเมินค่าผู้ถูกประเมินสูงกว่าเป็นจริง จากความเมตตา สงสาร เห็นใจ

2.6 Proximity Error เรื่องหนึ่งมีผลต่อเรื่องอื่น เช่น ประเมินเรื่องแรกกว่าดี เรื่องต่อ ๆ ไปก็สรุปให้ดีตามไปด้วย

3. ผู้ประเมินจำแนกผู้ถูกประเมินไม่ได้ เพราะผู้ประเมินไม่ใกล้ชิดผู้ถูกประเมินพอที่จะสังเกตพฤติกรรมของผู้ถูกประเมิน

4. กรณีที่เป็นการประเมินพฤติกรรมเชิงคุณธรรมต้องใช้เวลาดังเกตุที่นานมากทั้งปัญหาและข้อผิดพลาดเหล่านี้เป็นสิ่งที่ต้องเกิดขึ้นอย่างหลีกเลี่ยงไม่ได้ ซึ่งเปรียบเทียบได้เช่นเดียวกับวิธีการทางสถิติที่ย่อมเกิดข้อผิดพลาดทางสถิติ (Error) ขึ้นทุกครั้งที่มีการเก็บรวบรวมและวิเคราะห์ข้อมูล ซึ่งทฤษฎีสถิตินำข้อผิดพลาดนั้นมาแสดงให้เห็นในรูปของนัยสำคัญ (Significant) แต่การประเมินทำได้เพียงพยายามให้เกิดปัญหาและข้อผิดพลาดเหล่านี้น้อยที่สุดเท่าที่จะเป็นไปได้ เช่นแบบประเมินจะต้องไม่ยาวมาก หรือ ประเมินเป็นช่วงเพราะถ้าประเมินรวบยอดในช่วงสุดท้ายของการปฏิบัติงาน ผู้ประเมินอาจจำพฤติกรรมผู้ถูกประเมินไม่ได้ เป็นต้น เรียกว่าเป็นการพยายามให้เกิดปัญหา

และข้อผิดพลาดน้อยที่สุดด้วยการควบคุมทั้งกระบวนการประเมินให้มีข้อบกพร่องน้อยที่สุด โดยให้ปรับกระบวนการประเมินให้เป็นไปตามสภาพแวดล้อมที่เหมาะสมกับแต่ละโครงการนั้น ๆ ซึ่งผลการประเมินจะน่าเชื่อถือเพียงใด ขึ้นกับกระบวนการประเมินของแต่ละโครงการนั้น ๆ ว่าสมบูรณ์เพียงใดนั่นเอง

4. งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการป้องกันอัคคีภัย

ดิชา คงศรี (2544) ได้ศึกษาเรื่อง ประสิทธิภาพของการนำนโยบายการป้องกันอัคคีภัยในอาคารไปปฏิบัติ : ศึกษาเฉพาะกรณีกรุงเทพมหานคร พบว่า

1. ประสิทธิภาพของการนำนโยบายการป้องกันอัคคีภัยในอาคารไปปฏิบัติ พบว่ามีประสิทธิภาพในระดับปานกลาง จากการนำนโยบายการป้องกันอัคคีภัยในอาคารไปปฏิบัตินั้น ประชาชนเจ้าของอาคารได้รับข่าวสารเกี่ยวกับการป้องกันอัคคีภัยจากทางราชการค่อนข้างน้อย ขาดการประสานงานระหว่างเจ้าหน้าที่ผู้ปฏิบัติงานกับเจ้าของอาคาร นอกจากนี้ยังขาดบุคลากรที่มีความรู้ความสามารถ ทำให้การนำนโยบายการป้องกันอัคคีภัยในอาคารไปปฏิบัติจึงไม่ค่อยมีประสิทธิภาพเท่าที่ควร

2. ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อประสิทธิภาพในการนำนโยบายการป้องกันอัคคีภัยในอาคารไปปฏิบัติงาน ได้แก่ ความชัดเจนของนโยบาย ความเพียงพอด้านงบประมาณในระดับกลาง ซึ่งให้เห็นว่ากรุงเทพมหานครต้องพิจารณาปรับปรุงให้นโยบายการป้องกันอัคคีภัยในอาคารมีความชัดเจนเป็นรูปธรรม สะดวกต่อการนำนโยบายไปปฏิบัติให้สัมฤทธิ์ผล โดยอาจจัดทำในรูปของคู่มือการปฏิบัติงาน โดยแยกออกเป็น แต่ละประเภทของอาคาร ส่วนเรื่องความเพียงพอของงบประมาณ กรุงเทพมหานครจะต้องจัดสรรงบประมาณให้มีความเพียงพอ เนื่องจากว่าการนำนโยบายการป้องกันอัคคีภัยในอาคารไปปฏิบัตินั้น เป็นการปฏิบัติงานนอกพื้นที่สำนักงานเขตจึงต้องได้รับการสนับสนุนที่เพียงพอด้านงบประมาณ ไม่ว่าจะเป็นด้านการประชาสัมพันธ์ให้ประชาชนได้รับความรู้ความเข้าใจในการป้องกันอัคคีภัย และเจ้าหน้าที่ผู้ปฏิบัติงานซึ่งต้องทำงานนอกพื้นที่เพื่อติดต่อกับเจ้าของอาคารจะต้องได้รับความสะดวกในการเดินทางด้วย

3. การติดตามกำกับดูแล มีความสัมพันธ์กับการประเมินผลในการนำนโยบายการป้องกันอัคคีภัยในอาคารไปปฏิบัติ ซึ่งพบว่า เมื่อผู้บังคับบัญชาเอาใจใส่ติดตามกำกับดูแลการปฏิบัติงานตามนโยบายของผู้ได้บังคับบัญชา มีการรายงานผลการปฏิบัติงานตามสายการบังคับบัญชาเป็นระยะ ผู้บังคับบัญชาประเมินผลการปฏิบัติงานของผู้ได้บังคับบัญชาในขณะดำเนินตามนโยบาย ช่วยให้นโยบายนั้นบรรลุตามวัตถุประสงค์ที่ตั้งไว้

4. ปริมาณและคุณภาพของบุคลากร มีความสัมพันธ์กับประสิทธิผลในการนำนโยบายการป้องกันอัคคีภัยในอาคารไปปฏิบัติ พบว่า การนำนโยบายไปปฏิบัติที่นั่นปัจจัยที่มีผลต่อความสำเร็จของนโยบายคือ การสนับสนุนด้านปริมาณและคุณภาพของบุคลากรเพราะว่า เจ้าหน้าที่ผู้ปฏิบัติงานจะทราบถึงปัญหาที่เกิดขึ้นในระหว่างปฏิบัติงาน อันเกี่ยวเนื่องถึงดุลพินิจในการตัดสินใจด้วย ดังนั้นบุคลากรจะต้องมีความรู้ความสามารถเกี่ยวกับนโยบายเป็นอย่างดี ควรได้รับการฝึกอบรมจากผู้เชี่ยวชาญเฉพาะด้านที่เกี่ยวกับการป้องกันอัคคีภัยในอาคาร

5. ความร่วมมือจากหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง มีความสัมพันธ์กับประสิทธิผลในการพบนโยบายการป้องกันอัคคีภัยในอาคารไปปฏิบัติ พบว่า การได้รับความร่วมมือจากหน่วยงานที่เกี่ยวข้องไม่ว่าจะเป็นหน่วยงานจากภาครัฐหรือภาคเอกชนช่วยให้ นโยบายการป้องกันอัคคีภัยในอาคารประสบความสำเร็จได้ เพราะว่าการนำนโยบายการป้องกันอัคคีภัยไปปฏิบัติ มีหลายหน่วยงานเข้าเกี่ยวข้อง เช่น กองควบคุมอาคาร สำนักการโยธา กองบังคับการตำรวจดับเพลิงในพื้นที่ กองป้องกันภัยฝ่ายพลเรือน และสำนักเทศกิจ เป็นต้น

6. ประสิทธิภาพในการติดต่อสื่อสาร มีความสัมพันธ์กับประสิทธิผลในการนำนโยบายการป้องกันอัคคีภัยในอาคารไปปฏิบัติ พบว่า การนำนโยบายไปปฏิบัติที่นั่นต้องมีการติดต่อสื่อสารระหว่างหน่วยงานที่ปฏิบัติกับเจ้าของอาคารที่ได้รับผลกระทบต่อการนำนโยบายไปปฏิบัติ เพราะฉะนั้นการติดต่อสื่อสารที่มีประสิทธิภาพช่วยให้การนำนโยบายการป้องกันอัคคีภัยในอาคารไปปฏิบัติประสบความสำเร็จไปได้ด้วยดี เช่น มีการจัดเอกสารทางวิชาการให้ความรู้ความเข้าใจกับเจ้าของอาคาร เจ้าหน้าที่ผู้ปฏิบัติงานระดับล่างมีมนุษย์สัมพันธ์ที่ดีกับเจ้าของอาคาร

นายสุพร ประคองเก็บ (2550) ได้ศึกษาเรื่อง การพัฒนาการป้องกันอัคคีภัยเบื้องต้นของประชาชนในชุมชนตลาดเก่า บ้านบางซอ หมู่ 3 ตำบลบางตาเถร อำเภอสองพี่น้อง จังหวัดสุพรรณบุรี ผลการศึกษาพบว่า

1. ประชาชนมีความรู้ความเข้าใจน้อย พฤติกรรมที่เป็นปัญหา ได้แก่ พฤติกรรมที่ขาดการจัดระเบียบครัวเรือนให้เรียบร้อย พฤติกรรมที่ขาดการหมั่นตรวจตราซ่อมบำรุงอุปกรณ์ไฟฟ้า พฤติกรรมที่ขาดการสร้างนิสัยการมีระเบียบวินัย พฤติกรรมที่ขาดการศึกษาหาความรู้ ความเข้าใจให้ตระหนักถึงสาเหตุของการเกิดอัคคีภัย ตลอดจนเมื่อเกิดขึ้นแล้วจะปฏิบัติตนอย่างไร จะมีวิธีการป้องกันหรือการฝึกซ้อมอย่างไร

2. แนวทางการพัฒนา ได้แก่ ดำเนินการเชิงปฏิบัติการให้เกิดความรู้ความเข้าใจ โดยกำหนดดัชนีชี้วัด ร้อยละ 100 เพื่อเป็นการพัฒนาพฤติกรรมการป้องกันอัคคีภัยเบื้องต้นในทุกๆด้าน ประกอบด้วย การสร้างความตระหนักโดยการให้ความรู้ความเข้าใจแก่ประชาชนและสร้างจิตสำนึกเพื่อตระหนักถึงปัญหาของการเกิดอัคคีภัย ตลอดจนการฝึกซ้อมการปฏิบัติตามแผนฉุกเฉินเมื่อเกิดเพลิงไหม้ การสร้างแรงสนับสนุนทางสังคมในการรณรงค์การจัดทำบ้านเรือนให้มีความเป็นระเบียบเรียบร้อย การ

สะสางสิ่งของให้สามารถหยิบใช้งานได้ง่าย สะดวกรวดเร็วเพื่อป้องกันการติดต่อกุลามเมื่อเกิดอัคคีภัย ทั้งภายในและภายนอกอาคาร

3. ผลการพัฒนา พบว่า พฤติกรรมการป้องกันอัคคีภัยเบื้องต้นของประชาชนในชุมชน ตลาดเก่า บ้านบางซอ หมู่3 ตำบลบางตาเถร อำเภอสองพี่น้อง จังหวัดสุพรรณบุรี หลังการพัฒนามี พฤติกรรมที่ต้องเพิ่มขึ้นกว่าก่อนการพัฒนา ได้แก่ ด้านการจัดระเบียบหลังการพัฒนามีพฤติกรรมที่ต้องเพิ่มขึ้นจากเดิมร้อยละ 19.4 เป็นร้อยละ 89.4 ด้านการตรวจตราซ่อมบำรุง หลังการพัฒนามี พฤติกรรมที่ต้องเพิ่มขึ้น จากเดิมร้อยละ 12.0 เป็นร้อยละ 100.0 ด้านการมีระเบียบวินัย หลังการ พัฒนามีพฤติกรรมที่ต้องเพิ่มขึ้น จากเดิมร้อยละ 25.8 เป็นร้อยละ 75.4 ด้านการให้ความร่วมมือหลัง การพัฒนามีพฤติกรรมที่ต้องเพิ่มขึ้น จากเดิมร้อยละ 9.7 เป็นร้อยละ 80.1

วุฒิชัย แก้วกุดัน (2550) ได้ศึกษาเรื่อง ความพร้อมในการป้องกันและระงับอัคคีภัย ของอาคารสูง (ที่พักอาศัย) ซึ่งประกอบด้วยความพร้อมด้านบุคคลและอาคาร นอกจากนี้ยังได้พิจารณา ถึงปัจจัย ที่ส่งผลต่อความสำเร็จในการปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่ดับเพลิงด้วย การศึกษานี้ผู้ให้ข้อมูล ได้แก่ เจ้าหน้าที่ดับเพลิง ผู้ดูแลอาคาร และผู้พักอาศัยในเขตกรุงเทพมหานคร ผลการวิเคราะห์ความ พร้อมด้านบุคคลพบว่า ผู้ดูแลอาคารมีระดับความรู้สูงกว่าผู้พักอาศัย ส่วนเจ้าหน้าที่ดับเพลิงมีความรู้สูง ที่สุด และมีความเห็นร่วมกันเกี่ยวกับการป้องกันและระงับอัคคีภัยเป็นทัศนคติเชิงบวก จำนวน 14 ประเด็น และทัศนคติเชิงลบ จำนวน 6 ประเด็นและเห็นว่าผู้พักอาศัยควรได้รับการฝึกอบรมการอพยพ หนีไฟ สำหรับความพร้อมด้านอาคาร เจ้าหน้าที่ดับเพลิงมีทัศนคติอยู่ในระดับเกณฑ์ที่สูงกว่าผู้ดูแล อาคารและผู้พักอาศัย ส่วนปัจจัยที่ส่งผลกระทบต่อความสำเร็จในการปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่ดับเพลิง นั้น มีจำนวน 18 ปัจจัย ที่ผู้ตอบแบบสอบถามมีความเห็นร่วมกัน เช่น ระดับเพลิงไหม้ที่มีความรุนแรง ลักษณะรูปแบบ ความซับซ้อนของอาคารที่เกิดเหตุ เป็นต้น ผลที่ได้จากงานวิจัยนี้ใช้เป็นแนวทางในการ ควบคุมเพื่อปรับปรุงและแก้ไขปัญหาที่เกิดขึ้นต่อไป

นิพนธ์ จรัสมาธูสร (2550) ได้ศึกษาเรื่อง ประสิทธิภาพในการบริหารจัดการ การป้องกันและระงับอัคคีภัยขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในเขตจังหวัดสมุทรสาคร

ผลการศึกษาพบว่า ข้อมูลทั่วไป กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่ที่มี อายุระหว่าง 41-50 ปี มี สถานภาพสมรส และระดับการศึกษาปริญญาตรี โดยมีประสบการณ์ในการทำงานในองค์กรปกครอง ส่วนท้องถิ่น ตั้งแต่ 5 ปีขึ้นไป และไม่เคยเข้ารับการอบรมด้านการป้องกันและระงับอัคคีภัย องค์กร ปกครองส่วนท้องถิ่นขนาดเล็กที่อยู่ไกลจากตัวเมือง ส่วนใหญ่เคยเกิดอัคคีภัยในรอบ 1 ปี จำนวน 1-3 ครั้ง หรือไม่เคยเกิดเลย และไม่มีเจ้าหน้าที่ป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย พนักงานดับเพลิง รวมถึง อาสาสมัครป้องกันภัยฝ่ายพลเรือน ส่วนใหญ่มีในจำนวนลดคมาากน้อยตามลำดับขนาดขององค์กร ปกครองส่วนท้องถิ่น ในส่วนของวัสดุอุปกรณ์ เครื่องมือเครื่องใช้ในการป้องกันและระงับอัคคีภัย

อปท. ส่วนใหญ่ไม่มีระดับเพลิง และชุดดับเพลิงใกล้เคียงกัน สำหรับวิทยุสื่อสาร มีทุก อปท. และ อุปกรณ์ดับเพลิงสำหรับพนักงาน อปท. มีและไม่มีใกล้เคียงกัน และ อปท. มีรถบรรทุกน้ำ

การบริหารจัดการการปฏิบัติงานป้องกันและระงับอัคคีภัย พบว่า องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นเกือบทั้งหมดมีการปฏิบัติงานป้องกันและระงับอัคคีภัย แต่การปฏิบัตินั้นเป็นการปฏิบัติในระดับน้อย และเมื่อพิจารณารายประเด็นแล้วจะเห็นได้ว่าการประสานงานมีการปฏิบัติเกือบทั้งหมด โดยการปฏิบัติเป็นการปฏิบัติในระดับมาก มากกว่าในระดับน้อยในส่วนของกรวางแผนก็เช่นเดียวกันมีการปฏิบัติเกือบทั้งหมด แต่เป็นการปฏิบัติในระดับน้อย มากกว่าครึ่งหนึ่งของระดับมาก สำหรับการจัดองค์กรมีการปฏิบัติและไม่ปฏิบัติใกล้เคียงกัน โดยส่วนใหญ่ไม่มีการปฏิบัติมากกว่า มีการปฏิบัติปานกลาง และการปฏิบัตินั้นอยู่ในระดับน้อย ในขณะที่การควบคุมมีการปฏิบัติมากกว่าครึ่งหนึ่งของการไม่ปฏิบัติและส่วนใหญ่เป็นการปฏิบัติในระดับน้อย ทั้งนี้ยังพบว่ากลุ่มตัวอย่างในองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ที่เคยเข้ารับการอบรมจะมีการบริหารจัดการการปฏิบัติงานป้องกันและระงับอัคคีภัยมากกว่าผู้ที่ไม่เคยเข้ารับการอบรม

ปัญหาอุปสรรคการปฏิบัติงานป้องกันและระงับอัคคีภัย พบว่า อปท. ประสบกับปัญหา ด้านงบประมาณ วัสดุอุปกรณ์ และบุคลากร ในระดับมากตามลำดับ และเมื่อพิจารณาระดับปัญหาอุปสรรคในแต่ละด้านแล้ว พบว่าประสบปัญหาอุปสรรคทั้ง 3 ด้าน ระดับปานกลาง โดยด้านงบประมาณจะประสบกับปัญหาอุปสรรคในเรื่องของการขอรับการสนับสนุนงบประมาณจากส่วนราชการที่เกี่ยวข้องและจำนวนงบประมาณของ อปท. ที่จะนำมาใช้เพื่อการป้องกันและระงับอัคคีภัย ซึ่งเป็นปัญหาในระดับที่เท่ากัน ในส่วนของวัสดุอุปกรณ์ประสบปัญหาอุปสรรคในเรื่องการขาดแคลนเครื่องดับเพลิงและวัสดุอุปกรณ์ที่มีเทียบกับความต้องการใช้สำหรับด้านบุคลากรประสบปัญหาอุปสรรคในเรื่องของการขาดอัตรากำลังของพนักงานดับเพลิงเทียบกับปริมาณงานและรองลงมาเป็นเรื่องของการขอรับการสนับสนุนอัตรากำลังในการปฏิบัติงานป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยจากหน่วยงานอื่น ทั้งนี้ยังพบอีกว่า กลุ่มตัวอย่างในองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ที่มีอายุ 41-50 ปี และมีการศึกษาในระดับสูงกว่าปริญญาตรีมีปัญหาอุปสรรคมากกว่ากลุ่มอื่น นอกจากนี้กลุ่มตัวอย่างในองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ที่ไม่เคยเกิดอัคคีภัยในรอบ 1 ปี ก็ไม่เคยเกิดอัคคีภัยมีปัญหาอุปสรรคแตกต่างกัน

แนวทางการพัฒนาการปฏิบัติงานป้องกันและระงับอัคคีภัย พบว่า กลุ่มตัวอย่างในองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นเห็นด้วยกับแนวทางการพัฒนาในระดับมากที่สุด และเมื่อพิจารณารายประเด็นแล้ว จะเห็นได้ว่า กลุ่มตัวอย่างในองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น เห็นด้วยกับแนวทางการพัฒนาระบบการบริหารจัดการสูงกว่าแนวทางการจัดหาและพัฒนาทรัพยากรเพียงเล็กน้อยโดยแนวทางการพัฒนาระบบการบริหารจัดการ กลุ่มตัวอย่างในองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นเห็นด้วยว่าควรมีการจัดฝึกซ้อมการปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่ป้องกันและระงับอัคคีภัยอย่างน้อยปีละ 1-2 ครั้ง รองลงมาองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ควรจัดโครงสร้างและกำหนดบทบาทหน้าที่ด้านการป้องกันและระงับอัคคีภัยให้

ชัดเจน ในส่วนของแนวทางการพัฒนาการจัดการและทรัพยากรเห็นด้วยว่าส่วนราชการที่เกี่ยวข้องควรสนับสนุนยานพาหนะและเครื่องจักรกลขนาดใหญ่ในการปฏิบัติงาน รวมทั้งวัสดุอุปกรณ์เครื่องมือเครื่องใช้ทันสมัยและจำเป็น ทั้งนี้ยังพบว่า พื้นที่ที่ไม่เคยเกิดอัคคีภัยในรอบ 1 ปี กับพื้นที่ที่เกิดอัคคีภัยและกลุ่มตัวอย่างในองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่เคยเข้ารับการอบรมและไม่เคยเข้ารับการอบรม มีความคิดเห็นต่อแนวทางการพัฒนาการปฏิบัติงานป้องกันและระงับอัคคีภัยแตกต่างกัน

เดชา พลกล้า (2550) ได้ศึกษาเรื่อง การมีส่วนร่วมของชุมชนในการป้องกันอัคคีภัย : กรณีศึกษาชุมชน โนนชัย 2 เขตเทศบาลนครขอนแก่น ผลการศึกษาพบว่า ประชาชนส่วนใหญ่ที่อาศัยในชุมชน โนน 2 ยังขาดความรู้เกี่ยวกับการป้องกันอัคคีภัย และยังขาดอุปกรณ์ เครื่องมือในการป้องกันอัคคีภัยเบื้องต้น ผู้วิจัยเห็นว่าการฝึกปฏิบัติการใช้เครื่องมือและอุปกรณ์ดับเพลิง การให้ความรู้แก่ประชาชน มีความจำเป็นอย่างยิ่งต้องให้ความสำคัญ จึงได้สร้างกิจกรรมที่จะนำมาซึ่งการมีส่วนร่วมของประชาชนเพื่อพัฒนาความรู้ในด้านการป้องกันอัคคีภัย โดยการจัดกลุ่มตัวแทนในการปฏิบัติงาน การจัดประชุมระดมความคิดเห็น การวางแผนเพื่อกำหนดโครงการและได้จัดทำโครงการตามที่ได้กำหนดไว้ ทำให้ประชาชนที่เข้าร่วมนั้นมีความรู้เพิ่มมากขึ้น และมีความกระตือรือร้นและให้ความสนใจที่จะเข้าร่วมกิจกรรมเป็นอย่างดีเพื่อที่จะสร้างความมั่นคงในชีวิตและทรัพย์สินให้กับชุมชนให้มากขึ้น

สมพงษ์ จำปาจิต (2553) ได้ศึกษาเรื่อง การศึกษารูปแบบการบริหารจัดการการป้องกันและระงับอัคคีภัยขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในเขตอำเภอรัตนบุรี จังหวัดสุรินทร์ ผลการศึกษาพบว่า

1. ความคิดเห็นเกี่ยวกับสภาพปัญหาและความต้องการเกี่ยวกับการบริหารจัดการการป้องกันและระงับอัคคีภัย พบว่ามีปัญหาทั้งด้านการวางแผน ด้านการจัดองค์การ ด้านการสั่งการ ด้านการประสานงาน และด้านการควบคุม

2. แนวทางปฏิบัติที่ดีในการบริหารจัดการการป้องกันและระงับอัคคีภัย พบว่าแผนการป้องกันอัคคีภัย ได้มีการจัดทำแผนครอบคลุมในเรื่องการแนะนำขั้นตอน/วิธีการป้องกันเมื่อเกิดเหตุอัคคีภัย รวมถึงการจัดทำข้อมูลเกี่ยวกับสถานที่เสี่ยงภัยที่อาจเกิดขึ้นในชุมชนอย่างเป็นระบบ การจัดองค์การที่มีระบบโครงสร้างที่ชัดเจนสามารถประสานงาน ได้อย่างคล่องตัวและมีผู้รับผิดชอบที่ชัดเจน การสั่งการอย่างเป็นระบบตามสายบังคับบัญชาตามโครงสร้างที่กำหนดไว้และเหมาะสมกับขนาดของพื้นที่ให้บริการ การประสานงาน มีการจัดวางระบบการประสานงานที่ดีและมีช่องทางการติดต่อสื่อสารที่หลากหลายทำให้รวดเร็วและมีประสิทธิภาพ การควบคุม โดยการเตรียมความพร้อมอยู่เสมอและพร้อมรับต่อเหตุอัคคีภัย การฝึกพร้อมกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้องอยู่เสมอ

3. รูปแบบที่ดีเกี่ยวกับการบริหารจัดการป้องกันและระงับอัคคีภัยที่ได้จากการสังเคราะห์ ประกอบด้วย ด้านการวางแผน พบว่า การวางแผนและจัดทำแผนต้องให้ทุกภาคส่วนทั้งหน่วยงานภายนอกและหน่วยงานภายในองค์กรเข้ามามีส่วนร่วมในการจัดทำแผนในรูปแบบของ

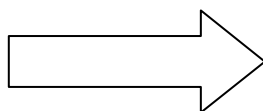
คณะกรรมการ โดยการจัดทำแผนนั้นต้องเป็นไปตามมาตรฐานการป้องกันและระงับอัคคีภัย ด้านการจัด
องค์กร พบว่า ต้องการให้มีการจัดโครงสร้างสายการบังคับบัญชาที่ชัดเจนเป็นลายลักษณ์อักษร เพื่อ
ความเป็นเอกภาพในการปฏิบัติงานพร้อมทั้งให้มีการพัฒนาทักษะผู้ปฏิบัติงานเป็นประจำ ในส่วนของ
วัสดุ/อุปกรณ์ เครื่องมือ เครื่องใช้ในการปฏิบัติงานควรมีการจัดสรรงบประมาณด้านนี้โดยเฉพาะ
ด้านการสั่งการ พบว่า ต้องการให้มีการสั่งการตามลำดับชั้นการบังคับบัญชา ด้านการประสานงาน
พบว่าต้องการให้หน่วยงานสนับสนุนต่างๆมีการเตรียมพร้อมในการปฏิบัติงานอยู่ตลอดเวลาเพื่อ
สามารถให้ความช่วยเหลือได้ทันท่วงที และต้องการให้มีการเพิ่มช่องทางการติดต่อสื่อสารได้
หลากหลายมากขึ้น ด้านการควบคุม พบว่า ต้องการให้ผู้นำชุมชนและประชาชนในท้องถิ่นเข้ามามีส่วน
ร่วมในการตรวจสอบและควบคุมพื้นที่เสี่ยงภัยร่วมกับองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น รวมถึงการจัดให้มี
การฝึกอบรมตามแผนปฏิบัติการเป็นประจำและให้มีการติดตามผลการดำเนินงานตามแผนปฏิบัติการที่
หน่วยงานได้จัดทำขึ้น

5. กรอบแนวคิดในการวิจัย

สำหรับการศึกษาวิจัยในครั้งนี้ ได้จัดทำกรอบแนวคิดในการวิจัย ดังนี้

ตัวแปรอิสระ

ข้อมูลส่วนบุคคล
- เพศ
- อายุ
- สถานภาพ
- ศาสนา
- ระดับการศึกษา
- รายได้ต่อเดือน
- ระยะเวลาที่อยู่อาศัย
- เขตชุมชนที่อยู่อาศัย
- บทบาทที่มีความเกี่ยวข้อง
- ท่านเคยได้รับการฝึกอบรมการป้องกันอัคคีภัยในหลักสูตร

ตัวแปรตาม

<p>การเตรียมพร้อมการป้องกันอัคคีภัย : กรณีศึกษา เทศบาลเมืองป่าดงเบขาร์ อำเภอสะเตา จังหวัดสงขลา</p>
<p>ปัจจัยที่มีผลต่อการเตรียมพร้อมป้องกันอัคคีภัย</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. การเตรียมคน อุปกรณ์ และเครื่องมือ เช่น <ul style="list-style-type: none"> - จัดเจ้าหน้าที่รับผิดชอบงานป้องกันอัคคีภัยครบถ้วนทุกหน้าที่ - จัดตั้งหน่วยอาสาสมัครป้องกันภัยฝ่ายพลเรือน - เตรียมกำลังคน สถานที่ วัสดุอุปกรณ์   2. การจัดระบบปฏิบัติการ เช่น <ul style="list-style-type: none"> - จัดทำแผนปฏิบัติเพื่อให้พร้อมปฏิบัติงานได้ทันที - จัดให้มีการสื่อสารที่มีคุณภาพ - จัดให้มีข่าวแจ้งเตือน ให้ประชาชนทราบ   3. จัดให้มีการฝึกอบรมเจ้าหน้าที่และประชาชน เช่น <ul style="list-style-type: none"> - การให้ความรู้ ฝึกอบรม ด้านการป้องกันอัคคีภัยแก่เจ้าหน้าที่ และประชาชน   4. การจัดทำผังเมือง เช่น <ul style="list-style-type: none"> - จัดทำแผนที่การใช้ประโยชน์ของที่ดิน   5. การสำรวจพื้นที่เสี่ยงภัย เช่น <ul style="list-style-type: none"> - จัดทำข้อมูลพื้นที่เสี่ยงอัคคีภัย - ตรวจสอบการเกิดอัคคีภัยของแต่ละพื้นที่ - แบ่งแยกการเกิดอัคคีภัยแต่ละประเภท

บทที่ 3

วิธีดำเนินการวิจัย

การศึกษา เรื่องการประเมินการเตรียมพร้อมป้องกันอัคคีภัย ของเทศบาลเมือง ปาดังเบซาร์ อำเภอสะเตาะ จังหวัดสงขลา เป็นการศึกษาเชิงสำรวจ (Survey Research) เพื่อให้ทราบถึง ผลการเตรียมพร้อมป้องกันอัคคีภัย ในพื้นที่รับผิดชอบของเทศบาลเมืองปาดังเบซาร์ โดยดำเนินการศึกษาตามขั้นตอนของวิธีดำเนินการวิจัย ดังนี้

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง
2. ข้อมูลที่ใช้ในการวิจัย
3. เครื่องมือการวิจัย
4. วิธีการเก็บรวบรวมข้อมูล
5. การวิเคราะห์ข้อมูล

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

1. สุ่มตัวอย่างแบบเจาะจง (Purposive Sampling) โดยผู้วิจัยเลือกตัวอย่างที่เหมาะสม หรือสอดคล้องกับวัตถุประสงค์ของการวิจัย และเป็นตัวอย่างที่จะให้ข้อมูลได้เป็นอย่างดี ทั้งนี้ผู้วิจัยได้ เลือกกลุ่มตัวอย่างดังนี้

1.1 เจ้าหน้าที่ป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย มีจำนวนทั้งสิ้น 22 คน เลือก ทั้งหมด

1.2 สมาชิกสภาเทศบาลเมืองปาดังเบซาร์ มีจำนวนทั้งสิ้น 18 คน เลือกทั้งหมด

1.3 สมาชิกอาสาสมัครป้องกันภัยฝ่ายพลเรือน มีจำนวนทั้งสิ้น 222 คน ผู้ศึกษา ได้สุ่มตัวอย่างจากกลุ่มประชากรโดยคำนวณจากสูตรการคำนวณของ ทาโร ยามาเน (Taro Yamane) ดังนี้

$$n = \frac{N}{1 + N(e)^2}$$

เมื่อ n = จำนวนกลุ่มตัวอย่าง

N = จำนวนประชากร

e = ความคลาดเคลื่อนจากการสุ่มตัวอย่าง (เท่ากับ 0.05)

$$\text{จำนวนกลุ่มตัวอย่าง} = \frac{222}{1 + 222 (0.05)^2}$$

$$= 142.76 = 143 \text{ คน}$$

1.4 กรรมการชุมชนทั้ง 8 ชุมชน ผู้ศึกษาได้สุ่มตัวอย่างจากกลุ่มประชากรโดยคำนวณจากสูตรการคำนวณของ ทาโร ยามานะ (Taro Yamane) ดังนี้

$$n = \frac{N}{1 + N(e)^2}$$

เมื่อ n = จำนวนกลุ่มตัวอย่าง

N = จำนวนประชากร

e = ความคลาดเคลื่อนจากการสุ่มตัวอย่าง (เท่ากับ 0.05)

$$\begin{aligned} \text{จำนวนกลุ่มตัวอย่าง} &= \frac{116}{1 + 116(0.05)^2} \\ &= 89.23 = 89 \end{aligned}$$

จำนวนกลุ่มตัวอย่างที่เป็นกรรมการชุมชน ทั้ง 8 ชุมชน จำนวน 89 คน โดยผู้ศึกษาทำการสุ่มตัวอย่างแบบง่าย (Simple Random Sampling) เพื่อให้ได้กลุ่มตัวอย่างตามจำนวนที่ต้องการ

ดังนั้นจะได้ประชากร ได้แก่ เจ้าหน้าที่ป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย จำนวน 22 คน และสมาชิกสภาเทศบาล จำนวน 18 คน และกลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ กรรมการชุมชน จำนวน 89 คน และอาสาสมัครป้องกันภัยฝ่ายพลเรือน จำนวน 143 คน รวมประชากรและกลุ่มตัวอย่างทั้งสิ้น 272 คน

ตารางที่ 1 จำนวนประชากรที่เป็นกรรมการชุมชนทั้ง 8 ชุมชน

หมู่ที่	ชุมชน	จำนวนกรรมการชุมชน(คน)	ประชากรชาย (คน)	ประชากรหญิง (คน)	พื้นที่ (ตร.กม.)	จำนวนหลังคาเรือน
1	ชุมชนต้นพยอม	11	1,354	1,659	-	653
2	ชุมชนร้อยไร่	15	975	1,059	-	438
3	ชุมชนในตลาด	11	438	520	-	162
4	ชุมชนเขตเศรษฐกิจ	15	833	875	-	137
5	ชุมชนเขตสยาม	25	852	803	-	314
6	ชุมชนเขตรักษาสุขภาพ	16	927	878	-	294
7	ชุมชนหลังสระน้ำ	12	762	515	-	354
8	ชุมชนหมู่บ้านสาริต	15	634	647	-	270
	รวม	116	6,775	6,956	-	2,622

ที่มา : กองสวัสดิการและสังคม เทศบาลเมืองปาดังเบซาร์ อำเภอสะเตาะ จังหวัดสงขลา (ณ เดือน ตุลาคม 2553)

ตารางที่ 2 จำนวนกลุ่มตัวอย่างที่เป็นกรรมการชุมชนทั้ง 8 ชุมชน

ลำดับ	ชุมชน	จำนวนประชากร(คน)	จำนวนกลุ่มตัวอย่าง (คน)
1	ชุมชนต้นพยอม	11	$\frac{11 \times 89}{116} = 8.44 = 8$
2	ชุมชนร้อยไร่	15	$\frac{15 \times 89}{116} = 11.51 = 11$
3	ชุมชนในตลาด	11	$\frac{11 \times 89}{116} = 8.44 = 8$
4	ชุมชนเขตเศรษฐกิจ	15	$\frac{15 \times 89}{116} = 11.51 = 11$
5	ชุมชนเขตสยาม	25	$\frac{25 \times 90}{116} = 19.18 = 19$
6	ชุมชนเขตรักษาสุขภาพ	16	$\frac{16 \times 89}{116} = 12.28 = 12$
7	ชุมชนหลังสระน้ำ	12	$\frac{12 \times 89}{116} = 9.21 = 9$
8	ชุมชนหมู่บ้านสาธิต	15	$\frac{15 \times 89}{116} = 11.51 = 11$
รวม		116	89

ที่มา : กองสวัสดิการและสังคม เทศบาลเมืองปาดังเบซาร์ อำเภอสะเตาะ จังหวัดสงขลา (ณ เดือน ตุลาคม 2553)

2. ข้อมูลที่ใช้ในการวิจัย

เป็นการวิจัยเชิงบรรยาย (Descriptive Research) ประเภทการวิจัยเชิงสำรวจ (Survey Research) โดยข้อมูลที่ใช้ในการศึกษาวิจัยประกอบด้วยข้อมูล 2 ส่วน คือ

1. ข้อมูลปฐมภูมิ (Primary data) เป็นข้อมูลจากการสำรวจภาคสนาม (field survey) โดยใช้แบบสอบถาม (Questionnaires) เป็นเครื่องมือในการเก็บรวบรวมข้อมูล จำนวน 220 คน
2. ข้อมูลทุติยภูมิ (Secondary data) เป็นข้อมูลที่ศึกษาค้นคว้าจากเอกสารต่างๆ ที่เกี่ยวข้องกับเอกสารทางราชการ และผลการศึกษาวิจัยต่างๆ ที่เกี่ยวข้อง

3. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

1. แบบสอบถาม (Questionnaires) เป็นแบบสอบถามปลายปิด (Close ended Question) แบบตรวจสอบรายการ (Check List) และแบบปลายเปิด Open-ended Question) สำหรับเสนอแนะข้อคิดเห็น เพื่อเป็นเครื่องมือในการเก็บรวบรวมข้อมูล โดยแบ่งแบบสอบถามเป็น 3 ส่วน ประกอบด้วย

ส่วนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม ประกอบด้วย เพศ อายุ ระดับการศึกษา ศาสนา รายได้ ระยะเวลาที่อยู่อาศัยในพื้นที่ และเขตชุมชนที่อยู่อาศัย ซึ่งเป็นแบบแบบสอบถามปลายปิด (Close ended Question) แบบตรวจสอบรายการ (Check List)

ส่วนที่ 2 ข้อมูลเกี่ยวกับความคิดเห็นของผู้ตอบแบบสอบถามประเมินการเตรียมพร้อมการป้องกันอัคคีภัย : กรณีศึกษาเทศบาลเมืองปาดังเบซาร์ อำเภอสะเตาะ จังหวัดสงขลา โดยแบ่งเป็นด้านต่าง ๆ 5 ด้าน ดังนี้

- 2.1 ด้านการเตรียมคน อุปกรณ์และเครื่องมือ เครื่องใช้
- 2.2 ด้านการจัดระบบปฏิบัติการ
- 2.3 ด้านการฝึกอบรมเจ้าหน้าที่และประชาชน
- 2.4 ด้านการจัดทำผังเมือง
- 2.5 ด้านการสำรวจพื้นที่เสี่ยงภัย

ซึ่งเป็นแบบสอบถามปลายปิด (Close-ended Question) แบบตรวจสอบรายการ (Check List) โดยกำหนดเกณฑ์การให้คะแนนเป็นแบบมาตราส่วนประเมินค่า (Rating Scale) มี 5 ระดับ ดังนี้

เกณฑ์การให้คะแนน

5	หมายความว่า	เห็นด้วยมากที่สุด
4	หมายความว่า	เห็นด้วยมาก
3	หมายความว่า	เห็นด้วยปานกลาง
2	หมายความว่า	เห็นด้วยน้อย
1	หมายความว่า	เห็นด้วยน้อยที่สุด

ตาราง 3 แสดงหลักเกณฑ์การให้คะแนนของแบบสอบถาม

ระดับความคิดเห็น	คะแนน	
	ความคิดเห็น	ความคิดเห็น
	ทางบวก	ทางลบ
เห็นด้วยมากที่สุด หรือเหมาะสมมากที่สุด หรือพึงพอใจมากที่สุด	5	1
เห็นด้วยมาก หรือเหมาะสมมาก หรือพึงพอใจมาก	4	2
เห็นด้วยปานกลาง หรือเหมาะสมปานกลาง หรือพึงพอใจปานกลาง หรือพอใช้	3	3
เห็นด้วยน้อย หรือเหมาะสมน้อย หรือพึงพอใจน้อย	2	4
เห็นด้วยน้อยที่สุด หรือเหมาะสมน้อยที่สุด หรือพึงพอใจน้อยที่สุด หรือควรปรับปรุง	1	5

ส่วนที่ 3 ความคาดหวัง ปัญหาอุปสรรคและข้อเสนอแนะอื่น ๆ

4. วิธีการเก็บรวบรวมข้อมูล

การศึกษาครั้งนี้ ได้รวบรวมข้อมูลจากการลงพื้นที่เก็บข้อมูลจากแบบสอบถาม รวบรวมข้อมูลต่างๆ จากเจ้าหน้าที่ป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย อาสาสมัครป้องกันภัยฝ่ายพลเรือน กรรมการชุมชน และสมาชิกสภาเทศบาลของเทศบาลเมืองปาดังเบซาร์ อำเภอสะเตาะ จังหวัดสงขลา จำนวน 272 คน โดยดำเนินการเก็บข้อมูลในช่วงเดือนตุลาคม พ.ศ.2553 – มีนาคม พ.ศ.2554

ในขั้นแรกนั้น ผู้ทำการศึกษาต้องทำการชี้แจงกับประชากรและกลุ่มตัวอย่าง เพื่อทำความเข้าใจเกี่ยวกับการเก็บแบบสอบถาม จากนั้นจึงเก็บแบบสอบถาม และรวบรวมข้อมูล รวมไปถึงการเก็บข้อมูลเพิ่มเติม ในกรณีที่ไม่ได้ข้อมูลครบตามที่ต้องการ จากนั้นจึงเข้าสู่ขั้นตอนการวิเคราะห์ข้อมูลในลำดับต่อไป

5. การวิเคราะห์ข้อมูล

การวิเคราะห์ข้อมูลที่ได้รับจาก การแบบสอบถาม ดำเนินข้อมูล โดย (SPSS-Statistical Product and Service Solutions) เพื่ออธิบายลักษณะของประชากรที่ศึกษา โดยแจกแจงตามตัวแปรต่าง ๆ ที่สำคัญ รวมถึงการวิเคราะห์ข้อมูล ดังต่อไปนี้

1. ข้อมูลส่วนบุคคลของประชากรและกลุ่มตัวอย่าง (ผู้ตอบแบบสอบถาม) วิเคราะห์ด้วย ค่าสถิติเชิงพรรณนา (Descriptive Statistics) หาค่าความถี่ (Frequency) ร้อยละ (Percentage)
2. การวิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้ค่าเฉลี่ย (Mean) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation) แบ่งออกเป็น 4 ระดับ โดยการแปลผลดังนี้

$$\begin{aligned} \text{อันตรภาคชั้น} &= \frac{\text{คะแนนสูงสุด} - \text{คะแนนต่ำสุด}}{\text{จำนวนระดับชั้น}} \\ &= \frac{5 - 1}{4} \\ &= 1 \end{aligned}$$

นำค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) มาจัดแบ่งระดับการประเมินออกเป็น 4 ระดับ

1.00 – 2.00	หมายถึง	น้อย
2.01 – 3.00	หมายถึง	ปานกลาง
3.01 – 4.00	หมายถึง	ค่อนข้างมาก
4.01 – 5.00	หมายถึง	มาก

3. วิเคราะห์หาค่าความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรเพื่อนำไปสู่การทดสอบสมมติฐาน ใช้สถิติ ไค – สแควร์ (Chi – Square) โดยกำหนดนัยสำคัญทางสถิติที่ 0.05 เพื่อทดสอบความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรอิสระกับตัวแปรตามในการหาความสัมพันธ์

4. คำถามปลายเปิด (Open-ended Question) สำหรับแสดงความคิดเห็น และข้อเสนอแนะเพิ่มเติม ซึ่งเป็นการวิเคราะห์ข้อมูลเชิงเนื้อหาและจัดกลุ่มข้อมูลแต่ละด้าน

6. การหาความเชื่อมั่น (Reliability) ของเครื่องมือวิจัย

ในการหาความเชื่อมั่น (Reliability) ของเครื่องมือวิจัย ผู้ศึกษาได้นำแบบสอบถามไปทดสอบ (Pre – test) กับประชากรในกลุ่มที่มีลักษณะใกล้เคียงกับกลุ่มที่ใช้ในการศึกษา คือ กรรมการชุมชน สมาชิกอาสาสมัครป้องกันภัยฝ่ายพลเรือน และเจ้าหน้าที่ป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย ของเทศบาลเมืองสะเตา อำเภอสะเตา จังหวัดสงขลา รวมจำนวน 30 ตัวอย่าง แล้วนำมาวิเคราะห์หาค่าความเชื่อมั่น โดยใช้สูตรสัมประสิทธิ์แอลฟา (The Coefficient of Alpha) ของครอนบัก (Cronbach) ผลปรากฏว่าหาค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถามได้ $\alpha = .944$ แสดงว่าแบบสอบถามมีความเชื่อมั่นสูง

บทที่ 4

ผลการวิจัย

การศึกษาเรื่อง การประเมินการเตรียมพร้อมการป้องกันอัคคีภัย :กรณีศึกษา เทศบาลเมืองปาดังเบซาร์ อำเภอสะเตาะ จังหวัดสงขลา จากทัศนคติความคิดเห็นของ กรรมการชุมชน อาสาสมัครป้องกันภัยฝ่ายพลเรือน สมาชิกสภาเทศบาล และเจ้าหน้าที่ป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย ทั้งนี้ประชากรและกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย มีจำนวนทั้งสิ้น 272 คน ซึ่งการวิเคราะห์ได้แบ่งออกเป็น 3 ส่วน ดังนี้

ส่วนที่ 1 การวิเคราะห์ข้อมูลส่วนบุคคลของประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ส่วนที่ 2 การวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับความคิดเห็นของประชากรและกลุ่มตัวอย่างต่อการประเมินการเตรียมพร้อมการป้องกันอัคคีภัย : กรณีศึกษา เทศบาลเมืองปาดังเบซาร์ อำเภอสะเตาะ จังหวัดสงขลา โดยแบ่งเป็น 5 ด้านสำคัญ ดังนี้

- 2.1 ด้านการเตรียมคน อุปกรณ์และเครื่องมือเครื่องใช้
- 2.2 ด้านการจัดระบบปฏิบัติการ
- 2.3 ด้านการฝึกอบรมประชาชนและเจ้าหน้าที่
- 2.4 ด้านการจัดทำผังเมือง
- 2.5 ด้านการสำรวจพื้นที่เสี่ยงภัย

ส่วนที่ 3 การวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยส่วนบุคคลกับการประเมินการเตรียมพร้อมการป้องกันอัคคีภัย : กรณีศึกษา เทศบาลเมืองปาดังเบซาร์ อำเภอสะเตาะ จังหวัดสงขลา จำแนกตามปัจจัยส่วนบุคคลของประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ส่วนที่ 4 การวิเคราะห์ความคิดเห็นและข้อเสนอแนะเพิ่มเติม

ส่วนที่ 1 การวิเคราะห์ข้อมูลส่วนบุคคลของประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ตาราง 4 จำนวนความถี่และร้อยละของประชากรและกลุ่มตัวอย่าง ซึ่งจำแนกตาม เพศ อายุ สถานภาพ ศาสนา ระดับการศึกษา รายได้ต่อเดือน ระยะเวลาที่อยู่อาศัย เขตชุมชนที่อยู่อาศัย บทบาทที่มีความเกี่ยวข้องกับเทศบาล และหลักสูตรที่เคยได้รับการฝึกอบรมการป้องกันอัคคีภัย

ข้อมูลทั่วไป	จำนวน (คน) (N = 272)	ร้อยละ (%)
1. เพศ		
ชาย	223	82
หญิง	49	18
2. อายุ		
น้อยกว่า 25 ปี	8	2.9
26-40 ปี	81	29.8
41-55 ปี	169	62.1
มากกว่า 55 ปี	14	5.1
3. สถานภาพ		
โสด	37	13.6
สมรส	226	83.1
หย่าร้าง	7	2.6
หม้าย	2	0.7
4. ศาสนา		
พุทธ	164	60.3
อิสลาม	107	39.3
คริสต์	1	0.4

ตาราง 4 (ต่อ)

ข้อมูลทั่วไป	จำนวน (คน) (N = 272)	ร้อยละ (%)
5. ระดับการศึกษา		
ประถมศึกษา	81	29.8
มัธยมศึกษาตอนต้น	68	25.0
มัธยมศึกษาตอนปลาย(หรือเทียบเท่า)	66	24.3
ปวส	19	7.0
ปริญญาตรี	38	14.0
6. รายได้ต่อเดือน		
ต่ำกว่า 10,000	95	34.9
10,000-20,000	133	48.9
20,000-30,000	34	12.5
30,000-40,000	10	3.7
7. ระยะเวลาที่อยู่อาศัย		
น้อยกว่า 5 ปี	9	3.3
5-10 ปี	27	9.9
11-15 ปี	35	12.9
16-20 ปี	47	17.3
20 ปีขึ้นไป	154	56.6
8. เขตชุมชนที่อยู่อาศัย		
ชุมชนคันทันพยอม	41	15.1
ชุมชนร้อยไร่	40	14.7
ชุมชนในตลาด	32	11.8
ชุมชนเขตเศรษฐกิจ	59	21.7
ชุมชนเขตสยาม	30	11.0
ชุมชนเขตรักษาสุข	25	9.2
ชุมชนหลังสระน้ำ	25	9.2
ชุมชนหมู่บ้านสาธิต	20	7.4

ตาราง 4 (ต่อ)

ข้อมูลทั่วไป	จำนวน (คน) (N = 272)	ร้อยละ (%)
9. บทบาทที่มีความเกี่ยวข้อง		
เจ้าหน้าที่ป้องกันฯ	22	8.1
อาสาสมัครป้องกันภัยฝ่ายพลเรือน	143	52.6
สมาชิกสภาเทศบาล	18	6.6
กรรมการชุมชน	89	32.7
10. ท่านเคยได้รับการฝึกอบรมการป้องกันอัคคีภัยในหลักสูตร		
หลักสูตรอาสาสมัครป้องกันภัยฝ่ายพลเรือน	195	71.7
หลักสูตรเจ้าหน้าที่ดับเพลิง	19	7.0
หลักสูตรเจ้าหน้าที่ดับเพลิงระดับก้าวหน้า	1	0.4
ไม่เคยรับการฝึกอบรม	57	21.0

จากตาราง 4 พบว่า การวิเคราะห์ข้อมูลส่วนบุคคลของประชากรและกลุ่มตัวอย่าง จาก การประเมินการเตรียมพร้อมการป้องกันอัคคีภัย : กรณีศึกษา เทศบาลเมืองปาดังเบซาร์ อำเภอสะเดา จังหวัดสงขลา พบว่า

ด้านเพศ ประชากรและกลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่เป็นเพศชายมากกว่าเพศหญิง โดยเป็นเพศชายร้อยละ 82 เพศหญิง ร้อยละ 18 ตามลำดับ

ด้านอายุ ประชากรและกลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่ร้อยละ 62.1 มีอายุ 41-55 ปีขึ้นไป รองลงมา ร้อยละ 29.8 มีอายุ 26-40 ปี ตามลำดับ

สถานภาพ ประชากรและกลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่ร้อยละ 83.1 มีสถานภาพสมรส รองลงมา ร้อยละ 13.6 มีสถานภาพโสด ร้อยละ 2.6 มีสถานภาพหย่าร้าง และร้อยละ 0.7 มีสถานภาพเป็นหม้าย ตามลำดับ

ด้านศาสนา ประชากรและกลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่ร้อยละ 60.3 นับถือศาสนาพุทธ รองลงมา ร้อยละ 39.3 นับถือศาสนาอิสลาม และร้อยละ 0.4 นับถือศาสนาคริสต์ ตามลำดับ

ด้านการศึกษา ประชากรและกลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่ ร้อยละ 29.8 มีระดับการศึกษา ประถมศึกษา รองลงมา ร้อยละ 25 มีระดับการศึกษาระดับมัธยมศึกษาตอนต้น ร้อยละ 24.3 มีการศึกษา

ระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย(หรือเทียบเท่า) ร้อยละ 14.0 มีการศึกษาระดับปริญญาตรี และร้อยละ 7.0 มีการศึกษาระดับปวส ตามลำดับ

ด้านรายได้ต่อเดือน ประชากรและกลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่ ร้อยละ 48.9 มีรายได้ 10,000-20,000 บาทต่อเดือน รองลงมาร้อยละ 34.9 มีรายได้ต่ำกว่า 10,000 บาทต่อเดือน ร้อยละ 12.5 มีรายได้ 20,000-30,000 บาทต่อเดือน และร้อยละ 3.7 มีรายได้ 30,000-40,000 บาทต่อเดือน ตามลำดับ

ระยะเวลาที่อยู่อาศัย ประชากรและกลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่ ร้อยละ 56.6 อาศัยอยู่ 20 ปีขึ้นไป รองลงมาร้อยละ 17.3 อาศัยอยู่ 16-20 ปี ร้อยละ 12.9 อาศัยอยู่ 11-15 ปี ร้อยละ 9.9 อาศัยอยู่ 5-10 ปี และร้อยละ 3.3 อาศัยอยู่น้อยกว่า 5 ปี ตามลำดับ

เขตชุมชนที่อยู่อาศัย ประชากรและกลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่ ร้อยละ 21.7 อาศัยในเขตชุมชนเศรษฐกิจ รองลงมาร้อยละ 15.1 อาศัยในเขตชุมชนต้นพะยอม ร้อยละ 14.7 อาศัยในเขตชุมชนร้อยไร่ ร้อยละ 11.8 อาศัยในเขตชุมชนในตลาด ร้อยละ 11.0 อาศัยในเขตชุมชนเขตสยาม ร้อยละ 9.2 อาศัยในเขตชุมชนรักษาสุข ร้อยละ 9.2 อาศัยในเขตชุมชนหลังสระน้ำ และร้อยละ 7.4 อาศัยในเขตชุมชนหมู่บ้านสาธิต ตามลำดับ

บทบาทที่มีความเกี่ยวข้องกับเทศบาล ประชากรและกลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่ ร้อยละ 52.6 อาสาสมัครป้องกันภัยฝ่ายพลเรือน ร้อยละ 32.7 เป็นกรรมการชุมชน ร้อยละ 8.1 เป็นเจ้าหน้าที่ป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย และร้อยละ 6.6 เป็นสมาชิกสภาเทศบาล ตามลำดับ

ท่านเคยได้รับการฝึกอบรมการป้องกันอัคคีภัยในหลักสูตร ประชากรและกลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่ ร้อยละ 71.7 ได้รับการฝึกอบรมหลักสูตรอาสาสมัครป้องกันภัยฝ่ายพลเรือน ร้อยละ 21.0 ไม่เคยรับการฝึกอบรม ร้อยละ 7 ได้รับการฝึกอบรมหลักสูตรเจ้าหน้าที่ดับเพลิง และร้อยละ 0.4 ได้รับการฝึกอบรมหลักสูตรเจ้าหน้าที่ดับเพลิงระดับก้าวหน้า ตามลำดับ (โดยเจ้าหน้าที่ป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยได้รับการฝึกอบรม ร้อยละ 90.9 สมาชิกสภาเทศบาลได้รับการฝึกอบรม ร้อยละ 72.2 กรรมการชุมชนได้รับการฝึกอบรม ร้อยละ 43.8 และอาสาสมัครป้องกันภัยฝ่ายพลเรือนได้รับการฝึกอบรม ร้อยละ 100)

ส่วนที่ 2 การวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับความคิดเห็นของประชากรและกลุ่มตัวอย่างต่อการประเมินการเตรียมพร้อมการป้องกันอัคคีภัย : กรณีศึกษา เทศบาลเมืองปาดังเบซาร์ อำเภอสะเตาะ จังหวัดสงขลา โดยแบ่งเป็น 5 ด้านสำคัญ ดังนี้

ตาราง 5 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับความคิดเห็นเกี่ยวกับการประเมินพร้อมการป้องกันอัคคีภัย ด้านการเตรียมคน อุปกรณ์และเครื่องมือเครื่องใช้ (n = 272)

รายการประเมิน	ค่าเฉลี่ย $\bar{X}$	ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.)	แปลผล
ด้านการเตรียมคน อุปกรณ์และเครื่องมือเครื่องใช้			
1. เทศบาลมีการจัดเตรียมเจ้าหน้าที่รับผิดชอบงานป้องกันอัคคีภัยครบถ้วนทุกหน้าที่	3.68	.791	ค่อนข้างมาก
2. เทศบาลมีการซักซ้อม ฝึกซ้อม อบรม ของเจ้าหน้าที่เป็นประจำ	3.27	.801	ค่อนข้างมาก
3. เจ้าหน้าที่ของเทศบาลปฏิบัติตามหน้าที่และขั้นตอนต่างๆอย่างชัดเจน	3.52	.782	ค่อนข้างมาก
4. เทศบาลมีการจัดตั้งหน่วยอาสาสมัครป้องกันภัยฝ่ายพลเรือน เพื่อช่วยเหลือทางราชการ	3.51	.850	ค่อนข้างมาก
5. เทศบาลมีเจ้าหน้าที่ เพื่อช่วยในการฝึกอบรมให้ความรู้เกี่ยวกับการป้องกันอัคคีภัย	3.28	.877	ค่อนข้างมาก
6. เทศบาลมีการประสานการเตรียมการกับส่วนราชการที่เกี่ยวข้อง ในการจัดเตรียมกำลังคน วัสดุ อุปกรณ์ เครื่องมือเครื่องใช้	3.18	.780	ค่อนข้างมาก
7. เทศบาลมีงบประมาณในการสนับสนุนการป้องกันอัคคีภัย	3.06	.776	ปานกลาง
8. เทศบาลสำรวจและจัดทำบัญชีเตรียมกำลัง สถานที่ วัสดุอุปกรณ์ เครื่องมือเครื่องใช้ ทั้งในส่วนราชการ รัฐวิสาหกิจ และเอกชนในพื้นที่	3.27	.796	ค่อนข้างมาก
รวม	3.35	.807	ค่อนข้างมาก

จากตาราง 5 พบว่า โดยภาพรวมการประเมินการเตรียมพร้อมการป้องกันอัคคีภัย :
กรณีศึกษา เทศบาลเมืองปาดังเบซาร์ อำเภอสะเตาะ จังหวัดสงขลา ด้านการเตรียมคน อุปกรณ์และเครื่องมือ
เครื่องใช้ อยู่ในระดับค่อนข้างมาก มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.35 และเมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่าเทศบาลมี
การจัดเตรียมเจ้าหน้าที่รับผิดชอบงาน ป้องกันอัคคีภัยครบถ้วนทุกหน้าที่ มากที่สุด โดยมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ
3.68 รองลงมา เจ้าหน้าที่ของเทศบาลปฏิบัติตามหน้าที่และขั้นตอนต่างๆอย่างชัดเจน ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.52
เทศบาลมีการจัดตั้งหน่วยอาสาสมัครป้องกันภัยฝ่ายพลเรือนเพื่อช่วยเหลือทางราชการ ค่าเฉลี่ยเท่ากับ
3.51 เทศบาลมีเจ้าหน้าที่ เพื่อช่วยในการฝึกอบรมให้ ความรู้เกี่ยวกับการป้องกันอัคคีภัย ค่าเฉลี่ยเท่ากับ
3.28 เทศบาลมีการซักซ้อม ฝึกซ้อม อบรมของเจ้าหน้าที่เป็นประจำ ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.27 เทศบาลสำรวจ
และจัดทำบัญชีเตรียมกำลัง สถานที่ วัสดุอุปกรณ์ เครื่องมือเครื่องใช้ ทั้งในส่วนราชการ รัฐวิสาหกิจ
และเอกชนในพื้นที่ ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.27 เทศบาลมีการประสานการเตรียมการกับส่วนราชการที่
เกี่ยวข้อง ในการจัดเตรียมกำลังคน วัสดุอุปกรณ์ เครื่องมือเครื่องใช้ ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.18 และเทศบาลมี
งบประมาณในการสนับสนุนการป้องกันอัคคีภัย ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.06 ตามลำดับ

ตาราง 6 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับความคิดเห็นเกี่ยวกับการประเมินการเตรียมพร้อมการป้องกันอัคคีภัย ด้านการจัดระบบปฏิบัติการ (n =272)

รายการประเมิน	ค่าเฉลี่ย $\bar{X}$	ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.)	การแปลผล
ด้านการจัดระบบปฏิบัติการ			
1. เทศบาลจัดทำแผนการปฏิบัติการป้องกันอัคคีภัยของเทศบาลเมืองปาดังเบซาร์	3.52	.806	ค่อนข้างมาก
2. เทศบาลมีการซักซ้อมการปฏิบัติตามแผนป้องกันอัคคีภัย ตั้งแต่ยามปกติ เพื่อให้มีความพร้อมที่จะปฏิบัติได้ทันทีเมื่อเกิดเพลิงไหม้	3.22	.756	ค่อนข้างมาก
3. การติดต่อสื่อสารอย่างมีประสิทธิภาพระหว่างหน่วยปฏิบัติ	3.56	.804	ค่อนข้างมาก
4. เทศบาลมีการดำเนินการใช้การส่งวิทยุกระจายเสียง เช่น เสียงตามสาย เพื่อสนับสนุนการป้องกันอัคคีภัย	3.29	.820	ค่อนข้างมาก
5. เทศบาลกำหนดมาตรการรักษาความปลอดภัย ความสงบเรียบร้อย รวมทั้งการควบคุมการจราจร และการสัญจรภายในพื้นที่	3.26	.798	ค่อนข้างมาก
6. เทศบาลจัดให้มีฝีกซ้อมอพยพหนีภัยสำหรับประชาชน ตลอดถึงเส้นทางในการอพยพ	2.85	.844	ปานกลาง
7. เทศบาลมีการแจ้งเตือนให้ประชาชน ได้รับทราบล่วงหน้าถึงอัคคีภัยที่อาจเกิดขึ้น เพื่อสามารถเตรียมป้องกันชีวิตและทรัพย์สินให้ปลอดภัยได้ทันเวลา	3.15	.881	ค่อนข้างมาก
8. เทศบาลช่วยเหลือบรรเทาทุกข์ และสงเคราะห์ผู้ประสบภัยอย่างเพียงพอ และเหมาะสมกับสถานการณ์	3.53	.858	ค่อนข้างมาก
9. เทศบาลจัดยานพาหนะ อุปกรณ์ และสิ่งอำนวยความสะดวก ในการคมนาคมขนส่ง ในการป้องกันอัคคีภัย	3.50	.876	ค่อนข้างมาก
รวม	3.32	.827	ค่อนข้างมาก

จากตาราง 6 พบว่า โดยภาพรวมการประเมินการเตรียมพร้อมการป้องกันอัคคีภัย : ทัศนศึกษา เทศบาลเมืองปาดังเบซาร์ อำเภอสะเตาะ จังหวัดสงขลา ด้านการจัดระบบปฏิบัติการ อยู่ในระดับค่อนข้างมาก มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.32 และเมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ การติดต่อสื่อสารอย่างมีประสิทธิภาพระหว่างหน่วยปฏิบัติพบว่า มากที่สุด โดยมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.56 รองลงมา เทศบาลช่วยเหลือบรรเทาทุกข์ และสงเคราะห์ผู้ประสบภัยอย่างเพียงพอ และเหมาะสมกับสถานการณ์ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.53 เทศบาลจัดทำแผนการปฏิบัติการป้องกันอัคคีภัยของเทศบาลเมืองปาดังเบซาร์ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.52 เทศบาลจัดยานพาหนะ อุปกรณ์ และสิ่งอำนวยความสะดวก ในการคมนาคมขนส่ง ในการป้องกันอัคคีภัย ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.50 เทศบาลมีการดำเนินการใช้การส่งวิทยุกระจายเสียง เช่น เสียงตามสาย เพื่อสนับสนุนการป้องกันอัคคีภัย มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ คือ 3.29 เทศบาลกำหนดมาตรการรักษาความปลอดภัย ความสงบเรียบร้อย รวมทั้งการควบคุมการจราจร และการสัญจรภายในพื้นที่ ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.26 เทศบาลมีการซักซ้อมการปฏิบัติตามแผนป้องกันอัคคีภัย ตั้งแต่ยามปกติ เพื่อให้มีความพร้อมที่จะปฏิบัติได้ทันทีเมื่อเกิดเพลิงไหม้ มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.22 เทศบาลมีการแจ้งเตือนให้ประชาชน ได้รับทราบล่วงหน้าถึงอัคคีภัยที่อาจเกิดขึ้น เพื่อสามารถเตรียมป้องกันชีวิตและทรัพย์สินให้ปลอดภัยได้ทันเวลา มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.15 และเทศบาลจัดให้มีสถานที่อพยพหนีภัยสำหรับประชาชน ตลอดถึงเส้นทางในการอพยพ มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 2.85 ตามลำดับ

ตาราง 7 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับความคิดเห็นเกี่ยวกับการประเมินการเตรียมพร้อมการป้องกันอัคคีภัย ด้านการฝึกอบรมประชาชนและเจ้าหน้าที่ (n = 272)

รายการประเมิน	ค่าเฉลี่ย $\bar{X}$	ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.)	การแปลผล
ด้านการฝึกอบรมประชาชนและเจ้าหน้าที่			
1.เทศบาลมีการเผยแพร่ความรู้โดยการประชาสัมพันธ์	3.10	.807	ค่อนข้างมาก
2. เทศบาลให้การอบรมเกี่ยวกับการป้องกันอัคคีภัย	2.96	.872	ปานกลาง
3. เทศบาลจัดกิจกรรมเชิงสาธิตในเรื่องการป้องกันอัคคีภัย	2.74	.872	ปานกลาง
4. เทศบาลส่งเสริมให้องค์กรภาคเอกชนมีส่วนร่วมในการป้องกันอัคคีภัย	2.78	.842	ปานกลาง
5. เทศบาลจัดฝึกอบรมอาสาสมัครป้องกันภัยฝ่ายพลเรือน	2.89	.819	ปานกลาง
6. เทศบาลจัดตั้ง การสั่งใช้ อาสาสมัครป้องกันภัยฝ่ายพลเรือน เพื่อช่วยเหลือราชการ	2.99	.741	ปานกลาง
7. เทศบาลให้ความรู้และการฝึกอบรมเฉพาะหน้าที่ ผู้ปฏิบัติในแต่ละฝ่าย เพื่อความคุ้นเคยในการทำงาน	3.54	.743	ค่อนข้างมาก
8.เทศบาลฝึกฝนการปฏิบัติงาน ในขั้นตอนและสถานการณ์ป้องกันอัคคีภัย	3.50	.692	ค่อนข้างมาก
9. เทศบาลทดสอบความพร้อมในระบบการป้องกันอัคคีภัย ตามสถานการณ์สมมติที่เหมาะสมกับสภาวะแวดล้อมปัจจุบัน	3.23	.739	ค่อนข้างมาก
รวม	3.08	.792	ปานกลาง

จากตาราง 7 พบว่า โดยภาพรวมการประเมินการเตรียมพร้อมการป้องกันอัคคีภัย : กรณีศึกษา เทศบาลเมืองป่าดงเบขาร์ อำเภอสะเดา จังหวัดสงขลา ด้านการฝึกอบรมประชาชนและเจ้าหน้าที่ อยู่ในระดับปานกลาง มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.08 และเมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่าเทศบาลให้ความรู้และการฝึกอบรมเฉพาะหน้าที่ ผู้ปฏิบัติในแต่ละฝ่าย เพื่อความคุ้นเคยในการทำงาน มากที่สุด โดยมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.54 รองลงมา เทศบาลฝึกฝนการปฏิบัติงานในขั้นตอนและสถานการณ์ป้องกัน

อค์คิภัย ค่ำเฉลียเท่ากับ 3.50 เทศบถลทดสอบควมพร้อมในระบบการป้องกันอค์คิภัย ตามสถนการณัสมมติที่เหมะสมกับสถวะเวดล้อมปัจจุบัน ค่ำเฉลียเท่ากับ 3.23 เทศบถลมีการเผยแพร่ควมรู้โดยการประชถสัมพันธ์ ค่ำเฉลียเท่ากับ 3.10 เทศบถลจัดตั้ง การตั้งใช้ อถสถสมัครป้องกันภัยฝ่ยพลเรือน เพื่อช่วเหลื่อรชกร ค่ำเฉลียเท่ากับ 2.99 เทศบถลให้การอบรมเกี่ยวกับกรป้องกันอค์คิภัย ค่ำเฉลียเท่ากับ 2.96 เทศบถลจัดฝึกรอบรมอถสถสมัครป้องกันภัยฝ่ยพลเรือน ค่ำเฉลียเท่ากับ 2.89เทศบถลส่งเสริมให้องคักรภคเอกชนมีส่วนร่วมในการป้องกันอค์คิภัย ค่ำเฉลียเท่ากับ 2.78 และเทศบถลจัดกิจกรรมเชิงสทธิตในเรื่องกรป้องกันอค์คิภัย ค่ำเฉลียเท่ากับ 2.74 ตามล่ำดับ

ตถรชง 8 ค่ำเฉลีย ส่วนเบี่ยงเบนมถฐถน และระดับควมคิเห็นเกี่ยวกับกรประเมินกรเตรียมพร้อมกรป้องกันอค์คิภัย ด่ำนกรจัดทำฝ้งเมือง (n = 272)

รชกรประเมิน	ค่ำเฉลีย $\bar{X}$	ค่ำเบี่ยงเบนมถฐถน (S.D.)	กรเปลผล
ด่ำนกรจัดทำฝ้งเมือง			
1. เทศบถลจัดทำฐถนข้อมูลการใช้ประโยชน์ที่ดิน ภยในเขตเทศบถลเมืองปดงเบชชร์	3.31	.714	ค่อนช้งมก
2. เทศบถลศึกษาผลกรทบควมรุนแรงจกอค์คิภัย และกำหนดควมเร่งด่วนของพื้นที่วิกฤตที่มีควม เล็ชงต่อกรเกิดอค์คิภัย	2.96	.768	ปถนกลชง
รวม	3.14	.741	ค่อนช้งมก

จกตถรชง 8 พบว่ โดยภยพร้อมกรประเมินกรเตรียมพร้อมกรป้องกันอค์คิภัย : กรณัศึกษา เทศบถลเมืองปดงเบชชร์ อ่ำเกอสะเดอ จ้งหวัดสงชลล ด่ำนกรจัดทำฝ้งเมือง อยู่ในระดับค่อนช้งมก มีค่ำเฉลียเท่ากับ 3.14 และเมื่อพิจารณาเป็นรชช้อ เทศบถลจัดทำฐถนข้อมูลการใช้ประโยชน์ที่ดินภยในเขตเทศบถลเมืองปดงเบชชร์พบว่ มกที่สุด โดยมค่ำเฉลียเท่ากับ 3.31 และเทศบถลศึกษาผลกรทบควมรุนแรงจกอค์คิภัย และกำหนดควมเร่งด่วนของพื้นที่วิกฤตที่มีควมเล็ชงต่อกรเกิดอค์คิภัย มีค่ำเฉลียเท่ากับ 2.96 ตามล่ำดับ

ตาราง 9 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับความคิดเห็นเกี่ยวกับการประเมินการเตรียมพร้อมการป้องกันอัคคีภัย ด้านการสำรวจพื้นที่เสี่ยงภัย (n = 272)

รายการประเมิน	ค่าเฉลี่ย $\bar{X}$	ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.)	การแปลผล
ด้านการสำรวจพื้นที่เสี่ยงภัย			
1. เทศบาลจัดทำแบบข้อมูลพื้นที่เสี่ยงอัคคีภัย	3.23	.723	ค่อนข้างมาก
2. เทศบาลสำรวจและวิเคราะห์ข้อมูลองค์ประกอบพื้นฐานของความเสี่ยงอัคคีภัย	3.04	.772	ปานกลาง
3. เทศบาลตรวจสอบสถิติการเกิดอัคคีภัยแต่ละพื้นที่ภายในเขตเทศบาลเมืองปาดังเบซาร์	3.43	.755	ค่อนข้างมาก
4. การเปรียบเทียบข้อมูลพื้นที่เสี่ยงอัคคีภัยกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง	2.86	.823	ปานกลาง
5. การระบุรายละเอียดข้อมูลที่เป็นต่อการวิเคราะห์ความรุนแรงของอัคคีภัย เช่น ชื่อชุมชน จำนวนประชากร จำนวนครัวเรือน	3.51	.754	ค่อนข้างมาก
6. เทศบาลจัดทำแผนที่พื้นที่เสี่ยงอัคคีภัย พร้อมระบุเส้นทางอพยพและเข้าช่วยเหลือ	3.47	1.95	ค่อนข้างมาก
7. การวิเคราะห์ผลกระทบในภาพรวมที่อาจส่งผลกระทบต่อพื้นที่ใกล้เคียง	3.02	.726	ปานกลาง
8. การตรวจสอบซ้ำเป็นประจำทุกปี	3.25	.730	ค่อนข้างมาก
รวม	3.23	.904	ค่อนข้างมาก

จากตาราง 9 พบว่า โดยภาพรวมการประเมินการเตรียมพร้อมการป้องกันอัคคีภัย : กรณีศึกษา เทศบาลเมืองปาดังเบซาร์ อำเภอสะเตาะ จังหวัดสงขลา ด้านการสำรวจพื้นที่เสี่ยงภัย อยู่ในระดับค่อนข้างมาก มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.23 และเมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า การระบุรายละเอียดข้อมูลที่เป็นต่อการวิเคราะห์ความรุนแรงของอัคคีภัย เช่น ชื่อชุมชน จำนวนประชากร จำนวนครัวเรือน มากที่สุด โดยมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.51 รองลงมา เทศบาลจัดทำแผนที่พื้นที่เสี่ยงอัคคีภัย พร้อมระบุเส้นทางอพยพและเข้าช่วยเหลือ ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.47 เทศบาลตรวจสอบสถิติการเกิดอัคคีภัยแต่ละพื้นที่ ภายในเขตเทศบาลเมืองปาดังเบซาร์ ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.43 การตรวจสอบซ้ำเป็นประจำทุกปี ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.25 เทศบาลจัดทำแบบข้อมูลพื้นที่เสี่ยงอัคคีภัย ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.23 เทศบาลสำรวจและวิเคราะห์ข้อมูล

องค์ประกอบพื้นฐานของความเสียงอศคิภย ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.04 การวิเคราะห์ผลกระทบในภาพรวมที่อาจส่งผลกระทบต่อพื้นที่ใกล้เคียง ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.02 และการเปรียบเทียบข้อมูลพื้นที่เสียงอศคิภยกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 2.86 ตามลำดับ

ตาราง 10 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับความคิดเห็นเกี่ยวกับการประเมินการเตรียมพร้อมการป้องกันอศคิภย ด้านการเตรียมคน อุปกรณ์และเครื่องมือเครื่องใช้ ด้านการจัดระบบปฏิบัติการ ด้านการฝึกอบรมประชาชนและเจ้าหน้าที่ ด้านการจัดทำผังเมือง ด้านการสำรวจพื้นที่เสียงภย (n = 272)

รายการประเมิน	ค่าเฉลี่ย	ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน	การแปลผล
	$\bar{X}$	(S.D.)	
1. ด้านการเตรียมคน อุปกรณ์และเครื่องมือเครื่องใช้	3.35	.807	ค่อนข้างมาก
2. ด้านการจัดระบบปฏิบัติการ	3.32	.827	ค่อนข้างมาก
3. ด้านการฝึกอบรมประชาชนและเจ้าหน้าที่	3.08	.792	ปานกลาง
4. ด้านการจัดทำผังเมือง	3.14	.741	ค่อนข้างมาก
5. ด้านการสำรวจพื้นที่เสียงภย	3.23	.904	ค่อนข้างมาก
รวม	3.22	.814	ค่อนข้างมาก

จากตาราง 10 ผลการวิจัย พบว่า โดยภาพรวม ส่วนใหญ่การประเมินการเตรียมพร้อมการป้องกันอศคิภย : กรณีศึกษา เทศบาลเมืองปาดังเบซาร์ อำเภอสะเตาะ จังหวัดสงขลา ในภาพรวม มีผลในระดับค่อนข้างมาก มีค่าเฉลี่ย 3.22 เมื่อพิจารณารายด้านทั้ง 5 ด้าน ด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด ได้แก่ ด้านการเตรียมคน อุปกรณ์และเครื่องมือเครื่องใช้ มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.35 รองลงมา ด้านการจัดระบบปฏิบัติการ มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.32 ด้านการสำรวจพื้นที่เสียงภย มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.23 ด้านการจัดทำผังเมือง มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.14 และด้านปัจจัยการฝึกอบรมประชาชนและเจ้าหน้าที่ มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.08 ตามลำดับ

ส่วนที่ 3 การวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยส่วนบุคคลกับการประเมินการเตรียมพร้อมการป้องกันอัคคีภัย : กรณีศึกษา เทศบาลเมืองปาดังเบซาร์ อำเภอสะเตาะ จังหวัดสงขลา

ตาราง 11 การวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยส่วนบุคคล กับ การประเมินการเตรียมพร้อมการป้องกันอัคคีภัย : กรณีศึกษา เทศบาลเมืองปาดังเบซาร์ อำเภอสะเตาะ จังหวัดสงขลา ด้านการเตรียมคน อุปกรณ์ และเครื่องมือเครื่องใช้

ข้อมูลทั่วไป	ด้านเตรียมคนอุปกรณ์และเครื่องมือเครื่องใช้				รวม	χ^2	P-value
	น้อย	ปานกลาง	ค่อนข้างมาก	มาก			
1. เพศ						3.183	.364
ชาย	2 (0.9)	72 (32.3)	124 (55.6)	25 (11.2)	223 (100.0)		
หญิง	0 (0.0)	22 (44.9)	22 (44.9)	5 (10.2)	49 (100.0)		
รวม	2 (0.7)	94 (34.6)	146 (53.7)	30 (11.0)	272 (100.0)		
2. อายุ						13.453	.143
น้อยกว่า 25 ปี	0 (0.0)	1 (12.5)	4 (50.0)	3 (37.5)	8 (100.0)		
26-40 ปี	0 (0.0)	24 (29.6)	51 (63.0)	6 (7.4)	81 (100.0)		
41-55 ปี	2 (1.2)	63 (37.3)	83 (49.1)	21 (12.4)	169 (100.0)		
มากกว่า 55 ปี	0 (0.0)	6 (42.9)	8 (57.1)	0 (0.0)	14 (100.0)		
รวม	2 (0.7)	94 (34.6)	146 (53.7)	30 (11.0)	272 (100.0)		
3. สถานภาพ						24.076	.004**
โสด	0 (0.0)	9 (24.3)	23 (62.2)	5 (13.5)	37 (100.0)		
สมรส	1 (0.4)	81 (35.8)	120 (53.1)	24 (10.6)	226 (100.0)		
หย่าร้าง	1 (14.3)	2 (28.6)	3 (42.9)	1 (14.3)	7 (100.0)		
หม้าย	0 (0.0)	2 (100.0)	0 (0.0)	0 (0.0)	2 (100.0)		
รวม	2 (0.7)	94 (34.6)	146 (53.7)	30 (11.0)	272 (100.0)		
4. ศาสนา						3.042	.804
พุทธ	2 (1.2)	59 (36.0)	87 (53.0)	16 (9.8)	164 (100.0)		
อิสลาม	0 (0.0)	35 (32.7)	58 (54.2)	14 (13.1)	107 (100.0)		
คริสต์	0 (0.0)	0 (0.0)	1 (100.0)	0 (0.0)	1 (100.0)		
รวม	2 (0.7)	94 (34.6)	146 (53.7)	30 (11.0)	272 (100.0)		

ตาราง 11 (ต่อ)

ข้อมูลทั่วไป	ด้านเตรียมคนอุปกรณ์และเครื่องมือเครื่องใช้				รวม	χ^2	P-value
	น้อย	ปานกลาง	ค่อนข้าง มาก	มาก			
5. ระดับการศึกษา						25.288	.014*
ประถมศึกษา	0 (0.0)	31 (38.3)	37 (45.7)	13 (16.0)	81 (100.0)		
มัธยมศึกษาตอนต้น	0 (0.0)	23 (33.8)	42 (61.8)	3 (4.4)	68 (100.0)		
มัธยมศึกษาตอนปลาย (หรือเทียบเท่า)	2 (3.0)	25 (37.9)	35 (53.0)	4 (6.1)	66 (100.0)		
ปวส	0 (0.0)	6 (31.6)	7 (36.8)	6 (31.6)	19 (100.0)		
ปริญญาตรี	0 (0.0)	9 (23.7)	25 (65.8)	4 (10.5)	38 (100.0)		
รวม	2 (0.7)	94 (34.6)	146 (53.7)	30 (11.0)	272 (100.0)		
6. รายได้ต่อเดือน						10.732	.295
ต่ำกว่า 10,000	0 (0.0)	35 (36.8)	49 (51.6)	11 (11.6)	95 (100.0)		
10,000-20,000	1 (0.8)	49 (36.8)	69 (51.9)	14 (10.5)	133 (100.0)		
20,000-30,000	1 (2.9)	8 (23.5)	23 (67.6)	2 (5.9)	34 (100.0)		
30,000-40,000	0 (0.0)	2 (20.0)	5 (50.0)	3 (30.0)	10 (100.0)		
รวม	2 (0.7)	94 (34.6)	146 (53.7)	30 (11.0)	272 (100.0)		
7. ระยะเวลาที่อยู่อาศัย						11.033	.526
น้อยกว่า 5 ปี	0 (0.0)	2 (22.2)	4 (44.4)	3 (33.3)	9 (100.0)		
5-10 ปี	0 (0.0)	6 (22.2)	17 (63.0)	4 (4.8)	27 (100.0)		
11-15 ปี	0 (0.0)	14 (40.0)	17 (48.6)	4 (11.4)	35 (100.0)		
16-20 ปี	0 (0.0)	19 (40.4)	26 (55.3)	2 (4.3)	47 (100.0)		
20 ปีขึ้นไป	2 (1.3)	53 (34.4)	82 (53.2)	17 (11.0)	154 (100.0)		
รวม	2 (0.7)	94 (34.6)	146 (53.7)	30 (11.0)	272 (100.0)		

ตาราง 11 (ต่อ)

ข้อมูลทั่วไป	ด้านเตรียมคน อุปกรณ์และเครื่องมือเครื่องใช้				รวม	χ^2	P-value
	น้อย	ปานกลาง	ค่อนข้าง มาก	มาก			
8. เจตชุมชนที่อยู่อาศัย						29.867	.095
ชุมชนต้นพะยอม	0 (0.0)	9 (22.0)	28 (68.3)	4 (9.8)	41 (100.0)		
ชุมชนร้อยไร่	0 (0.0)	12 (30.0)	22 (55.0)	6 (15.0)	40 (100.0)		
ชุมชนในตลาด	1 (3.1)	10 (31.2)	16 (50.0)	5 (15.6)	32 (100.0)		
ชุมชนเขตเศรษฐกิจ	0 (0.0)	24 (40.7)	30 (50.8)	5 (8.5)	59 (100.0)		
ชุมชนเขตสยาม	0 (0.0)	10 (33.3)	18 (60.0)	2 (6.7)	30 (100.0)		
ชุมชนเขตรักษาสุขภาพ	0 (0.0)	5 (20.0)	17 (68.0)	3 (12.0)	25 (100.0)		
ชุมชนหลังสระน้ำ	1 (4.0)	10 (40.0)	10 (40.0)	4 (16.0)	25 (100.0)		
ชุมชนหมู่บ้านสาธิต	0 (0.0)	14 (70.0)	5 (25.0)	1 (5.0)	20 (100.0)		
รวม	2 (0.7)	94 (34.6)	146 (53.7)	30 (11.0)	272 (100.0)		
9. บทบาทที่มีความ เกี่ยวข้อง						52.150	.000***
เจ้าหน้าที่ป้องกันฯ	0 (0.0)	0 (0.0)	16 (72.7)	6 (27.3)	22 (100.0)		
อาสาสมัครป้องกันฯ	0 (0.0)	54 (37.8)	84 (58.7)	5 (3.5)	143 (100.0)		
สมาชิกสภาเทศบาล	0 (0.0)	2 (11.1)	8 (44.4)	8 (44.4)	18 (100.0)		
กรรมการชุมชน	2 (2.2)	38 (42.7)	38 (42.7)	11 (12.4)	89 (100.0)		
รวม	2 (0.7)	94 (34.6)	146 (53.7)	30 (11.0)	272 (100.0)		

ตาราง 11 (ต่อ)

ข้อมูลทั่วไป	ด้านเตรียมคน อุปกรณ์และเครื่องมือเครื่องใช้				รวม	χ^2	P-value
	น้อย	ปานกลาง	ค่อนข้าง มาก	มาก			
10. ท่านเคยได้รับการ						30.606	.000***
ฝึกอบรมการป้องกัน							
อัคคีภัยในหลักสูตร							
หลักสูตรอาสาสมัคร	0 (0.0)	67 (34.4)	112 (57.4)	16 (8.2)	195(100.0)		
ป้องกันภัยฝ่ายพลเรือน							
หลักสูตรเจ้าหน้าที่	0 (0.0)	0 (0.0)	14 (73.7)	5 (26.3)	19 (100.0)		
ดับเพลิง							
หลักสูตรเจ้าหน้าที่	0 (0.0)	0 (0.0)	1 (100.0)	0 (0.0)	1 (100.0)		
ดับเพลิงระดับก้าวหน้า							
ไม่เคยรับการ	2 (3.5)	27 (47.4)	19 (33.3)	9 (15.8)	57 (100.0)		
ฝึกอบรม							
รวม	2 (0.7)	94 (34.6)	146 (53.7)	30 (11.0)	272 (100.0)		

***P<0.001, **P<0.01, *P<0.05

จากตาราง 11 การวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยส่วนบุคคล กับการประเมินการเตรียมพร้อมการป้องกันอัคคีภัย : กรณีศึกษา เทศบาลเมืองปาดังเบซาร์ อำเภอสะเดา จังหวัดสงขลา ด้านการเตรียมคน อุปกรณ์ และเครื่องมือเครื่องใช้ พบว่า ผู้ให้ข้อมูลมีความคิดเห็นส่วนใหญ่แล้วไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ที่ระดับ 0.05 ยกเว้น สถานภาพ ระดับการศึกษา บทบาทที่มีความเกี่ยวข้อง และท่านเคยได้รับการฝึกอบรมการป้องกันอัคคีภัยในหลักสูตรใด ที่ผู้ให้ข้อมูลมีความคิดเห็นแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ที่ระดับ 0.05

ตาราง 12 การวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยส่วนบุคคล กับการประเมินการเตรียมพร้อมการป้องกันอัคคีภัย : กรณีศึกษา เทศบาลเมืองปาดังเบซาร์ อำเภอสะเตาะ จังหวัดสงขลา
ด้านการจัดระบบปฏิบัติการ

ข้อมูลทั่วไป	ด้านการจัดระบบปฏิบัติการ				รวม	χ^2	P-value
	น้อย	ปานกลาง	ค่อนข้างมาก	มาก			
1.เพศ						5.358	.147
ชาย	6 (2.7)	57 (25.6)	137 (61.4)	23 (10.3)	223 (100.0)		
หญิง	2 (4.1)	20 (40.8)	24 (49.0)	3 (6.1)	49 (100.0)		
รวม	8 (2.9)	77 (28.3)	161 (59.2)	26 (9.6)	272 (100.0)		
2.อายุ						9.371	.404
น้อยกว่า 25 ปี	0 (0.0)	1 (12.5)	6 (75.0)	1 (12.5)	8 (100.0)		
26-40 ปี	2 (2.5)	21 (25.9)	55 (67.9)	3 (3.7)	81 (100.0)		
41-55 ปี	5 (3.0)	52 (30.8)	91 (53.8)	21 (12.4)	169 (100.0)		
มากกว่า 55 ปี	1 (7.1)	3 (21.4)	9 (64.3)	1 (7.1)	14 (100.0)		
รวม	8 (2.9)	77 (28.3)	161 (59.2)	26 (9.6)	272 (100.0)		
3. สถานภาพ						8.639	.471
โสด	1 (2.7)	7 (18.9)	26 (70.3)	3 (8.1)	37 (100.0)		
สมรส	6 (2.7)	69 (30.5)	129 (57.1)	22 (9.7)	226 (100.0)		
หย่าร้าง	1 (14.3)	0 (0.0)	5 (71.4)	1 (14.3)	7 (100.0)		
หม้าย	0 (0.0)	1 (50.0)	1 (50.0)	0 (0.0)	2 (100.0)		
รวม	8 (2.9)	77 (28.3)	161 (59.2)	26 (9.6)	272 (100.0)		
4. ศาสนา						2.650	.851
พุทธ	6 (3.7)	47 (28.7)	98 (59.8)	13 (7.9)	164 (100.0)		
อิสลาม	2 (1.9)	30 (28.0)	62 (57.9)	13 (12.1)	107 (100.0)		
คริสต์	0 (0.0)	0 (0.0)	1 (100.0)	0 (0.0)	1 (100.0)		
รวม	8 (2.9)	77 (28.3)	161 (59.2)	26 (9.6)	272 (100.0)		

ตาราง 12 (ต่อ)

ข้อมูลทั่วไป	ด้านการจัดระบบปฏิบัติการ				รวม	χ^2	P-value
	น้อย	ปานกลาง	ค่อนข้าง มาก	มาก			
5. ระดับการศึกษา						16.714	.161
ประถมศึกษา	1 (1.2)	22 (27.2)	47 (58.0)	11 (13.6)	81 (100.0)		
มัธยมศึกษาตอนต้น	0 (0.0)	23 (33.8)	41 (60.3)	4 (5.9)	68 (100.0)		
มัธยมศึกษาตอนปลาย (หรือเทียบเท่า)	5 (7.6)	20 (30.3)	36 (54.5)	5 (7.6)	66 (100.0)		
ปวส	0 (0.0)	6 (31.6)	10 (52.6)	3 (15.8)	19 (100.0)		
ปริญญาตรี	2 (5.3)	6 (15.8)	27 (71.1)	3 (7.9)	38 (100.0)		
รวม	8 (2.9)	77 (28.3)	161 (59.2)	26 (9.6)	272 (100.0)		
6. รายได้ต่อเดือน						15.295	.083
ต่ำกว่า 10,000	2 (2.1)	30 (31.6)	53 (55.8)	10 (10.5)	95 (100.0)		
10,000-20,000	5 (3.8)	38 (28.6)	79 (59.4)	11 (8.3)	133 (100.0)		
20,000-30,000	1 (2.9)	8 (23.5)	24 (70.6)	1 (2.9)	34 (100.0)		
30,000-40,000	0 (0.0)	1 (10.0)	5 (50.0)	4 (40.0)	10 (100.0)		
รวม	8 (2.9)	77 (28.3)	161 (59.2)	26 (9.6)	272 (100.0)		
7. ระยะเวลาที่อยู่อาศัย						7.244	.841
น้อยกว่า 5 ปี	0 (0.0)	1 (11.1)	7 (77.8)	1 (11.1)	9 (100.0)		
5-10 ปี	0 (0.0)	8 (29.6)	18 (66.7)	1 (3.7)	27 (100.0)		
11-15 ปี	0 (0.0)	11 (31.4)	21 (60.0)	3 (8.6)	35 (100.0)		
16-20 ปี	1 (2.1)	15 (31.9)	27 (57.4)	4 (8.5)	47 (100.0)		
20 ปีขึ้นไป	7 (4.5)	42 (27.3)	88 (57.1)	17 (11.0)	154 (100.0)		
รวม	8 (2.9)	77 (28.3)	161 (59.2)	26 (9.6)	272 (100.0)		

ตาราง 12 (ต่อ)

ข้อมูลทั่วไป	ด้านการจัดระบบปฏิบัติการ				รวม	χ^2	P-value
	น้อย	ปานกลาง	ค่อนข้าง มาก	มาก			
8. เขตชุมชนที่อยู่อาศัย						31.392	.067
ชุมชนต้นพะยอม	2 (4.9)	4 (9.8)	31 (75.6)	4 (9.8)	41 (100.0)		
ชุมชนร้อยไร่	0 (0.0)	11 (27.5)	23 (57.5)	6 (15.0)	40 (100.0)		
ชุมชนในตลาด	0 (0.0)	9 (28.1)	19 (59.4)	4 (12.5)	32 (100.0)		
ชุมชนเขตเศรษฐกิจ	2 (3.4)	15 (25.4)	39 (66.1)	3 (5.1)	59 (100.0)		
ชุมชนเขตสยาม	1 (3.3)	8 (26.7)	19 (63.3)	2 (6.7)	30 (100.0)		
ชุมชนเขตรักษาสุขภาพ	1 (4.0)	8 (32.0)	14 (56.0)	2 (8.0)	25 (100.0)		
ชุมชนหลังสระน้ำ	1 (4.0)	10 (40.0)	9 (36.0)	5 (20.0)	25 (100.0)		
ชุมชนหมู่บ้านสาธิต	1 (5.0)	12 (60.0)	7 (35.0)	0 (0.0)	20 (100.0)		
รวม	8 (2.9)	77 (28.3)	161 (59.2)	26 (9.6)	272 (100.0)		
9. บทบาทที่มีความ เกี่ยวข้อง						84.892	.000
เจ้าหน้าที่ป้องกันฯ	0 (0.0)	1 (4.5)	16 (72.7)	5 (22.7)	22 (100.0)		
อาสาสมัครป้องกันฯ	2 (1.4)	33 (23.1)	106 (74.1)	2 (1.4)	143 (100.0)		
สมาชิกสภาเทศบาล	2 (11.1)	2 (11.1)	5 (27.8)	9 (50.0)	18 (100.0)		
กรรมการชุมชน	4 (4.5)	41 (46.1)	34 (38.2)	10 (11.2)	89 (100.0)		
รวม	8 (2.9)	77 (28.3)	161 (59.2)	26 (9.6)	272 (100.0)		

ตาราง 12 (ต่อ)

ข้อมูลทั่วไป	ด้านการจัดระบบปฏิบัติการ				รวม	χ^2	P-value
	น้อย	ปานกลาง	ค่อนข้างมาก	มาก			
10. ท่านเคยได้รับการ						34.634	.000
ฝึกอบรมการป้องกัน							
อัคคีภัยในหลักสูตร							
หลักสูตรอาสาสมัคร	2 (1.0)	53 (27.2)	126 (64.6)	14 (7.2)	195 (100.0)		
ป้องกันภัยฝ่ายพลเรือน							
หลักสูตรเจ้าหน้าที่	0 (0.0)	1 (5.3)	13 (68.4)	5 (26.3)	19 (100.0)		
ดับเพลิง							
หลักสูตรเจ้าหน้าที่	0 (0.0)	0 (0.0)	1 (100.0)	0 (0.0)	1 (100.0)		
ดับเพลิงระดับก้าวหน้า							
ไม่เคยรับการ	6 (10.5)	23 (40.4)	21 (36.8)	7 (12.3)	57 (100.0)		
ฝึกอบรม							
รวม	8 (2.9)	77 (28.3)	161 (59.2)	26 (9.6)	272 (100.0)		

***P<0.001, **P<0.01, *P<0.05

จากตาราง 12 การวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยส่วนบุคคล กับการประเมินการเตรียมพร้อมการป้องกันอัคคีภัย : กรณีศึกษา เทศบาลเมืองปาดังเบซาร์ อำเภอสะเตาะ จังหวัดสงขลา ด้านการจัดระบบปฏิบัติการ พบว่า ผู้ให้ข้อมูลมีความคิดเห็นส่วนใหญ่แล้วไม่แตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 ยกเว้น บทบาทที่มีเกี่ยวข้อง และท่านเคยได้รับการฝึกอบรมการป้องกันอัคคีภัยในหลักสูตรใด ที่ผู้ให้ข้อมูลมีความคิดเห็นแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ที่ระดับ 0.05

ตาราง 13 การวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยส่วนบุคคล กับการประเมินการเตรียมพร้อมการป้องกันอัคคีภัย : กรณีศึกษา เทศบาลเมืองปาดังเบซาร์ อำเภอสะเตาะ จังหวัดสงขลา ด้านการฝึกอบรมประชาชนและเจ้าหน้าที่

ข้อมูลทั่วไป	ด้านการฝึกอบรมประชาชนและเจ้าหน้าที่				รวม	χ^2	P-value
	น้อย	ปานกลาง	ค่อนข้างมาก	มาก			
1. เพศ						2.719	.437
ชาย	9 (4.0)	104 (46.6)	93 (41.7)	17 (7.6)	223 (100.0)		
หญิง	3 (6.1)	26 (53.1)	19 (38.8)	1 (2.0)	49 (100.0)		
รวม	12 (4.4)	130 (47.8)	112 (41.2)	18 (6.6)	272 (100.0)		
2. อายุ						9.352	.405
น้อยกว่า 25 ปี	0 (0.0)	3 (37.5)	4 (50.0)	1 (12.5)	8 (100.0)		
26-40 ปี	5 (6.2)	36 (44.4)	39 (48.1)	1 (1.2)	81 (100.0)		
41-55 ปี	6 (3.6)	83 (49.1)	65 (38.5)	15 (8.9)	169 (100.0)		
มากกว่า 55 ปี	1 (7.1)	8 (57.1)	4 (28.6)	1 (7.1)	14 (100.0)		
รวม	12 (4.4)	130 (47.8)	112 (41.2)	18 (6.6)	272 (100.0)		
3. สถานภาพ						10.072	.345
โสด	1 (2.7)	15 (40.5)	18 (48.6)	3 (8.1)	37 (100.0)		
สมรส	10 (4.4)	114 (50.4)	87 (38.5)	15 (6.6)	226 (100.0)		
หย่าร้าง	1 (14.3)	1 (14.3)	5 (71.4)	0 (0.0)	7 (100.0)		
หม้าย	0 (0.0)	0 (0.0)	2 (100.0)	0 (0.0)	2 (100.0)		
รวม	12 (4.4)	130 (47.8)	112 (41.2)	18 (6.6)	272 (100.0)		
4. ศาสนา						3.313	.769
พุทธ	9 (5.5)	76 (46.3)	70 (42.7)	9 (5.5)	164 (100.0)		
อิสลาม	3 (2.8)	53 (49.5)	42 (39.3)	9 (8.4)	107 (100.0)		
คริสต์	0 (0.0)	1 (100.0)	0 (0.0)	0 (0.0)	1 (100.0)		
รวม	12 (4.4)	130 (47.8)	112 (41.2)	18 (6.6)	272 (100.0)		

ตาราง 13 (ต่อ)

ข้อมูลทั่วไป	ด้านการฝึกอบรมประชาชนและเจ้าหน้าที่				รวม	χ^2	P-value
	น้อย	ปานกลาง	ค่อนข้างมาก	มาก			
5. ระดับการศึกษา						17.624	.128
ประถมศึกษา	3 (3.7)	35 (43.2)	34 (42.0)	9 (11.1)	81 (100.0)		
มัธยมศึกษาตอนต้น	1 (1.5)	35 (51.5)	29 (42.6)	3 (4.4)	68 (100.0)		
มัธยมศึกษาตอนปลาย (หรือเทียบเท่า)	7 (10.6)	30 (45.5)	25 (37.9)	4 (6.1)	66 (100.0)		
ปวส	0 (0.0)	7 (36.8)	10 (52.6)	2 (10.5)	19 (100.0)		
ปริญญาตรี	1 (2.6)	23 (60.5)	14 (36.8)	0 (0.0)	38 (100.0)		
รวม	12 (4.4)	130 (47.8)	112 (41.2)	18 (6.6)	272 (100.0)		
6. รายได้ต่อเดือน						12.712	.176
ต่ำกว่า 10,000	3 (3.2)	40 (42.1)	44 (46.3)	8 (8.4)	95 (100.0)		
10,000-20,000	9 (6.8)	67 (50.4)	49 (36.8)	8 (6.0)	133 (100.0)		
20,000-30,000	0 (0.0)	21 (20.0)	12 (35.3)	1 (2.9)	34 (100.0)		
30,000-40,000	0 (0.0)	2 (20.0)	7 (70.0)	1 (10.0)	10 (100.0)		
รวม	12 (4.4)	130 (47.8)	112 (41.2)	18 (6.6)	272 (100.0)		
7. ระยะเวลาที่อยู่อาศัย						12.317	.421
น้อยกว่า 5 ปี	0 (0.0)	2 (22.2)	6 (66.7)	1 (11.1)	9 (100.0)		
5-10 ปี	0 (0.0)	15 (55.6)	11 (40.7)	1 (3.7)	27 (100.0)		
11-15 ปี	1 (2.9)	15 (42.9)	17 (48.6)	2 (5.7)	35 (100.0)		
16-20 ปี	2 (4.3)	18 (38.3)	25 (53.2)	2 (4.3)	47 (100.0)		
20 ปีขึ้นไป	9 (5.8)	80 (51.9)	53 (34.4)	12 (7.8)	154 (100.0)		
รวม	12 (4.4)	130 (47.8)	112 (41.2)	18 (6.6)	272 (100.0)		

ตาราง 13 (ต่อ)

ข้อมูลทั่วไป	ด้านการฝึกอบรมประชาชนและเจ้าหน้าที่				รวม	χ^2	P-value
	น้อย	ปานกลาง	ค่อนข้างมาก	มาก			
8. เขตชุมชนที่อยู่อาศัย						50.718	.000***
ชุมชนต้นพะยอม	1 (2.4)	10 (24.4)	28 (68.3)	2 (4.9)	41 (100.0)		
ชุมชนร้อยไร่	0 (0.0)	20 (50.0)	13 (32.5)	7 (17.5)	40 (100.0)		
ชุมชนในตลาด	2 (6.2)	16 (50.0)	11 (34.4)	3 (9.4)	32 (100.0)		
ชุมชนเขตเศรษฐกิจ	2 (3.4)	34 (57.6)	23 (39.0)	0 (0.0)	59 (100.0)		
ชุมชนเขตสยาม	2 (6.7)	11 (36.7)	15 (50.0)	2 (6.7)	30 (100.0)		
ชุมชนเขตรักษาสุขภาพ	0 (0.0)	12 (48.0)	13 (52.0)	0 (0.0)	25 (100.0)		
ชุมชนหลังสระน้ำ	2 (8.0)	15 (60.0)	4 (16.0)	4 (16.0)	25 (100.0)		
ชุมชนหมู่บ้านสาธิต	3 (15.0)	12 (60.0)	5 (25.0)	0 (0.0)	20 (100.0)		
รวม	12 (4.4)	130 (47.8)	112 (41.2)	18 (6.6)	272 (100.0)		
9. บทบาทที่มีความเกี่ยวข้อง						57.104	.000***
เจ้าหน้าที่ป้องกันฯ	0 (0.0)	0 (0.0)	18 (81.8)	4 (18.2)	22 (100.0)		
อาสาสมัครป้องกันฯ	3 (2.1)	86 (60.1)	54 (37.8)	0 (0.0)	143 (100.0)		
สมาชิกสภาเทศบาล	1 (5.6)	4 (22.2)	10 (55.6)	3 (16.7)	18 (100.0)		
กรรมการชุมชน	8 (9.0)	40 (44.9)	30 (33.7)	11 (12.4)	89 (100.0)		
รวม	12 (4.4)	130 (47.8)	112 (41.2)	18 (6.6)	272 (100.0)		

ตาราง 13 (ต่อ)

ข้อมูลทั่วไป	ด้านการฝึกอบรมประชาชนและเจ้าหน้าที่				รวม	χ^2	P-value
	น้อย	ปานกลาง	ค่อนข้าง มาก	มาก			
10. ท่านเคยได้รับการ						47.907	.000***
ฝึกอบรมการป้องกัน							
อัคคีภัยในหลักสูตร							
หลักสูตรอาสาสมัคร	4 (2.1)	108 (55.4)	76 (39.0)	7 (3.6)	195 (100.0)		
ป้องกันภัยฝ่ายพลเรือน							
หลักสูตรเจ้าหน้าที่	0 (0.0)	0 (0.0)	15 (78.9)	4 (21.1)	19 (100.0)		
ดับเพลิง							
หลักสูตรเจ้าหน้าที่	0 (0.0)	0 (0.0)	1 (100.0)	0 (0.0)	1 (100.0)		
ดับเพลิงระดับก้าวหน้า							
ไม่เคยรับการ	8 (14.0)	22 (38.6)	20 (35.1)	7 (12.3)	57 (100.0)		
ฝึกอบรม							
รวม	12 (4.4)	130 (47.8)	112 (41.2)	18 (6.6)	272 (100.0)		

***P<0.001, **P<0.01, *P<0.05

จากตาราง 13 การวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยส่วนบุคคล กับการประเมินการเตรียมพร้อมการป้องกันอัคคีภัย : กรณีศึกษา เทศบาลเมืองปาดังเบซาร์ อำเภอสะเตาะ จังหวัดสงขลา ด้านการฝึกอบรมประชาชนและเจ้าหน้าที่ พบว่า ผู้ให้ข้อมูลมีความคิดเห็นส่วนใหญ่แล้วไม่แตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 ยกเว้น เขตชุมชนที่อยู่อาศัย บทบาทที่มีเกี่ยวข้อง และท่านเคยได้รับการฝึกอบรมการป้องกันอัคคีภัยในหลักสูตรใด ที่ผู้ให้ข้อมูลมีความคิดเห็นแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ที่ระดับ 0.05

ตาราง 14 การวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยส่วนบุคคล กับการประเมินการเตรียมพร้อมการป้องกันอัคคีภัย : กรณีศึกษา เทศบาลเมืองปาดังเบซาร์ อำเภอสะเตาะ จังหวัดสงขลา
ด้านการจัดทำผังเมือง

ข้อมูลทั่วไป	ด้านการจัดทำผังเมือง				รวม	χ^2	P-value
	น้อย	ปานกลาง	ค่อนข้างมาก	มาก			
1. เพศ						9.387	.025*
ชาย	10 (4.5)	134 (60.1)	64 (28.7)	15 (6.7)	223 (100.0)		
หญิง	8 (6.1)	27 (55.1)	12 (24.5)	2 (4.1)	49 (100.0)		
รวม	18 (6.6)	161 (59.2)	76 (27.9)	17 (6.2)	272 (100.0)		
2. อายุ						7.308	.605
น้อยกว่า 25 ปี	1 (12.5)	3 (37.5)	3 (37.5)	1 (12.5)	8 (100.0)		
26-40 ปี	8 (9.9)	47 (58.0)	21 (25.9)	5 (6.2)	81 (100.0)		
41-55 ปี	7 (4.1)	102 (60.4)	50 (29.6)	10 (5.9)	169 (100.0)		
มากกว่า 55 ปี	2 (14.3)	9 (64.3)	2 (14.3)	1 (7.1)	14 (100.0)		
รวม	18 (6.6)	161 (59.2)	76 (27.9)	17 (6.2)	272 (100.0)		
3. สถานภาพ						3.471	.943
โสด	2 (5.4)	21 (56.8)	12 (32.4)	2 (5.4)	37 (100.0)		
สมรส	16 (7.1)	134 (59.3)	61 (27.0)	15 (6.6)	226 (100.0)		
หย่าร้าง	0 (0.0)	4 (57.1)	3 (42.9)	0 (0.0)	7 (100.0)		
หม้าย	0 (0.0)	2 (100.0)	0 (0.0)	0 (0.0)	2 (100.0)		
รวม	18 (6.6)	161 (59.2)	76 (27.9)	17 (6.2)	272 (100.0)		
4. ศาสนา						5.382	.496
พุทธ	14 (8.5)	100 (61.0)	42 (25.6)	8 (4.9)	164 (100.0)		
อิสลาม	4 (3.7)	60 (56.1)	34 (31.8)	9 (8.4)	107 (100.0)		
คริสต์	0 (0.0)	1 (100.0)	0 (0.0)	0 (0.0)	1 (100.0)		
รวม	18 (6.6)	161 (59.2)	76 (27.9)	17 (6.2)	272 (100.0)		

ตาราง 14 (ต่อ)

ข้อมูลทั่วไป	ด้านการจัดทำผังเมือง				รวม	χ^2	P-value
	น้อย	ปานกลาง	ค่อนข้าง มาก	มาก			
5. ระดับการศึกษา						13.076	.364
ประถมศึกษา	3 (3.7)	46 (56.8)	27 (33.3)	5 (6.2)	81 (100.0)		
มัธยมศึกษาตอนต้น	1 (1.5)	44 (64.7)	18 (26.5)	5 (7.4)	68 (100.0)		
มัธยมศึกษาตอนปลาย (หรือเทียบเท่า)	7 (10.6)	40 (60.6)	16 (24.2)	3 (4.5)	66 (100.0)		
ปวส	3 (15.8)	8 (42.1)	7 (36.8)	1 (5.3)	19 (100.0)		
ปริญญาตรี	4 (10.5)	23 (60.5)	8 (21.1)	3 (7.9)	38 (100.0)		
รวม	18 (6.6)	161 (59.2)	76 (27.9)	17 (6.2)	272 (100.0)		
6. รายได้ต่อเดือน						11.624	.235
ต่ำกว่า 10,000	3 (3.2)	54 (56.8)	33 (34.7)	5 (5.3)	95 (100.0)		
10,000-20,000	13 (9.8)	79 (59.4)	32 (24.1)	9 (6.8)	133 (100.0)		
20,000-30,000	2 (5.9)	24 (70.6)	6 (17.6)	2 (5.9)	34 (100.0)		
30,000-40,000	0 (0.0)	4 (40.0)	5 (50.0)	1 (10.0)	10 (100.0)		
รวม	18 (6.6)	161 (59.2)	76 (27.9)	17 (6.2)	272 (100.0)		
7. ระยะเวลาที่อยู่อาศัย						7.602	.815
น้อยกว่า 5 ปี	0 (0.0)	4 (44.4)	4 (44.4)	1 (11.1)	9 (100.0)		
5-10 ปี	2 (7.4)	14 (51.9)	9 (33.3)	2 (7.4)	27 (100.0)		
11-15 ปี	1 (2.9)	23 (65.7)	10 (28.6)	1 (2.9)	35 (100.0)		
16-20 ปี	2 (4.3)	27 (57.4)	16 (34.0)	2 (4.3)	47 (100.0)		
20 ปีขึ้นไป	13 (8.4)	93 (60.4)	37 (24.0)	11 (7.1)	154 (100.0)		
รวม	18 (6.6)	161 (59.2)	76 (27.9)	17 (6.2)	272 (100.0)		

ตาราง 14 (ต่อ)

ข้อมูลทั่วไป	ด้านการจัดทำผังเมือง				รวม	χ^2	P-value
	น้อย	ปานกลาง	ค่อนข้างมาก	มาก			
8. เขตชุมชนที่อยู่อาศัย						44.127	.002**
ชุมชนต้นพะยอม	3 (7.3)	17 (41.5)	18 (43.9)	3 (7.3)	41 (100.0)		
ชุมชนร้อยไร่	1 (2.5)	22 (55.0)	9 (22.5)	8 (20.0)	40 (100.0)		
ชุมชนในตลาด	1 (3.1)	20 (62.5)	10 (31.2)	1 (3.1)	32 (100.0)		
ชุมชนเขตเศรษฐกิจ	4 (3.4)	41 (69.5)	14 (23.7)	0 (0.0)	59 (100.0)		
ชุมชนเขตสยาม	1 (3.3)	16 (53.3)	11 (36.7)	2 (6.7)	30 (100.0)		
ชุมชนเขตรักษาสุขภาพ	1 (4.0)	15 (60.0)	39 (36.0)	0 (0.0)	25 (100.0)		
ชุมชนหลังสระน้ำ	3 (12.0)	16 (64.0)	3 (12.0)	3 (12.0)	25 (100.0)		
ชุมชนหมู่บ้านสาธิต	4 (20.0)	14 (70.0)	2 (10.0)	0 (0.0)	20 (100.0)		
รวม	18 (6.6)	161 (59.2)	76 (27.9)	17 (6.2)	272 (100.0)		
9. บทบาทที่มีความเกี่ยวข้อง						53.497	.000***
เจ้าหน้าที่ป้องกันฯ	0 (0.0)	8 (36.4)	11 (50.0)	3 (13.6)	22 (100.0)		
อาสาสมัครป้องกันฯ	10 (7.0)	98 (68.5)	35 (24.5)	0 (0.0)	143 (100.0)		
สมาชิกสภาเทศบาล	2 (11.1)	2 (11.1)	13 (72.2)	1 (5.6)	18 (100.0)		
กรรมการชุมชน	6 (6.7)	53 (59.6)	17 (19.1)	13 (14.6)	89 (100.0)		
รวม	18 (6.6)	161 (59.2)	76 (27.9)	17 (6.2)	272 (100.0)		

ตาราง 14 (ต่อ)

ข้อมูลทั่วไป	ด้านการจัดทำผังเมือง				รวม	χ^2	P-value
	น้อย	ปานกลาง	ค่อนข้าง มาก	มาก			
10. ท่านเคยได้รับการ						37.668	.000***
ฝึกอบรมการป้องกัน							
อัคคีภัยในหลักสูตร							
หลักสูตรอาสาสมัคร	11 (5.6)	126 (64.6)	55 (28.2)	3 (1.5)	195 (100.0)		
ป้องกันภัยฝ่ายพลเรือน							
หลักสูตรเจ้าหน้าที่	0 (0.0)	7 (36.8)	9 (47.4)	3 (15.8)	19 (100.0)		
ดับเพลิง							
หลักสูตรเจ้าหน้าที่	0 (0.0)	1 (100.0)	0 (0.0)	0 (0.0)	1 (100.0)		
ดับเพลิงระดับก้าวหน้า							
ไม่เคยรับการ	7 (12.3)	27 (47.4)	12 (21.1)	11 (19.3)	57 (100.0)		
ฝึกอบรม							
รวม	18 (6.6)	161 (59.2)	76 (27.9)	17 (6.2)	272 (100.0)		

***P<0.001, **P<0.01, *P<0.05

จากตาราง 14 การวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยส่วนบุคคล กับการประเมินการเตรียมพร้อมการป้องกันอัคคีภัย : กรณีศึกษา เทศบาลเมืองปาดังเบซาร์ อำเภอสะเตาะ จังหวัดสงขลา ด้านการจัดทำผังเมือง พบว่า ผู้ให้ข้อมูลมีความคิดเห็นส่วนใหญ่แล้วไม่แตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 ยกเว้น เพศ เขตชุมชนที่อยู่อาศัย บทบาทที่มีเกี่ยวข้อง และท่านเคยได้รับการฝึกอบรมการป้องกันอัคคีภัยในหลักสูตรใด ที่ผู้ให้ข้อมูลมีความคิดเห็นแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ที่ระดับ 0.05

ตาราง 15 การวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยส่วนบุคคล กับการประเมินการเตรียมพร้อมการป้องกันอัคคีภัย : กรณีศึกษา เทศบาลเมืองป่าดงเบขาร์ อำเภอสระเดา จังหวัดสงขลา
ด้านการสำรวจพื้นที่เสี่ยงภัย

ข้อมูลทั่วไป	ด้านการสำรวจพื้นที่เสี่ยงภัย				รวม	χ^2	P-value
	น้อย	ปานกลาง	ค่อนข้างมาก	มาก			
1.เพศ						3.348	.341
ชาย	9 (4.0)	86 (38.6)	109 (48.9)	19 (8.5)	223 (100.0)		
หญิง	3 (6.1)	24 (49.0)	17 (34.7)	5 (10.2)	49 (100.0)		
รวม	12 (4.4)	110 (40.4)	126 (46.3)	24 (8.8)	272 (100.0)		
2.อายุ						6.424	.697
น้อยกว่า25ปี	1 (12.5)	2 (25.0)	5 (62.5)	0 (0.0)	8 (100.0)		
26-40 ปี	3 (3.7)	29 (35.8)	42 (51.9)	7 (8.6)	81 (100.0)		
41-55 ปี	7 (4.1)	71 (42.0)	75 (44.4)	16 (9.5)	169 (100.0)		
มากกว่า 55 ปี	1 (7.1)	8 (57.1)	4 (28.6)	1 (7.1)	14 (100.0)		
รวม	12 (4.4)	110 (40.4)	126 (46.3)	24 (8.8)	272 (100.0)		
3. สถานภาพ						6.676	.671
โสด	1 (2.7)	14 (37.8)	19 (51.4)	3 (8.1)	37 (100.0)		
สมรส	10 (4.4)	93 (41.2)	103 (45.6)	20 (8.8)	226 (100.0)		
หย่าร้าง	1 (14.3)	1 (14.3)	4 (57.1)	1 (14.3)	7 (100.0)		
หม้าย	0 (0.0)	2 (100.0)	0 (0.0)	0 (0.0)	2 (100.0)		
รวม	12 (4.4)	110 (40.4)	126 (46.3)	24 (8.8)	272 (100.0)		
4. ศาสนา						3.035	.804
พุทธ	9 (5.5)	67 (40.9)	75 (45.7)	13 (7.9)	164 (100.0)		
อิสลาม	3 (2.8)	42 (39.3)	51 (47.7)	11 (10.3)	107 (100.0)		
คริสต์	0 (0.0)	1 (100.0)	0 (0.0)	0 (0.0)	1 (100.0)		
รวม	12 (4.4)	110 (40.4)	126 (46.3)	24 (8.8)	272 (100.0)		

ตาราง 15 (ต่อ)

ข้อมูลทั่วไป	ด้านการสำรวจพื้นที่เสี่ยงภัย				รวม	χ^2	P-value
	น้อย	ปานกลาง	ค่อนข้างมาก	มาก			
5. ระดับการศึกษา						10.433	.578
ประถมศึกษา	2 (2.5)	34 (42.0)	38 (46.9)	7 (8.6)	81 (100.0)		
มัธยมศึกษาตอนต้น	2 (2.9)	28 (41.2)	34 (50.0)	4 (5.9)	68 (100.0)		
มัธยมศึกษาตอนปลาย (หรือเทียบเท่า)	5 (7.6)	31 (47.0)	22 (33.3)	8 (12.1)	66 (100.0)		
ปวส	1 (5.3)	6 (31.6)	10 (52.6)	2 (10.5)	19 (100.0)		
ปริญญาตรี	2 (5.3)	11 (28.9)	22 (57.9)	3 (7.9)	38 (100.0)		
รวม	12 (4.4)	110 (40.4)	126 (46.3)	24 (8.8)	272 (100.0)		
6. รายได้ต่อเดือน						13.944	.124
ต่ำกว่า 10,000	2 (2.1)	37 (38.9)	45 (47.4)	11 (11.6)	95 (100.0)		
10,000-20,000	10 (7.5)	58 (43.6)	56 (42.1)	9 (6.8)	133 (100.0)		
20,000-30,000	0 (0.0)	14 (41.2)	18 (52.9)	2 (5.9)	34 (100.0)		
30,000-40,000	0 (0.0)	1 (10.0)	7 (70.0)	2 (20.0)	10 (100.0)		
รวม	12 (4.4)	110 (40.4)	126 (46.3)	24 (8.8)	272 (100.0)		
7. ระยะเวลาที่อยู่อาศัย						9.256	.681
น้อยกว่า 5 ปี	0 (0.0)	2 (22.2)	6 (66.7)	1 (11.1)	9 (100.0)		
5-10 ปี	1 (3.7)	9 (33.3)	14 (51.9)	3 (11.1)	27 (100.0)		
11-15 ปี	0 (0.0)	14 (40.0)	19 (54.3)	2 (5.7)	35 (100.0)		
16-20 ปี	3 (6.4)	15 (31.9)	25 (53.2)	4 (8.5)	47 (100.0)		
20 ปีขึ้นไป	8 (5.2)	70 (45.5)	62 (40.3)	14 (9.1)	154 (100.0)		
รวม	12 (4.4)	110 (40.4)	126 (46.3)	24 (8.8)	272 (100.0)		

ตาราง 15 (ต่อ)

ข้อมูลทั่วไป	ด้านการสำรวจพื้นที่เสี่ยงภัย				รวม	χ^2	P-value
	น้อย	ปานกลาง	ค่อนข้างมาก	มาก			
8. เขตชุมชนที่อยู่อาศัย						31.494	.066
ชุมชนต้นพะยอม	1 (2.4)	10 (24.4)	26 (63.4)	4 (9.8)	41 (100.0)		
ชุมชนร้อยไร่	2 (5.0)	15 (37.5)	16 (40.0)	7 (17.5)	40 (100.0)		
ชุมชนในตลาด	1 (3.1)	9 (28.1)	18 (56.2)	4 (12.5)	32 (100.0)		
ชุมชนเขตเศรษฐกิจ	2 (3.4)	30 (50.8)	25 (42.4)	2 (3.4)	59 (100.0)		
ชุมชนเขตสยาม	1 (3.3)	14 (46.7)	12 (40.0)	3 (10.0)	30 (100.0)		
ชุมชนเขตรักษาสุขภาพ	1 (4.0)	7 (28.0)	17 (68.0)	0 (0.0)	25 (100.0)		
ชุมชนหลังสระน้ำ	2 (8.0)	13 (52.0)	7 (28.0)	3 (12.0)	25 (100.0)		
ชุมชนหมู่บ้านสาธิต	2 (10.0)	12 (60.0)	5 (25.0)	1 (5.0)	20 (100.)		
รวม	12 (4.4)	110 (40.4)	126 (46.3)	24 (8.8)	272 (100.0)		
9. บทบาทที่มีความเกี่ยวข้อง						36.146	.000***
เจ้าหน้าที่ป้องกันฯ	0 (0.0)	3 (13.6)	15 (68.2)	4 (18.2)	22 (100.0)		
อาสาสมัครป้องกันฯ	6 (4.2)	60 (42.0)	75 (52.4)	2 (1.4)	143 (100.0)		
สมาชิกสภาเทศบาล	1 (5.6)	4 (22.2)	9 (50.0)	4 (22.2)	18 (100.0)		
กรรมการชุมชน	5 (5.6)	43 (48.3)	27 (30.3)	14 (15.7)	89 (100.0)		
รวม	12 (4.4)	110 (40.4)	126 (46.3)	24 (8.8)	272 (100.0)		

ตาราง 15 (ต่อ)

ข้อมูลทั่วไป	ด้านการสำรวจพื้นที่เสี่ยงภัย				รวม	χ^2	P-value
	น้อย	ปานกลาง	ค่อนข้างมาก	มาก			
10. ท่านเคยได้รับการ						29.345	.000***
ฝึกอบรมการป้องกัน							
อัคคีภัยในหลักสูตร							
หลักสูตรอาสาสมัคร	7 (3.6)	81 (41.5)	97 (49.7)	10 (5.1)	195 (100.0)		
ป้องกันภัยฝ่ายพลเรือน							
หลักสูตรเจ้าหน้าที่	0 (0.0)	2 (10.5)	14 (73.7)	3 (15.8)	19 (100.0)		
ดับเพลิง							
หลักสูตรเจ้าหน้าที่	0 (0.0)	1 (100.0)	0 (0.0)	0 (0.0)	1 (100.0)		
ดับเพลิงระดับก้าวหน้า							
ไม่เคยรับการ	5 (8.8)	26 (45.6)	15 (26.3)	11 (19.3)	57 (100.0)		
ฝึกอบรม							
รวม	12 (4.4)	110 (40.4)	126 (46.3)	24 (8.8)	272 (100.0)		

***P<0.001, **P<0.01, *P<0.05

จากตาราง 15 การวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยส่วนบุคคล กับการประเมินการเตรียมพร้อมการป้องกันอัคคีภัย : กรณีศึกษา เทศบาลเมืองปาดังเบซาร์ อำเภอสะเตาะ จังหวัดสงขลา ด้านการสำรวจพื้นที่เสี่ยงภัย พบว่า ผู้ให้ข้อมูลมีความคิดเห็นส่วนใหญ่แล้วไม่แตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 ยกเว้น บทบาทที่มีเกี่ยวข้อง และท่านเคยได้รับการฝึกอบรมการป้องกันอัคคีภัยในหลักสูตรใด ที่ผู้ให้ข้อมูลมีความคิดเห็นแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ที่ระดับ 0.05

ตาราง 16 การวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยส่วนบุคคล กับการประเมินการเตรียมพร้อมการป้องกันอัคคีภัย : กรณีศึกษา เทศบาลเมืองป่าดงเบขาร์ อำเภอสะเตาะ จังหวัดสงขลา
ด้านการเตรียมพร้อมป้องกันอัคคีภัย

ข้อมูลทั่วไป	ด้านการเตรียมพร้อมการป้องกันอัคคีภัย				รวม	χ^2	P-value
	น้อย	ปานกลาง	ค่อนข้างมาก	มาก			
1.เพศ						1.902	.593
ชาย	3 (1.3)	87 (39.0)	116 (52.0)	17 (7.6)	223 (100.0)		
หญิง	1 (2.0)	24 (49.0)	21 (42.9)	3 (6.1)	49 (100.0)		
รวม	4 (1.5)	111 (40.8)	137 (50.4)	20 (7.4)	272 (100.0)		
2.อายุ						11.859	.221
น้อยกว่า25ปี	0 (0.0)	1 (12.5)	6 (75.0)	1 (12.5)	8 (100.0)		
26-40 ปี	1 (1.2)	31 (38.3)	47 (58.0)	2 (2.5)	81 (100.0)		
41-55 ปี	2 (1.2)	73 (43.2)	78 (46.2)	16 (9.5)	169 (100.0)		
มากกว่า 55 ปี	1 (7.1)	6 (42.9)	6 (42.9)	1 (7.1)	14 (100.0)		
รวม	4 (1.5)	111 (40.8)	137 (50.4)	20 (7.4)	272 (100.0)		
3. สถานภาพ						17.313	.044*
โสด	1 (2.7)	10 (27.0)	23 (62.2)	3 (8.1)	37 (100.0)		
สมรส	2 (0.9)	98 (43.4)	109 (48.2)	17 (7.5)	226 (100.0)		
หย่าร้าง	1 (14.3)	1 (14.3)	5 (71.4)	0 (0.0)	7 (100.0)		
หม้าย	0 (0.0)	2 (100.0)	0 (0.0)	0 (0.0)	2 (100.0)		
รวม	4 (1.5)	111 (40.8)	137 (50.4)	20 (7.4)	272 (100.0)		
4. ศาสนา						2.986	.811
พุทธ	3 (1.8)	69 (42.1)	82 (50.0)	10 (6.1)	164 (100.0)		
อิสลาม	1 (0.9)	41 (38.3)	55 (51.4)	10 (9.3)	107 (100.0)		
คริสต์	0 (0.0)	1 (100.0)	0 (0.0)	0 (0.0)	1 (100.0)		
รวม	4 (1.5)	111 (40.8)	137 (50.4)	20 (7.4)	272 (100.0)		

ตาราง 16 (ต่อ)

ข้อมูลทั่วไป	ด้านการเตรียมพร้อมการป้องกันอัคคีภัย				รวม	χ^2	P-value
	น้อย	ปานกลาง	ค่อนข้าง มาก	มาก			
5. ระดับการศึกษา						7.748	.805
ประถมศึกษา	1 (1.2)	33 (40.7)	40 (49.4)	7 (8.6)	81 (100.0)		
มัธยมศึกษาตอนต้น	0 (0.0)	27 (39.7)	37 (54.4)	4 (5.9)	68 (100.0)		
มัธยมศึกษาตอนปลาย (หรือเทียบเท่า)	3 (4.5)	28 (42.4)	30 (45.5)	5 (7.6)	66 (100.0)		
ปวส	0 (0.0)	7 (36.8)	10 (52.6)	2 (10.5)	19 (100.0)		
ปริญญาตรี	0 (0.0)	16 (42.1)	20 (52.6)	2 (5.3)	38 (100.0)		
รวม	4 (1.5)	111 (40.8)	137 (50.4)	20 (7.4)	272 (100.0)		
6. รายได้ต่อเดือน						14.483	.106
ต่ำกว่า 10,000	1 (1.1)	32 (33.7)	55 (57.9)	7 (7.4)	95 (100.0)		
10,000-20,000	3 (2.3)	60 (45.1)	61 (45.9)	9 (6.8)	133 (100.0)		
20,000-30,000	0 (0.0)	17 (50.0)	16 (47.1)	1 (2.9)	34 (100.0)		
30,000-40,000	0 (0.0)	2 (20.0)	5 (50.0)	3 (30.0)	10 (100.0)		
รวม	4 (1.5)	111 (40.8)	137 (50.4)	20 (7.4)	272 (100.0)		
7. ระยะเวลาที่อยู่อาศัย						7.920	.791
น้อยกว่า 5 ปี	0 (0.0)	2 (22.2)	6 (66.7)	1 (11.1)	9 (100.0)		
5-10 ปี	0 (0.0)	8 (29.6)	18 (66.7)	1 (3.7)	27 (100.0)		
11-15 ปี	0 (0.0)	15 (42.9)	17 (48.6)	3 (8.6)	35 (100.0)		
16-20 ปี	0 (0.0)	20 (42.6)	23 (48.9)	4 (8.5)	47 (100.0)		
20 ปีขึ้นไป	4 (2.6)	66 (42.9)	73 (47.4)	11 (7.1)	154 (100.0)		
รวม	4 (1.5)	111 (40.8)	137 (50.4)	20 (7.4)	272 (100.0)		

ตาราง 16 (ต่อ)

ข้อมูลทั่วไป	ด้านการเตรียมพร้อมการป้องกันอัคคีภัย				รวม	χ^2	P-value
	น้อย	ปานกลาง	ค่อนข้างมาก	มาก			
8. เขตชุมชนที่อยู่อาศัย						42.851	.003**
ชุมชนต้นพะยอม	1 (2.4)	7 (17.1)	29 (70.7)	4 (9.8)	41 (100.0)		
ชุมชนร้อยไร่	0 (0.0)	13 (32.5)	20 (50.0)	7 (17.5)	40 (100.0)		
ชุมชนในตลาด	0 (0.0)	13 (40.6)	16 (50.0)	3 (9.4)	32 (100.0)		
ชุมชนเขตเศรษฐกิจ	1 (1.7)	31 (52.5)	26 (44.1)	1 (1.7)	59 (100.0)		
ชุมชนเขตสยาม	1 (3.3)	11 (36.7)	17 (56.7)	1 (3.3)	30 (100.0)		
ชุมชนเขตรักษาสุขภาพ	0 (0.0)	9 (36.0)	16 (64.0)	0 (0.0)	25 (100.0)		
ชุมชนหลังสระน้ำ	1 (4.0)	12 (48.0)	8 (32.0)	4 (16.0)	25 (100.0)		
ชุมชนหมู่บ้านสาธิต	0 (0.0)	15 (75.0)	5 (25.0)	0 (0.0)	20 (100.0)		
รวม	4 (1.5)	111 (40.8)	137 (50.4)	20 (7.4)	272 (100.0)		
9. บทบาทที่มีความเกี่ยวข้อง						50.266	.000***
เจ้าหน้าที่ป้องกันฯ	0 (0.0)	1 (4.5)	17 (77.3)	4 (18.2)	22 (100.0)		
อาสาสมัครป้องกันฯ	1 (0.7)	65 (45.5)	77 (53.8)	0 (0.0)	143 (100.0)		
สมาชิกสภาเทศบาล	1 (5.6)	2 (11.1)	10 (55.6)	5 (27.8)	18 (100.0)		
กรรมการชุมชน	2 (2.2)	43 (48.3)	33 (37.1)	11 (12.4)	89 (100.0)		
รวม	4 (1.5)	111 (40.8)	137 (50.4)	20 (7.4)	272 (100.0)		

ตาราง 16 (ต่อ)

ข้อมูลทั่วไป	ด้านการเตรียมพร้อมการป้องกันอัคคีภัย				รวม	χ^2	P-value
	น้อย	ปานกลาง	ค่อนข้างมาก	มาก			
10. ท่านเคยได้รับการฝึกอบรมการป้องกันอัคคีภัยในหลักสูตร						34.734	.000***
หลักสูตรอาสาสมัครป้องกันภัยฝ่ายพลเรือน							
หลักสูตรเจ้าหน้าที่ดับเพลิง							
หลักสูตรเจ้าหน้าที่ดับเพลิงระดับก้าวหน้า							
ไม่เคยรับการฝึกอบรม							
รวม	4 (1.5)	111 (40.8)	137 (50.4)	20 (7.4)	272 (100.0)		

***P<0.001, **P<0.01, *P<0.05

จากตาราง 16 การวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยส่วนบุคคล กับการประเมินการเตรียมพร้อมการป้องกันอัคคีภัย : กรณีศึกษา เทศบาลเมืองปาดังเบซาร์ อำเภอสะเตาะ จังหวัดสงขลา ด้านการเตรียมพร้อมป้องกันอัคคีภัย พบว่า ผู้ให้ข้อมูลมีความคิดเห็นส่วนใหญ่แล้วไม่แตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 ยกเว้น สถานภาพ เขตชุมชนที่อยู่อาศัย บทบาทที่มีเกี่ยวข้อง และท่านเคยได้รับการฝึกอบรมการป้องกันอัคคีภัยในหลักสูตรใด ที่ผู้ให้ข้อมูลมีความคิดเห็นแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ที่ระดับ 0.05

ตาราง 17 การเปรียบเทียบความคิดเห็นระหว่างบทบาทที่เกี่ยวข้องกับการประเมินด้านเตรียมคน อุปกรณ์ และเครื่องมือเครื่องใช้

บทบาทที่มีความเกี่ยวข้อง	ด้านเตรียมคน อุปกรณ์ และเครื่องมือเครื่องใช้				รวม
	น้อย	ปานกลาง	ค่อนข้างมาก	มาก	
เจ้าหน้าที่ป้องกันฯ	0 (0.0)	0 (0.0)	16 (72.7)	6 (27.3)	22 (100.0)
อาสาสมัครป้องกันภัยฝ่ายพลเรือน	0 (0.0)	54 (37.8)	84 (58.7)	5 (3.5)	143 (100.0)
สมาชิกสภาเทศบาล	0 (0.0)	2 (11.1)	8 (44.4)	5 (3.5)	18 (100.0)
กรรมการชุมชน	2 (2.2)	38 (42.7)	38 (42.7)	11 (12.4)	89 (100.0)
รวม	2 (0.7)	94 (34.6)	146 (53.7)	30 (11.0)	272 (100.0)

จากตาราง 17 การเปรียบเทียบความคิดเห็นระหว่างบทบาทที่เกี่ยวข้องกับการประเมินด้านเตรียมคน อุปกรณ์ และเครื่องมือเครื่องใช้ พบว่า เจ้าหน้าที่ป้องกันฯ อาสาสมัครป้องกันภัยฝ่ายพลเรือน สมาชิกสภาเทศบาล และกรรมการชุมชน มีความคิดเห็นอยู่ในระดับค่อนข้างมาก

ตาราง 18 การเปรียบเทียบความคิดเห็นระหว่างบทบาทที่เกี่ยวข้องกับการประเมินด้านการจัดระบบปฏิบัติการ

บทบาทที่มีความเกี่ยวข้อง	ด้านการจัดระบบปฏิบัติการ				รวม
	น้อย	ปานกลาง	ค่อนข้างมาก	มาก	
เจ้าหน้าที่ป้องกันฯ	0 (0.0)	1 (4.5)	16 (72.7)	5 (22.7)	22 (100.0)
อาสาสมัครป้องกันภัยฝ่ายพลเรือน	2 (1.4)	33 (23.1)	106 (74.1)	2 (1.4)	143 (100.0)
สมาชิกสภาเทศบาล	2 (11.1)	2 (11.1)	5 (27.8)	9 (50.0)	18 (100.0)
กรรมการชุมชน	4 (4.5)	41 (46.1)	34 (38.2)	10 (11.2)	89 (100.0)
รวม	8 (2.9)	77 (28.3)	161 (59.2)	26 (9.6)	272 (100.0)

จากตาราง 18 การเปรียบเทียบความคิดเห็นระหว่างบทบาทที่เกี่ยวข้องกับการประเมินด้านการจัดระบบปฏิบัติการ พบว่า เจ้าหน้าที่ป้องกันฯ และอาสาสมัครป้องกันภัยฝ่ายพลเรือน มีความคิดเห็นอยู่ในระดับค่อนข้างมาก ส่วนสมาชิกสภาเทศบาลมีความคิดเห็นอยู่ในระดับมาก และกรรมการชุมชน มีความคิดเห็นอยู่ในระดับปานกลาง

ตาราง 19 การเปรียบเทียบความคิดเห็นระหว่างบทบาทที่เกี่ยวข้องกับการประเมินด้านการฝึกอบรมประชาชนและเจ้าหน้าที่

บทบาทที่มีความเกี่ยวข้อง	ด้านการฝึกอบรมประชาชนและเจ้าหน้าที่				รวม
	น้อย	ปานกลาง	ค่อนข้างมาก	มาก	
เจ้าหน้าที่ป้องกันฯ	0 (0.0)	0 (0.0)	18 (81.8)	4 (18.2)	22 (100.0)
อาสาสมัครป้องกันภัยฝ่ายพลเรือน	3 (2.1)	86 (60.1)	54 (37.8)	0 (0.0)	143 (100.0)
สมาชิกสภาเทศบาล	1 (5.6)	4 (22.2)	10 (55.6)	3 (16.7)	18 (100.0)
กรรมการชุมชน	8 (9.0)	40 (44.9)	30 (33.7)	11 (12.4)	89 (100.0)
รวม	12 (4.4)	130 (47.8)	112 (41.2)	18 (6.6)	272 (100.0)

จากตาราง 19 การเปรียบเทียบความคิดเห็นระหว่างบทบาทที่เกี่ยวข้องกับการประเมินด้านการฝึกอบรมประชาชนและเจ้าหน้าที่ พบว่า เจ้าหน้าที่ป้องกันฯมีความคิดเห็นอยู่ในระดับค่อนข้างมาก อาสาสมัครป้องกันภัยฝ่ายพลเรือน มีความคิดเห็นอยู่ในระดับปานกลาง สมาชิกสภาเทศบาลมีความคิดเห็นอยู่ในระดับค่อนข้างมาก และกรรมการชุมชน มีความคิดเห็นอยู่ในระดับปานกลาง

ตาราง 20 การเปรียบเทียบความคิดเห็นระหว่างบทบาทที่เกี่ยวข้องกับการประเมินด้านการจัดทำผังเมือง

บทบาทที่มีความเกี่ยวข้อง	ด้านการจัดทำผังเมือง				รวม
	น้อย	ปานกลาง	ค่อนข้างมาก	มาก	
เจ้าหน้าที่ป้องกันฯ	0 (0.0)	8 (36.4)	11 (50.0)	3 (13.6)	22 (100.0)
อาสาสมัครป้องกันภัยฝ่ายพลเรือน	10 (7.0)	98 (68.5)	35 (24.5)	0 (0.0)	143 (100.0)
สมาชิกสภาเทศบาล	2 (11.1)	2 (11.1)	13 (72.2)	1 (5.6)	18 (100.0)
กรรมการชุมชน	6 (6.7)	53 (59.6)	17 (19.1)	13 (14.6)	89 (100.0)
รวม	18 (6.6)	161 (59.2)	76 (27.9)	17 (6.2)	272 (100.0)

จากตาราง 20 การเปรียบเทียบความคิดเห็นระหว่างบทบาทที่เกี่ยวข้องกับการประเมินด้านการจัดทำผังเมือง พบว่า เจ้าหน้าที่ป้องกันฯมีความคิดเห็นอยู่ในระดับค่อนข้างมาก อาสาสมัคร

ป้องกันภัยฝ่ายพลเรือน มีความคิดเห็นอยู่ในระดับปานกลาง สมาชิกสภาเทศบาลมีความคิดเห็นอยู่ในระดับค่อนข้างมาก และกรรมการชุมชน มีความคิดเห็นอยู่ในระดับปานกลาง

ตาราง 21 การเปรียบเทียบความคิดเห็นระหว่างบทบาทที่เกี่ยวข้องกับการประเมินด้านการสำรวจพื้นที่เสี่ยงภัย

บทบาทที่มีความเกี่ยวข้อง	ด้านการสำรวจพื้นที่เสี่ยงภัย				รวม
	น้อย	ปานกลาง	ค่อนข้างมาก	มาก	
เจ้าหน้าที่ป้องกันฯ	0 (0.0)	3 (13.6)	15 (68.2)	4 (18.2)	22 (100.0)
อาสาสมัครป้องกันภัยฝ่ายพลเรือน	6 (4.2)	60 (42.0)	75 (52.4)	2 (1.4)	143 (100.0)
สมาชิกสภาเทศบาล	1 (5.6)	4 (22.2)	9 (50.0)	4 (22.2)	18 (100.0)
กรรมการชุมชน	5 (5.6)	43 (48.3)	27 (30.3)	14 (15.7)	89 (100.0)
รวม	12 (4.4)	110 (40.4)	126 (46.3)	24 (8.8)	272 (100.0)

จากตาราง 21 การเปรียบเทียบความคิดเห็นระหว่างบทบาทที่เกี่ยวข้องกับการประเมินด้านการจัดทำผังเมือง พบว่า เจ้าหน้าที่ป้องกันฯ มีความคิดเห็นอยู่ในระดับค่อนข้างมาก อาสาสมัครป้องกันภัยฝ่ายพลเรือน มีความคิดเห็นอยู่ในระดับค่อนข้างมาก สมาชิกสภาเทศบาลมีความคิดเห็นอยู่ในระดับค่อนข้างมาก และกรรมการชุมชน มีความคิดเห็นอยู่ในระดับปานกลาง

ตาราง 22 การเปรียบเทียบความคิดเห็นระหว่างบทบาทที่เกี่ยวข้องกับการประเมินด้านการเตรียมพร้อมการป้องกันอัคคีภัย ทั้ง 5 ด้าน

บทบาทที่มีความเกี่ยวข้อง	ด้านการเตรียมพร้อมการป้องกันอัคคีภัย				รวม
	น้อย	ปานกลาง	ค่อนข้างมาก	มาก	
เจ้าหน้าที่ป้องกันฯ	0 (0.0)	1 (4.5)	17 (77.3)	4 (18.2)	22 (100.0)
อาสาสมัครป้องกันภัยฝ่ายพลเรือน	1 (0.7)	65 (45.5)	77 (53.8)	0 (0.0)	143 (100.0)
สมาชิกสภาเทศบาล	1 (5.6)	2 (11.1)	10 (55.6)	5 (27.8)	18 (100.0)
กรรมการชุมชน	2 (2.2)	44 (49.4)	32 (36.0)	11 (12.4)	89 (100.0)
รวม	4 (1.5)	111 (41.0)	136 (50.2)	20 (7.4)	272 (100.0)

จากตาราง 22 การเปรียบเทียบความคิดเห็นระหว่างบทบาทที่เกี่ยวข้องกับการประเมินด้านการเตรียมพร้อมการป้องกันอัคคีภัย ทั้ง 5 ด้าน พบว่า เจ้าหน้าที่ป้องกันฯมีความคิดเห็นอยู่ในระดับค่อนข้างมาก อาสาสมัครป้องกันภัยฝ่ายพลเรือน มีความคิดเห็นอยู่ในระดับค่อนข้างมาก สมาชิกสภาเทศบาลมีความคิดเห็นอยู่ในระดับค่อนข้างมาก และกรรมการชุมชน มีความคิดเห็นอยู่ในระดับปานกลาง

บทที่ 5

สรุปผลการวิจัยและข้อเสนอแนะ

การศึกษาเรื่อง การประเมินการเตรียมพร้อมการป้องกันอัคคีภัย : กรณีศึกษา เทศบาลเมืองป่าดงเบขาร์ อำเภอสะเดา จังหวัดสงขลา โดยมีวัตถุประสงค์ 1) เพื่อประเมินการเตรียมพร้อมการป้องกันอัคคีภัย : กรณีศึกษา เทศบาลเมืองป่าดงเบขาร์ อำเภอสะเดา จังหวัดสงขลา โดยแบ่งเป็น 5 ด้านสำคัญ ดังนี้ ด้านการเตรียมคน อุปกรณ์ และเครื่องมือเครื่องใช้ ด้านการจัดระบบปฏิบัติการ ด้านการฝึกอบรมประชาชนและเจ้าหน้าที่ ด้านการจัดทำผังเมือง และ ด้านการสำรวจพื้นที่เสี่ยงภัย 2) เพื่อศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยส่วนบุคคลของการเตรียมพร้อมป้องกันอัคคีภัยฯ เช่น เพศ อายุ สถานภาพ ศาสนา ระดับการศึกษา รายได้ต่อเดือน ระยะเวลาที่อยู่อาศัย เขตชุมชนที่อยู่อาศัย บทบาทที่เกี่ยวข้องกับเทศบาล และหลักสูตรที่เคยได้รับการฝึกอบรมป้องกันอัคคีภัย กับระดับความคิดเห็นของการเตรียมพร้อมการป้องกันอัคคีภัย : กรณีศึกษา เทศบาลเมืองป่าดงเบขาร์ อำเภอสะเดา จังหวัดสงขลา 3) เพื่อระบุปัญหาและอุปสรรค การเตรียมพร้อมการป้องกันอัคคีภัยของเทศบาลเมืองป่าดงเบขาร์ อำเภอสะเดา จังหวัดสงขลา โดยประชากรที่ใช้ในการศึกษา คือ กรรมการชุมชน จำนวน 116 คน ใช้สูตรของ Taro Yamane ได้ประชากรกลุ่มตัวอย่าง จำนวน 89 คน อาสาสมัครป้องกันภัยฝ่ายพลเรือน จำนวน 222 คน ใช้สูตรของ Taro Yamane ได้ประชากรกลุ่มตัวอย่าง จำนวน 143 คน เจ้าหน้าที่ป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย จำนวน 22 คน เลือกทั้งหมด และสมาชิกสภาเทศบาลเมืองป่าดงเบขาร์ มีจำนวนทั้งสิ้น 18 คน เลือกทั้งหมด จะได้ประชากรกลุ่มตัวอย่าง จำนวน 272 คน โดยผู้ศึกษาทำการสุ่มตัวอย่างแบบง่าย (Simple Random Sampling) และใช้แบบสอบถาม (Questionnaires) เป็นเครื่องมือในการเก็บรวบรวมข้อมูล โดยดำเนินการศึกษา และเก็บข้อมูลในช่วงเดือนตุลาคม พ.ศ.2553 – มีนาคม พ.ศ.2554 การวิเคราะห์ข้อมูลทางสถิติขั้นพื้นฐาน และทดสอบสมมติฐานโดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูปทางสังคมศาสตร์ (SPSS) สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ค่าความถี่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน และวิเคราะห์หาความสัมพันธ์ใช้สถิติ ไค – สแควร์ (Chi – Square) ในการวิเคราะห์ข้อมูล สำหรับการวิเคราะห์ข้อมูล สามารถสรุปผลการวิจัยได้ดังนี้

1. สรุปผลการวิจัย

ด้านการเตรียมคน อุปกรณ์และเครื่องมือเครื่องใช้

จากการตอบแบบสอบถามพบว่า ผู้ให้ข้อมูลส่วนใหญ่มีความเห็นว่า ด้านการเตรียมคน อุปกรณ์ เครื่องมือเครื่องใช้ ของเทศบาลอยู่ในระดับค่อนข้างมาก และมีความคิดเห็นว่าเทศบาลมีการจัดเตรียมเจ้าหน้าที่รับผิดชอบงานป้องกันอัคคีภัยครบถ้วนทุกหน้าที่ ค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก ส่วนข้อเสนอแนะในส่วนของด้านการเตรียมคน อุปกรณ์และเครื่องมือเครื่องใช้ คืองบประมาณในการสนับสนุนการป้องกันอัคคีภัย เห็นว่าเทศบาลควรจัดสรรงบประมาณในการป้องกันอัคคีภัยให้มีความเพียงพอและเหมาะสมกับสภาพแวดล้อมในปัจจุบัน

ด้านการจัดระบบปฏิบัติการ

จากการตอบแบบสอบถามพบว่า ผู้ให้ข้อมูลส่วนใหญ่มีความคิดเห็นว่า ด้านปฏิบัติการของเทศบาลอยู่ในระดับค่อนข้างมาก และมีความเห็นว่าเทศบาลมีการติดต่อสื่อสารอย่างมีประสิทธิภาพระหว่างหน่วยปฏิบัติ มีค่าเฉลี่ยมากที่สุดอยู่ในระดับค่อนข้างมาก เนื่องจากเทศบาลมีศูนย์วิทยุสื่อสารเพื่อใช้ในการประสานงานกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้องพื้นที่และพื้นที่ใกล้เคียง ส่วนเทศบาลจัดให้มีซ้อมอพยพหนีภัยสำหรับประชาชน ตลอดถึงเส้นทางอพยพ มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุดในระดับปานกลาง เนื่องจากเทศบาลขาดจัดกิจกรรมฝึกซ้อมการอพยพหนีไฟในพื้นที่จึงทำให้ผู้ให้ข้อมูลไม่ทราบถึงจุดอพยพ และเส้นทางในการอพยพหนีไฟ

ด้านการฝึกอบรมประชาชนและเจ้าหน้าที่

จากการตอบแบบสอบถามพบว่า ผู้ให้ข้อมูลส่วนใหญ่มีความคิดเห็นว่า ด้านการฝึกอบรมประชาชนและเจ้าหน้าที่ของเทศบาลอยู่ในระดับปานกลาง และมีความคิดเห็นว่าเทศบาลให้ความรู้และการฝึกอบรมเฉพาะเจ้าหน้าที่ ผู้ปฏิบัติในแต่ละฝ่าย เพื่อความคุ้นเคยในการทำงาน มีค่าเฉลี่ยมากที่สุดอยู่ในระดับค่อนข้างมาก เนื่องจากเทศบาลกำหนดให้เจ้าหน้าที่ต้องฝึกซ้อมการปฏิบัติงานด้านการระงับอัคคีภัยเป็นประจำทุกสัปดาห์เพื่อสร้างความเชื่อมั่นและความคุ้นเคยในการปฏิบัติให้กับเจ้าหน้าที่ ส่วนเทศบาลจัดกิจกรรมเชิงสาธิตในเรื่องการป้องกันอัคคีภัย มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุดในระดับปานกลาง เนื่องจากเทศบาลขาดการดำเนินการจัดกิจกรรมเชิงสาธิตในการป้องกันอัคคีภัยจึงทำให้ประชาชนขาดความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการระงับอัคคีภัยในเบื้องต้น ซึ่งถือว่าเป็นสิ่งสำคัญในการป้องกันชีวิตและทรัพย์สิน

ด้านการจัดทำผังเมือง

จากการตอบแบบสอบถามพบว่า ผู้ให้ข้อมูลส่วนใหญ่มีความคิดเห็นว่า ด้านการจัดทำผังเมืองของเทศบาลอยู่ในระดับค่อนข้างมาก และมีความคิดเห็นว่าเทศบาลขาดการกำหนดพื้นที่วิกฤตที่

มีความเสี่ยงต่อการเกิดอัคคีภัย เช่น ในพื้นที่ที่เป็นที่ตั้งของ โรงแรม สถานบันเทิง ซึ่งสถานที่ดังกล่าว หากเกิดอัคคีภัยจะส่งผลกระทบต่อชีวิตและทรัพย์สินของประชาชน

ด้านการสำรวจพื้นที่เสี่ยงภัย

จากการตอบแบบสอบถามพบว่า ผู้ให้ข้อมูลส่วนใหญ่มีความคิดเห็นว่า ด้านการสำรวจพื้นที่เสี่ยงภัยของเทศบาลอยู่ในระดับค่อนข้างมาก และมีความคิดเห็นว่าเทศบาลมีรายละเอียดข้อมูลที่จำเป็นต่อการวิเคราะห์ความรุนแรง เช่น ชื่อชุมชน จำนวนประชากร จำนวนครัวเรือน มีค่าเฉลี่ยมากที่สุด อยู่ในระดับค่อนข้างมาก เนื่องจากเทศบาลมีสำนักงานทะเบียนราษฎรจึงทำให้เทศบาลสามารถทราบถึงข้อมูลดังกล่าวได้อย่างถูกต้องและเป็นปัจจุบัน ส่วนเทศบาลมีการเปรียบเทียบข้อมูลพื้นที่เสี่ยงภัยกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุดในระดับปานกลาง เนื่องจากผู้ให้ข้อมูลเห็นว่าเทศบาลไม่มีการนำข้อมูลพื้นที่เสี่ยงภัยไปเปรียบเทียบกับหน่วยงานอื่นที่เกี่ยวข้อง ทำให้ข้อมูลพื้นที่ที่มีอยู่จึงเป็นข้อมูลเพียงด้านเดียว

การตอบวัตถุประสงค์งานวิจัย

1. เพื่อประเมินการเตรียมพร้อมการป้องกันอัคคีภัย ของเทศบาลเมืองป่าดงเบขาร์ อำเภอสะเตา จังหวัดสงขลา

จากการตอบแบบสอบถามของผู้ให้ข้อมูล พบว่า การเตรียมพร้อมการป้องกันอัคคีภัยของเทศบาลเมืองป่าดงเบขาร์ ทั้ง 5 ด้าน คือ ด้านเตรียมคน อุปกรณ์ และเครื่องมือเครื่องใช้ ด้านการจัดระบบปฏิบัติการ ด้านการจัดฝึกอบรมประชาชนและเจ้าหน้าที่ ด้านการจัดทำผังเมือง และด้านการสำรวจพื้นที่เสี่ยงภัย โดยภาพรวมส่วนใหญ่ทุกด้านอยู่ในระดับค่อนข้างมาก ยกเว้น ด้านการจัดฝึกอบรมประชาชนและเจ้าหน้าที่อยู่ในระดับปานกลาง

2. เพื่อศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยส่วนบุคคลกับปัจจัยที่มีผลต่อการเตรียมพร้อมการป้องกันอัคคีภัย ของเทศบาลเมืองป่าดงเบขาร์ อำเภอสะเตา จังหวัดสงขลา

จากการตอบแบบสอบถามของผู้ให้ข้อมูล พบว่า ปัจจัยส่วนบุคคลที่มีผลต่อการเตรียมพร้อมป้องกันอัคคีภัย คือ

ด้านเตรียมคน อุปกรณ์ และเครื่องมือเครื่องใช้

เพศ อายุ ศาสนา รายได้ต่อเดือน ระยะเวลาที่อยู่อาศัยในเขตเทศบาลเมืองป่าดงเบขาร์ และเขตชุมชนที่อยู่อาศัย ไม่มีความสัมพันธ์กับระดับความคิดเห็นของผู้ตอบแบบสอบถามอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

ในส่วนของสถานภาพ ระดับการศึกษา บทบาทที่มีความเกี่ยวข้องกับเทศบาลเมืองป่าดงเบขาร์ และการฝึกอบรมการป้องกันอัคคีภัยในหลักสูตร มีสัดส่วนระดับความคิดเห็นแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

ด้านการจัดระบบปฏิบัติการ

เพศ อายุ สถานภาพ ศาสนา ระดับการศึกษา รายได้ต่อเดือน ระยะเวลาที่อยู่อาศัยในเขตเทศบาลเมืองปาดังเบซาร์ และเขตชุมชนที่อาศัย ไม่มีความสัมพันธ์กับระดับความคิดเห็นของผู้ตอบแบบสอบถามอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

ในส่วนของ บทบาทที่มีความเกี่ยวข้องกับเทศบาลเมืองปาดังเบซาร์ และการฝึกอบรมการป้องกันอัคคีภัยในหลักสูตร มีสัดส่วนระดับความคิดเห็นแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

ด้านการฝึกอบรมเจ้าหน้าที่และประชาชน

เพศ อายุ สถานภาพ ศาสนา ระดับการศึกษา รายได้ต่อเดือน ระยะเวลาที่อยู่อาศัยในเขตเทศบาลเมืองปาดังเบซาร์ และเขตชุมชนที่อยู่อาศัย ไม่มีความสัมพันธ์กับระดับความคิดเห็นของผู้ตอบแบบสอบถามอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

ในส่วนของ เขตชุมชนที่อยู่อาศัย บทบาทที่มีความเกี่ยวข้องกับเทศบาลเมืองปาดังเบซาร์ และการฝึกอบรมการป้องกันอัคคีภัยในหลักสูตร มีสัดส่วนระดับความคิดเห็นแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

ด้านการจัดทำผังเมือง

อายุ สถานภาพ ศาสนา ระดับการศึกษา รายได้ต่อเดือน และระยะเวลาที่อยู่อาศัยในเขตเทศบาลเมืองปาดังเบซาร์ ไม่มีความสัมพันธ์กับระดับความคิดเห็นของผู้ตอบแบบสอบถามอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

ในส่วนของเพศ เขตชุมชนที่อยู่อาศัย บทบาทที่มีความเกี่ยวข้องกับเทศบาลเมืองปาดังเบซาร์ และการฝึกอบรมการป้องกันอัคคีภัยในหลักสูตร มีสัดส่วนระดับความคิดเห็นแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

ด้านการสำรวจพื้นที่เสี่ยงภัย

เพศ อายุ สถานภาพ ศาสนา ระดับการศึกษา รายได้ต่อเดือน ระยะเวลาที่อยู่อาศัยในเขตเทศบาลเมืองปาดังเบซาร์ และเขตชุมชนที่อยู่อาศัย ไม่มีความสัมพันธ์กับระดับความคิดเห็นของผู้ตอบแบบสอบถามอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

ในส่วนของ บทบาทที่มีความเกี่ยวข้องกับเทศบาลเมืองปาดังเบซาร์ และการฝึกอบรมการป้องกันอัคคีภัยในหลักสูตร มีสัดส่วนระดับความคิดเห็นแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

การเตรียมพร้อมการป้องกันอัคคีภัยทุกด้าน

เพศ อายุ ศาสนา ระดับการศึกษา รายได้ต่อเดือน และระยะเวลาที่อยู่อาศัยในเขตเทศบาลเมืองปาดังเบซาร์ ไม่มีความสัมพันธ์กับระดับความคิดเห็นของผู้ตอบแบบสอบถามอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

ในส่วนความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยส่วนบุคคลด้านสถานภาพ เขตชุมชนที่อยู่อาศัย บทบาทที่มีความเกี่ยวข้องกับเทศบาลเมืองปาดังเบซาร์ และการฝึกอบรมการป้องกันอัคคีภัยในหลักสูตร มีความสัมพันธ์กันกับระดับการเตรียมพร้อมการป้องกันอัคคีภัย คือ มีสัดส่วนที่มากกว่าปัจจัยส่วนบุคคลด้านอื่นๆ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

3. เพื่อระบุปัญหาและอุปสรรค การเตรียมพร้อมการป้องกันอัคคีภัยของเทศบาลเมืองปาดังเบซาร์ อำเภอสะเตาะ จังหวัดสงขลา

1. เทศบาลขาดการจัดสรรงบประมาณในการสนับสนุนการป้องกันอัคคีภัยอย่างเพียงพอ เนื่องจากการเตรียมพร้อมป้องกันอัคคีภัยเป็นการปฏิบัติงานที่จะต้องได้รับการสนับสนุนที่เพียงพอ ด้านงบประมาณ ไม่ว่าจะเป็นด้านเครื่องมือ อุปกรณ์ ด้านฝึกอบรมให้ความรู้ความเข้าใจในการป้องกันอัคคีภัยให้กับประชาชน

2. เทศบาลขาดการจัดให้ฝึกอบรมเชิงสาธิตในการป้องกันอัคคีภัย และขาดการฝึกซ้อมแผนการอพยพหนีไฟ ทำให้ประชาชนขาดความรู้ ความเข้าใจ ในการปฏิบัติตนเมื่อเกิดอัคคีภัย ซึ่งในหลักปฏิบัติแล้วควรมีการฝึกซ้อมการอพยพหนีไฟปีละ 2 ครั้ง

2. อภิปรายผล

ผู้ศึกษาได้อภิปรายในประเด็นเกี่ยวกับการประเมินการเตรียมพร้อมป้องกันอัคคีภัย ด้านการเตรียมคน อุปกรณ์ และเครื่องมือเครื่องใช้ ด้านการจัดระบบปฏิบัติการ ด้านการจัดฝึกอบรมประชาชนและเจ้าหน้าที่ ด้านการจัดทำผังเมือง และด้านการสำรวจพื้นที่เสี่ยงภัย

ด้านการเตรียมคน อุปกรณ์ และเครื่องมือเครื่องใช้

เทศบาลควรจัดสรรงบประมาณในการป้องกันอัคคีภัยให้มีความเพียงพอต่อการเตรียมพร้อมป้องกันอัคคีภัย ซึ่งเห็นว่าเทศบาลเมืองปาดังเบซาร์จะต้องจัดสรรงบประมาณให้มีความเพียงพอ เนื่องจากการเตรียมพร้อมป้องกันอัคคีภัยเป็นการปฏิบัติงานที่จะต้องได้รับการสนับสนุนที่เพียงพอ ด้านงบประมาณ ไม่ว่าจะเป็นด้านเครื่องมือ อุปกรณ์ ด้านฝึกอบรมให้ความรู้ความเข้าใจในการป้องกันอัคคีภัยให้กับประชาชน การประชาสัมพันธ์เผยแพร่ความรู้ ซึ่งสอดคล้องกับการศึกษาของ ดิชา คงศรี (2544) ได้ศึกษาเรื่อง ประสิทธิภาพของการน่านโยบายการป้องกันอัคคีภัยในอาคารไปปฏิบัติ กล่าวว่าการจัดสรรงบประมาณให้มีความเพียงพอ เนื่องจากการน่านโยบายการป้องกันอัคคีภัยในอาคารไป

ปฏิบัตินั้น ต้องได้รับการสนับสนุนที่เพียงพอทางด้านงบประมาณ ไม่ว่าจะเป็นด้านการประชาสัมพันธ์ ให้ประชาชนได้รับความรู้ความเข้าใจในการป้องกันอัคคีภัย

ด้านการจัดระบบปฏิบัติการ

เทศบาลควรจัดกิจกรรมฝึกซ้อมการอพยพหนีไฟ เพื่อให้ประชาชนมีความรู้เกี่ยวกับการอพยพหนีไฟตลอดจนทราบถึงจุดอพยพ และเส้นทางในการอพยพหนีไฟ เพราะว่าในแต่ละครอบครัวมีสมาชิกภายในครอบครัวที่แตกต่างกัน การฝึกซ้อมการอพยพหนีไฟจะเป็นการเตรียมพร้อมให้ประชาชนที่อาศัยในครัวเรือนรู้วิธีการและขั้นตอนในการอพยพหนีไฟในครอบครัว ไปเส้นทางที่ปลอดภัยจนไปถึงจุดสถานที่อพยพหนีภัยได้อย่างปลอดภัย ซึ่งควรฝึกซ้อมอย่างน้อยปีละ 2 ครั้ง ซึ่งสอดคล้องกับการศึกษาวิจัยของ วุฒิชัย แก้วกุดั่น (2550) ได้ศึกษาเรื่อง ความพร้อมในการป้องกันและระงับอัคคีภัยของอาคารสูง(ที่พักอาศัย) กล่าวว่า ผู้พักอาศัยควรได้รับการฝึกอบรมการอพยพหนีไฟ

ด้านการจัดฝึกอบรมประชาชนและเจ้าหน้าที่

เทศบาลควรปรับปรุงให้มีการจัดกิจกรรมฝึกอบรมเชิงปฏิบัติ โดยเป็นการสาธิตเสริมสร้างความรู้ความเข้าใจอย่างแท้จริงให้ประชาชนในชุมชนรู้จักวิธีการป้องกันอัคคีภัย เพื่อให้ประชาชนมีทักษะ เกิดความชำนาญในการปฏิบัติ เช่นวิธีการใช้ถังดับเพลิงชนิดต่างๆ การเตรียมเส้นทางหนีไฟ เส้นทางเข้าระงับเหตุ และจุดรวมพลพลของชุมชน มีการฝึกซ้อมแผน การแจ้งเหตุ การดับเพลิง การอพยพหนีเพลิง เพื่อให้ประชาชนเตรียมพร้อมหากเกิดอัคคีภัย ซึ่งสอดคล้องกับ เดชา พลกล้า (2550) ได้ศึกษาเรื่อง การมีส่วนร่วมของชุมชนในการป้องกันอัคคีภัย กล่าวว่า การให้ความรู้เกี่ยวกับการป้องกันอัคคีภัย การฝึกปฏิบัติการใช้เครื่องมือและอุปกรณ์ดับเพลิง การให้ความรู้แก่ประชาชน มีความจำเป็นอย่างยิ่งต้องให้ความสำคัญ

ด้านการจัดทำผังเมือง

เทศบาลควรมีการศึกษาผลกระทบความรุนแรงจากอัคคีภัยและกำหนดความเร่งด่วนของพื้นที่วิกฤตที่มีความเสี่ยงต่อการเกิดอัคคีภัย เพื่อเป็นกรอบทิศทางการป้องกันอัคคีภัย และเพื่อให้สามารถระงับป้องกันพื้นที่เสี่ยงภัยหรือพื้นที่ ที่มีโอกาสเกิดอัคคีภัยได้ง่าย ได้อย่างถูกต้องรวดเร็ว จึงควรมีการกำหนดแบ่งจำแนกชั้นสถานที่ ที่มีโอกาสจะเกิดอัคคีภัยหรือน่าจะเป็นอันตรายจากอัคคีภัย รวมทั้งผลกระทบของอันตรายที่เกิดขึ้นในชุมชน ซึ่งสอดคล้องกับ สมพงษ์ จำปาจิต (2550) ได้ศึกษาเรื่อง รูปแบบการบริหารจัดการการป้องกันและระงับอัคคีภัย กล่าวว่า การจัดทำแผนป้องกันและระงับอัคคีภัย ได้มีการจัดทำแผนครอบคลุมในเรื่องการแนะนำขั้นตอน/วิธีการป้องกันเมื่อเกิดเหตุอัคคีภัย รวมถึงการจัดทำข้อมูลเกี่ยวกับสถานที่เสี่ยงภัยที่อาจเกิดขึ้นในชุมชน

ด้านการสำรวจพื้นที่เสี่ยงภัย

เทศบาลควรมีการเปรียบเทียบข้อมูลพื้นที่เสี่ยงภัยกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง โดยอาศัยความร่วมมือจากหน่วยงานของภาครัฐ และเอกชน เพื่อให้ได้ข้อมูลพื้นที่ที่หลากหลายซึ่งจะมีประโยชน์ในการนำไปจัดทำแผนที่เสี่ยงภัยของเทศบาลให้มีความครบถ้วนและครอบคลุมพื้นที่ที่เสี่ยงภัย เมื่อเกิดเหตุอัคคีภัยเจ้าหน้าที่จะสามารถใช้ข้อมูลดังกล่าวในการปฏิบัติงานได้อย่างสะดวกและรวดเร็ว ซึ่งสอดคล้องกับ ดิชา คงศรี (2544) ได้ศึกษาเรื่อง ประสิทธิภาพของการนำนโยบายการป้องกันอัคคีภัยในอาคาร ไปปฏิบัติ กล่าวว่า การได้รับความร่วมมือจากหน่วยงานที่เกี่ยวข้องไม่ว่าจะเป็นหน่วยงานจากภาครัฐหรือจากภาคเอกชนช่วยให้ นโยบายการป้องกันอัคคีภัยในอาคารประสบผลสำเร็จได้

3. ข้อเสนอแนะจากการวิจัย

1. เทศบาลควรสนับสนุน จัดสรรงบประมาณให้เพียงพอ กับการเตรียมป้องกันอัคคีภัย ทั้งในด้านของการจัดหาเครื่องมือ อุปกรณ์ ด้านการจัดการฝึกอบรมให้ความรู้แก่ประชาชน
2. เทศบาลควรจัดให้มีการฝึกซ้อมแผนป้องกันอัคคีภัยอย่างจริงจังและให้ประชาชนมีส่วนร่วม เพื่อให้ประชาชนเข้าใจ และสามารถช่วยเหลือตนเองได้เมื่อเกิดอัคคีภัย
3. ควรจัดฝึกอบรมให้ความรู้การป้องกันอัคคีภัยเบื้องต้นให้ประชาชนในแต่ละชุมชน ได้ทราบและรู้ถึงวิธีการระงับอัคคีภัยเบื้องต้น

4. ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป

1. ควรมีการใช้เครื่องมือในการวิจัย ให้มีความหลากหลายและกว้างขวางขึ้น นอกเหนือจากการใช้แบบสอบถาม เช่น การวิจัยเชิงคุณภาพ เพื่อให้ได้ข้อมูลในเชิงลึก และละเอียดมากขึ้น
2. ควรมีการเก็บข้อมูลในการทำวิจัยเกี่ยวกับการเตรียมพร้อมการป้องกันอัคคีภัยไว้ อย่างเป็นระบบ เพื่อการค้นหา และนำมาใช้ประโยชน์อย่างแท้จริง

บรรณานุกรม

กองสวัสดิการและสังคม เทศบาลเมืองปาดังเบซาร์. 2553. ข้อมูลกรรมการชุมชน. สำนักงานเทศบาลเมืองปาดังเบซาร์ อำเภอสะเตาะ จังหวัดสงขลา.

กรมป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย. 2548. แผนป้องกันภัยฝ่ายพลเรือนแห่งชาติ. สำนักเลขาธิการป้องกันภัยฝ่ายพลเรือน กรมป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย กระทรวงมหาดไทย.

_____ . คู่มือการป้องกันและระงับอัคคีภัยเบื้องต้น. สำนักส่งเสริมการป้องกันสาธารณภัย กรมป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย กระทรวงมหาดไทย.

งานป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย ฝ่ายปกครอง เทศบาลเมืองปาดังเบซาร์. 2553. ข้อมูลสถิติการเกิดอัคคีภัย. สำนักงานเทศบาลเมืองปาดังเบซาร์อำเภอสะเตาะ จังหวัดสงขลา

ชัยพงษ์ วงษ์สุข และปรีชา ปลื้มจิต. เอกสารประกอบบรรยาย Competency Assessment. สำนักจัดการความรู้ กรมควบคุมโรค กระทรวงสาธารณสุข. (ออนไลน์) เข้าถึงได้จาก www.kmdde.go.th.

เดชา พลกล้า. 2550. การมีส่วนร่วมของชุมชนในการป้องกันอัคคีภัย : กรณีศึกษาชุมชนโนนชัย 2 เขตเทศบาลนครขอนแก่น. มหาวิทยาลัยราชภัฏเลย.

ดิชา คงศรี. 2544. ประสิทธิภาพของการนำนโยบายการป้องกันอัคคีภัยในอาคารไปปฏิบัติ : ศึกษากรณีกรุงเทพมหานคร. มหาวิทยาลัยรามคำแหง.

นิพาภรณ์ จรัสมาธูสร. 2550. ประสิทธิภาพในการบริหารจัดการการป้องกันและระงับอัคคีภัยขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น : กรณีศึกษาองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในเขต จังหวัดสมุทรสาคร. มหาวิทยาลัยขอนแก่น.

วุฒิชัย แก้วกุดั่น. 2550. ความพร้อมในการป้องกันและระงับอัคคีภัยของอาคารสูง (ที่พักอาศัย). มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีพระจอมเกล้าธนบุรี.

บรรณานุกรม (ต่อ)

- สุพร ประคองเก็บ. 2550. การพัฒนาการป้องกันอัคคีภัยเบื้องต้นของประชาชนในชุมชนตลาดเก่า บ้านบางซอ หมู่ 3 ตำบลบางตาเถร อำเภอสองพี่น้อง จังหวัดสุพรรณบุรี. มหาวิทยาลัยราชภัฏเทพสตรี.
- สมพงษ์ จำปาซัด .2553. รูปแบบการบริหารจัดการป้องกันและระงับอัคคีภัยขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในเขตอำเภอรัตนบุรี จังหวัดสุรินทร์. วิทยานิพนธ์ มหาวิทยาลัยขอนแก่น.
- สมหวัง พิธิยานุวัฒน์. 2540. รวบรวมบทความการประเมินโครงการ. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- สามารถ อุฤทธิ์. การเปรียบเทียบค่าความเชื่อมั่นและความเที่ยงตรงของมาตรวัดเจคติแบบลิเคอร์ทที่มีข้อความและรูปแบบคำถาม. (ออนไลน์) เข้าถึงจาก www.thaiedresearch.org
- ส่วนวิเคราะห์และประเมินสถานการณ์ ศูนย์อำนวยการบรรเทาสาธารณภัย. 2552. สถิติสถานการณ์อัคคีภัยของประเทศไทย. กรมป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย. กรุงเทพฯ
- อนุวัติ คุณแก้ว. หลักการวัดและประเมินผลทางการศึกษา. (ออนไลน์) เข้าถึงจาก www.area.obce.go.th
- อาคม ใจแก้ว. 2539. วิธีวิทยาการวิจัยทางรัฐประศาสนศาสตร์. ภาควิชารัฐประศาสนศาสตร์ คณะวิทยาการจัดการ มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์. สงขลา
- อุทุมพร (ทองอุไทย) จามรมาน. 2530. การวัดและประเมินการเรียนการสอนระดับอุดมศึกษา. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์ ฟีนี พับลิชชิ่ง.

ภาคผนวก

แบบสอบถาม

เรื่อง การประเมินผลการเตรียมพร้อมการป้องกันอัคคีภัย : กรณีศึกษา

เทศบาลเมืองปาดังเบซาร์ อำเภอสะเตาะ จังหวัดสงขลา

คำชี้แจง

แบบสอบถามฉบับนี้จัดทำขึ้นเพื่อประโยชน์ทางวิชาการของการศึกษาระดับปริญญาโท ตามหลักสูตรรัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ โดยมีวัตถุประสงค์ เพื่อนำ ข้อมูลที่ได้รับมาใช้ในการศึกษา การประเมินผลการเตรียมพร้อมการป้องกันอัคคีภัย : กรณีศึกษาเทศบาล เมืองปาดังเบซาร์ อำเภอสะเตาะ จังหวัดสงขลา ผู้ศึกษาจึงขอความกรุณาในการตอบแบบสอบถามตามความ คิดเห็นของท่านทุกข้อเพื่อจะได้รับข้อมูลที่ครบถ้วน และสมบูรณ์ โดยมีแบบสอบถาม 3 ส่วน ดังนี้

ส่วนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม ประกอบด้วย เพศ อายุ ระดับการศึกษา ศาสนา รายได้ ระยะเวลาที่อยู่อาศัยในพื้นที่ เขตชุมชนที่อยู่อาศัย บทบาทที่มีความเกี่ยวข้องกับเทศบาลเมืองปาดังเบซาร์ และหลักสูตรที่เคยได้รับการอบรมเกี่ยวกับการป้องกันอัคคีภัย

ส่วนที่ 2 เป็นแบบสอบถามการประเมินผลการเตรียมความพร้อมการป้องกันอัคคีภัย : กรณีศึกษา เทศบาลเมืองปาดังเบซาร์ อำเภอสะเตาะ จังหวัดสงขลา ในด้านการเตรียมคน อุปกรณ์และเครื่องมือ เครื่องใช้ การจัดระบบปฏิบัติการ การฝึกอบรมเจ้าหน้าที่และประชาชน การจัดทำผังเมือง การสำรวจพื้นที่เสี่ยงภัย

ส่วนที่ 3 ข้อเสนอแนะ ปัญหา ความคิดเห็นเพิ่มเติม

ทั้งนี้ขอรับรองว่าผลจากการตอบแบบสอบถามจะไม่กระทบกระเทือนต่อตัวท่านแต่อย่างใด แต่ จะเป็นแนวทางในการวางแผนจัดการและพัฒนาการเตรียมพร้อมการป้องกันอัคคีภัย เพื่อประโยชน์ส่วนรวม ต่อไป คำตอบของท่าน ผู้ศึกษาจะปฏิบัติตามจรรยาบรรณของนักวิจัยอย่างเคร่งครัด

ผู้ศึกษาขอขอบพระคุณที่ได้ให้ความร่วมมือตอบแบบสอบถามในครั้งนี้เป็นอย่างดียิ่ง

นายพงษ์พันธ์ สุวรรณกาล

หลักสูตรรัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต

สาขารัฐประศาสนศาสตร์ คณะวิทยาการจัดการ มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์

แบบสอบถาม

เรื่อง การประเมินผลการเตรียมพร้อมการป้องกันอัคคีภัย : กรณีศึกษา
เทศบาลเมืองป่าดงเบขาร์ อำเภอสะเดา จังหวัดสงขลา

คำชี้แจง : โปรดทำเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องว่าง หน้าข้อความที่ตรงกับความเป็นจริง

ส่วนที่ 1 ข้อมูลทั่วไป

1.เพศ

 1. ชาย 2. หญิง

2.อายุ.....ปี

3. สถานภาพ

 1. โสด 2. สมรส 3. หย่าร้าง 4. หม้าย 5. อื่นๆ โปรดระบุ.....

4.ศาสนา

 1. พุทธ 2. อิสลาม 3. คริสต์ 4. อื่นๆ โปรดระบุ .....

5.ระดับการศึกษา

 1. ประถมศึกษา 2. มัธยมศึกษาตอนต้น 3. มัธยมศึกษาตอนปลาย (หรือเทียบเท่า) 4. ปวส 5.ปริญญาตรี 6. อื่นๆ โปรดระบุ .....

6.รายได้ต่อเดือน

 1. ต่ำกว่า 10,000 2. 10,000 - 20,000 3. 20,000 - 30,000 4. 30,000 - 40,000 5. อื่นๆ โปรดระบุ .....

7.ระยะเวลาที่อยู่อาศัยในเขตเทศบาลเมืองป่าดงเบขาร์

 1. น้อยกว่า 5 ปี 2. 5-10 ปี 3. 11-15 ปี 4. 16-20 ปี 5. 20 ปีขึ้นไป

8.เขตชุมชนที่อยู่อาศัย

☐ 1. ชุมชนต้นพยอม	☐ 2. ชุมชนร้อยไร่
☐ 3. ชุมชนในตลาด	☐ 4. ชุมชนเขตเศรษฐกิจ
☐ 5. ชุมชนเขตสยาม	☐ 6. ชุมชนเขตรักษาสุข
☐ 7. ชุมชนเขตหลังสระน้ำ	☐ 8. ชุมชนหมู่บ้านสาธิต

9.บทบาทที่มีความเกี่ยวข้องกับเทศบาลเมืองป่าดงเบขาร์

☐ 1. เจ้าหน้าที่ป้องกันฯ	☐ 2. อาสาสมัครป้องกันภัยฝ่ายพลเรือน
☐ 3. สมาชิกสภาเทศบาล	☐ 4. กรรมการชุมชน

10.ท่านเคยได้รับการฝึกอบรมการป้องกันอัคคีภัยในหลักสูตร

☐ 1. หลักสูตรอาสาสมัครป้องกันภัยฝ่ายพลเรือน	☐ 2. หลักสูตรเจ้าหน้าที่ดับเพลิง
☐ 3. หลักสูตรเจ้าหน้าที่ดับเพลิงระดับก้าวหน้า	☐ 4. ไม่เคยรับการฝึกอบรม
☐ 5. อื่นๆ โปรดระบุ.....	

ส่วนที่ 2 การประเมินผลการเตรียมพร้อมการป้องกันอัคคีภัย : กรณีศึกษา เทศบาลเมืองปาดังเบซาร์ อำเภอสะเตาะ จังหวัดสงขลา ในด้านการเตรียมคน อุปกรณ์และเครื่องมือ เครื่องใช้ การจัดระบบปฏิบัติการ การฝึกอบรมเจ้าหน้าที่และประชาชน การจัดทำผังเมือง การสำรวจพื้นที่เสี่ยงภัย

คำชี้แจง : โปรดทำเครื่องหมาย ลงในช่องว่าง หน้าข้อความที่ตรงกับความเป็นจริงหรือใกล้เคียงกับความจริงมากที่สุด

ระดับคะแนนมีความหมายดังนี้

- ระดับคะแนน 5 หมายถึง ดีมากที่สุด
- ระดับคะแนน 4 หมายถึง ดีมาก
- ระดับคะแนน 3 หมายถึง ปานกลาง
- ระดับคะแนน 2 หมายถึง น้อย
- ระดับคะแนน 1 หมายถึง ควรปรับปรุง

รายการประเมิน	ระดับการปฏิบัติ				
	มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด
2.1 ด้านการเตรียมคน อุปกรณ์ และเครื่องมือ เครื่องใช้					
1.เทศบาลมีการจัดเตรียมเจ้าหน้าที่รับผิดชอบงานป้องกันอัคคีภัยครบถ้วนทุกหน้าที่					
2.เทศบาลมีการซักซ้อม ฝึกซ้อม อบรม ของเจ้าหน้าที่เป็นประจำ					
3.เจ้าหน้าที่ของเทศบาลปฏิบัติตามหน้าที่และขั้นตอนต่างๆอย่างชัดเจน					
4.เทศบาลมีการจัดตั้งหน่วยอาสาสมัครป้องกันภัยฝ่ายพลเรือน เพื่อช่วยเหลือทางราชการ					

รายการประเมิน	ระดับการปฏิบัติ				
	มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด
2.1 ด้านการเตรียมคน อุปกรณ์ และเครื่องมือเครื่องใช้(ต่อ)					
5.เทศบาลมีเจ้าหน้าที่ เพื่อช่วยในการฝึกอบรมให้ความรู้เกี่ยวกับการป้องกันอัคคีภัย					
6.เทศบาลมีการประสานการเตรียมการกับส่วนราชการที่เกี่ยวข้อง ในการจัดเตรียมกำลังคน วัสดุ อุปกรณ์ เครื่องมือเครื่องใช้					
7.เทศบาลมีงบประมาณในการสนับสนุนการป้องกันอัคคีภัย					
8.เทศบาลสำรวจและจัดทำบัญชีเตรียมกำลังสถานที่ วัสดุอุปกรณ์ เครื่องมือเครื่องใช้ ทั้งในส่วนราชการ รัฐวิสาหกิจ และเอกชนในพื้นที่					
2.2 การจัดระบบปฏิบัติการ					
9.เทศบาลจัดทำแผนการปฏิบัติการป้องกันอัคคีภัยของเทศบาลเมืองปาดังเบซาร์					
10.เทศบาลมีการซักซ้อมการปฏิบัติตามแผนป้องกันอัคคีภัย ตั้งแต่ยามปกติ เพื่อให้มีความพร้อมที่จะปฏิบัติได้ทันทีเมื่อเกิดเพลิงไหม้					
11.การติดต่อสื่อสารอย่างมีประสิทธิภาพระหว่างหน่วยปฏิบัติ					
12.เทศบาลมีการดำเนินการใช้การส่งวิทยุกระจายเสียง เช่น เสียงตามสาย เพื่อสนับสนุนการป้องกันอัคคีภัย					

รายการประเมิน	ระดับการปฏิบัติ				
	มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด
2.2 การจัดระบบปฏิบัติการ(ต่อ)					
13.เทศบาลกำหนดมาตรการรักษาความปลอดภัย ความสงบเรียบร้อย รวมทั้งการควบคุมการจราจร และการสัญจรภายในพื้นที่					
14.เทศบาลจัดให้มีการซ่อมอพยพหนีภัยสำหรับประชาชน ตลอดถึงเส้นทางในการอพยพ					
15.เทศบาลมีการแจ้งเตือนให้ประชาชน ได้รับทราบล่วงหน้าถึงอัคคีภัยที่อาจเกิดขึ้น เพื่อสามารถเตรียมป้องกันชีวิตและทรัพย์สินให้ปลอดภัยได้ทันเวลา					
16.เทศบาลช่วยเหลือบรรเทาทุกข์ และสงเคราะห์ผู้ประสบภัยอย่างเพียงพอ และเหมาะสมกับสถานการณ์					
17.เทศบาลจัดยานพาหนะ อุปกรณ์ และสิ่งอำนวยความสะดวก ในการคมนาคมขนส่ง ในการป้องกันอัคคีภัย					
2.3 การฝึกอบรมประชาชนและเจ้าหน้าที่					
18.เทศบาลมีการเผยแพร่ความรู้ โดยการประชาสัมพันธ์					
19.เทศบาลให้การอบรมเกี่ยวกับการป้องกันอัคคีภัย					

รายการประเมิน	ระดับการปฏิบัติ				
	มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด
2.3 การฝึกอบรมประชาชนและเจ้าหน้าที่(ต่อ)					
20.เทศบาลจัดกิจกรรมเชิงสาธิตในเรื่องการป้องกันอัคคีภัย					
21.เทศบาลส่งเสริมให้องค์กรภาคเอกชนมีส่วนร่วมในการป้องกันอัคคีภัย					
22.เทศบาลจัดฝึกอบรมอาสาสมัครป้องกันภัยฝ่ายพลเรือน					
23.เทศบาลจัดตั้ง การสั่งใช้ อาสาสมัครป้องกันภัยฝ่ายพลเรือน เพื่อช่วยเหลือราชการ					
24.เทศบาลให้ความรู้และการฝึกอบรมเฉพาะหน้าที่ ผู้ปฏิบัติในแต่ละฝ่าย เพื่อความคุ้นเคยในการทำงาน					
25.เทศบาลฝึกฝนการปฏิบัติงาน ในขั้นตอนและสถานการณ์ป้องกันอัคคีภัย					
26.เทศบาลทดสอบความพร้อมในระบบการป้องกัน อัคคีภัย ตามสถานการณ์สมมติที่เหมาะสมกับสภาวะแวดล้อมปัจจุบัน					
2.4 การจัดทำผังเมือง					
27.เทศบาลจัดทำฐานข้อมูลการใช้ประโยชน์ที่ดินภายในเขตเทศบาลเมืองปาดังเบซาร์					
28.เทศบาลศึกษาผลกระทบความรุนแรงจากอัคคีภัย และกำหนดความเร่งด่วนของพื้นที่วิกฤตที่มีความเสี่ยงต่อการเกิดอัคคีภัย					

รายการประเมิน	ระดับการปฏิบัติ				
	มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด
2.5 การสำรวจพื้นที่เสี่ยงภัย					
29.เทศบาลจัดทำแบบข้อมูลพื้นที่เสี่ยงอัคคีภัย					
30.เทศบาลสำรวจและวิเคราะห์ข้อมูลองค์ประกอบพื้นฐานของความเสี่ยงอัคคีภัย					
31.เทศบาลตรวจสอบสถิติการเกิดอัคคีภัยแต่ละพื้นที่ ภายในเขตเทศบาลเมืองปาดังเบซาร์					
32.การเปรียบเทียบข้อมูลพื้นที่เสี่ยงอัคคีภัยกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง					
33.การระบุรายละเอียดข้อมูลที่เป็นต่อการวิเคราะห์ความรุนแรงของอัคคีภัย เช่น ชื่อชุมชน จำนวนประชากร จำนวนครัวเรือน					
34.เทศบาลจัดทำแผนที่พื้นที่เสี่ยงอัคคีภัย พร้อมระบุเส้นทางอพยพและเข้าช่วยเหลือ					
35.การวิเคราะห์ผลกระทบในภาพรวมที่อาจส่งผลต่อพื้นที่ใกล้เคียง					
36.การตรวจสอบซ้ำเป็นประจำทุกปี					

ประวัติผู้เขียน

ชื่อ – สกุล

พงษ์พันธ์ สุวรรณกาล

รหัสประจำตัวนักศึกษา

5210521557

วุฒิการศึกษา

วุฒิ

ชื่อสถาบัน

ปีที่สำเร็จการศึกษา

วิศวกรรมศาสตรบัณฑิต
(วิศวกรรมโยธา)

มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีมหานคร

พ.ศ. 2547

ตำแหน่งและสถานที่ทำงาน

พ.ศ. 2547–ปัจจุบัน

หัวหน้างานป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย

เทศบาลเมืองปาดังเบซาร์ อำเภอสะเตาะ จังหวัดสงขลา